

Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Perşembe 13 Ekim 1977
250 Kuruş

● ADRES
(İstanbul) :Yerebatan Caddesi Taşsavaklar Sokak No :5-Cağaloğlu
(Ankara) :İzmir Cad No : 20/ 27 -Kızılay
● TELEFONLAR
(İstanbul) : 27 77 12 27 69 09
(Ankara) : 17 65 36 18 36 88

Demirel' in "zam yapılmayacak" dediği mallara sırayla zam yapılıyor

Çay'a yüzde 30 "ZAM" yapıldı

● Tuzun da bulunmaması "tuza da zam" yapılacak şeklinde yorumlanıyor

HABER MERKEZİ
Demirel'in ve İkinci MC Hükümeti'nin çeşitli bakanlarının sık sık "Çaya zam yapılmayacak" şeklindeki beyanlarına rağmen, Çay-Kur Genel Müdürlüğü'nce değişiktipteki çaylara yüzde 30 oranında zam yapılmış ve yeni fiyatlı satışlara dünden itibaren, başlanmıştır. Bu arada piyasada yurttaş tuz bulamamakta, bu da tuz fiyatlarına yapılacak o

(Devamı Say.9 Sü. 1'de)

DİSK'TEKİ GELİŞMELER

● DİSK GENEL SEKRETERİ KARACA, ÖRGÜT ADINA ÇEŞİTLİ KURULUŞLARA GÖNDERİLEN YAZILARIN GEÇERSİZ OLDUĞUNU SÖYLEDİ

MESS ve TİSK; Rıza Güven ekibini desteklediklerini açıkladı

DİSK Sendikaları Türkler'in, Genel Kurul çağrısını desteklediklerini bildiriyorlar

● Ecevit "DİSK kendi sorununu kendisi çözecektir" dedi

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

"IMF Konsültasyon Heyeti" 14 Ekim'de Türkiye'deki temaslarına başlıyor

YENİ ANLAŞMALARLA EKONOMİ YABANCILARIN DENETİMİNE GİRİYOR

● Türkiye' nin yapmaya hazırlandığı yeni anlaşmaları bugüne kadar sadece Filipin ve Kenya kabul etmiş

● Yeni anlaşma döviz kuru ve dış borçlanmaları dahi IMF' nin denetimi altına sokuyor

Uluslararası Para Fonu (IMF) heyetinin Türkiye konsültasyon toplantısı 14 Ekim'de Ankara'da başlayacaktır. Bu toplantıda, Türkiye ekonomisini uluslararası sermayenin denetimine kesinlikle sokacak olan son derece nazik kararların alınacağı ve Türkiye'nin IMF'le imzalayacağı bazı yeni anlaşmalarla, IMF'e Türkiye ekonomisi üzerinde kesin denetim hakkının verileceği bildirilmektedir.

Türkiye'nin daha geniş kredi imkânlarından yararlanabilmek için IMF'nin ülke ekonomisine müdahale olanaklarını son derece arttıran koşullarla genişletilmiş kolaylık Fonu'ndan da kullanım yapmaya hazırlanmaktadır. Bu fon çok ağır koşullar getirdiği için bu güne kadar sadece Kenya ve Filipin tarafından kullanılmıştır.

Öte yandan yeni anlaşmalardan sonra yeni "tedbirler paketi"nin beklenmesi gerektiği de bildirilmektedir.

Ayrıntılı Haber 4. Sayfada

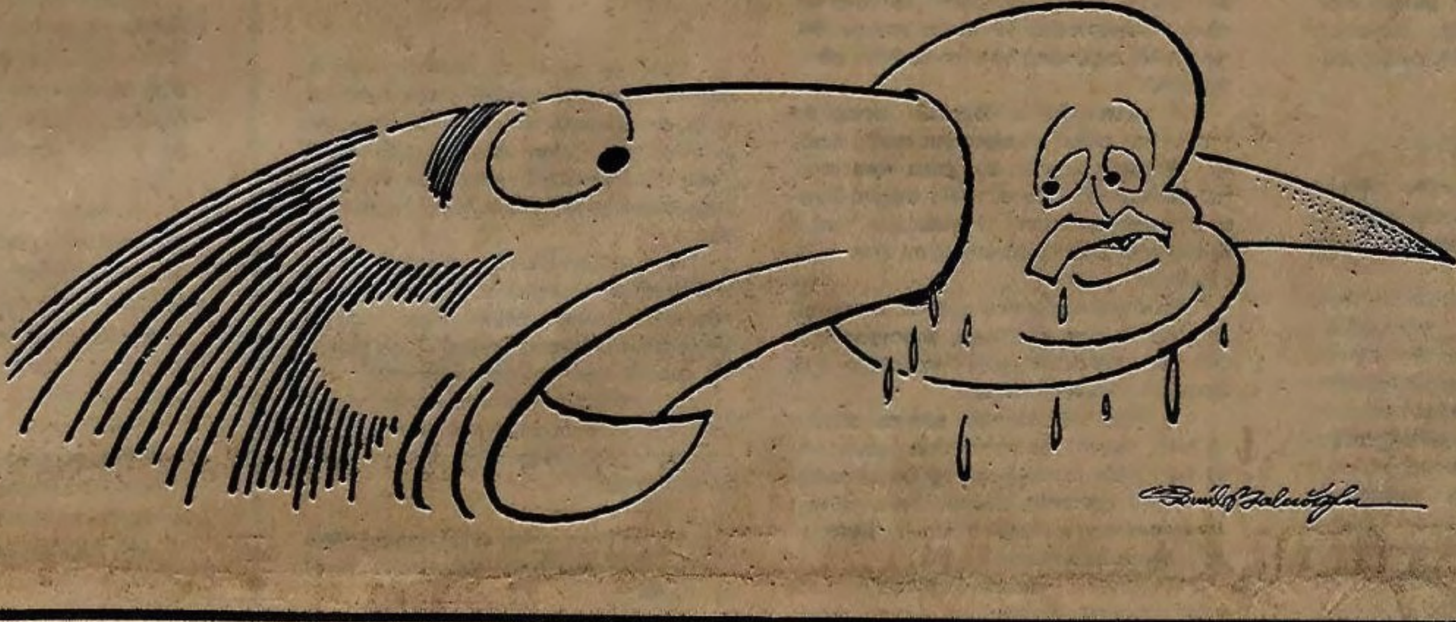

Silah almak için postane soyan ülkücüler.

ÜLKÜ OCAKLARINA SİLAH ALMAK İÇİN POSTANE SOYAN KOMANDOLAR YAKALANDI

Ülkü Ocakları Pendik Şubesi'ne silah almak için geçtiğimiz ay içinde Pendik postanesini soyan iki komando güvenlik kuvvetlerince yakalanmıştır.

Emniyet Müdürlüğü 2. Şube Hırsızlık Masası ilgililerinden alınan bilgiye göre geçtiğimiz ay içinde Pendik PTT'sine girerek yaklaşık 10 bin lira değerinde pul, jeton ve para çalan iki soyguncu bir ihbar sonucu ele geçirilmişlerdir. Yakalandıktan sonra Emniyet Müdürlüğü binasına getirilen Ahmet Turan-

(Devamı say. 9 sü. 3'de)

DİVRİĞİ OLAYLARINDA CIA' NIN ROLÜ OLDUĞU SAVUNULDU

● CHP'Lİ KÖYLÜOĞLU "ABD ÇAĞIN EN BÜYÜK EMPERYALİST DEVLETİDİR" DEDİ

ANKARA- (İSTA)
Sivas CHP Milletvekili Azimet Köylüoğlu, ABD' yi çağın en büyük emperyalist devleti olarak nitelemiş,

(Devamı Say. 9 Sü. 4 'de)

GÖRÜŞMELER PAZAR GÜNKÜ AP TEMSİLCİLER MECLİSİNE KADAR SÜRECEK

Demirel muhaliflerle evinde ayrı ayrı görüşme yapıyor

● AP Genel Başkanının görüştüğü bakanlara cazip tekliflerde bulunduğu öne sürülüyor

ANKARA (ANKA) -
Son zamlar, devalüasyon, hac, AP tabanının MHP'ye kayışı türünden sorunlar AP içindeki muhalefetin hırçınlaşmasına neden olurken, Başbakan Süleyman Demirel'in muhaliflerle ayrı ayrı evinde görüşmeler yaptığı bildirilmiştir. ANKA İnceleme ve Araştırma Servisince hazırlanan dizi yazının birinci bölümünde Demirel'in gruptaki son eleştirilere karşı "yumuşatma" yöntemi uyguladığı, bu tutumunu da AP Temsilciler Meclisi'nin toplanacağı Pazar gününe kadar muhaliflerle her gece ayrı ayrı özel bir görüşme biçiminde sürdüreceği belirtilmektedir.

(Devamı Say. 9 Sü. 5 'de)

İFLAS

Türkiye'nin ekonomik ve siyasal karar odakları, açık bir iflâsın içindedir. Bundan ötürü sınıfsal iktidar ya da toplumsal düzen değişmeyecektir kuşkusuz. Ancak, hem ekonomik hem siyasal karar odaklarının Türkiye'yi sürüklediği iflâsın önemi ülkede çok ciddi değişimler yaratabilecek niteliktedir. Koalisyon partilerindeki huzursuzluktan sermaye çevrelerinin telâşına kadar yer yer, 12 Mart öncesi Bonapartist özlemlerinin yinelenmesine kadar bir dizi oluşum, sözkonusu iflâsın çerçevesinde değerlendirilebilir. Bir iflâs durumunun yansımaları ile, ya da getireceği yeni oluşumlar karşısında mevcut düzenin almayı düşündüğü önlemlerle ilişkili gözükmektedir son günlerdeki bütün gelişmeler.

İflâsın boyutları Demirel'in tahminlerini de çoktan aşmıştır. Bir yandan Amerika ve Batı, Türkiye'ye Kıbrıs direnmesinin faturasını, hem de çok ağır ödetmektedir. ABD, bir bakıma, kendisine askerî ya da ekonomik bakımdan bağlantılı ülkelere, ABD iradesini çiğnediklerinde başlarına neler gelebileceğini, Türkiye üzerinden göstermektedir.

İflâs, dış etkenlerinde katkısıyla Türkiye'nin içinde başdöndürücü bir hızla gelişmektedir. Öyle ki, artık serinkanlı sanayiciler bile bir iflâstan en az zararı görmek durumunda olmalarına rağmen, ne diyeceklerini şaşırmışa benzemektedir. Çünkü Türkiye, ekonomisi ile bir çıldırma sürecinin içindedir. Sömürünün bile bir mantığı vardır ve bu mantık kaybolmak üzeredir. İnanılmaz zam dalgaları, tümüyle kontrolden çıkmış fiyat artışları, artık, kârın ve sömürünün optimal olduğu mantık sınırını aşmıştır. Türkiye'nin temelleri böylesine bitmez-tükenmez zamları kaldıramamaktadır. Üstelik, daha yolun yarısına bile gelinmediğini iktisatçılar belirtmektedir. Zamlar yeni zamları yaratmakta, satacak malı olan herkes kollektif bir zam çılgınlığı içinde, fiyatı alabildiğine yükseltmektedir. Sonra, bu yükseliş başka malların girdilerini daha pahalı kılmakta, onlar yine fiyat yükseltmekte ve böylece, sonsuz gibi gözüken bir oluşum sürüp gitmektedir. Üstelik, buna, yüzde 10 oranında yeni bir devalüasyonun eklenmesi de sözkonusudur.

Demirel'in de, özel sermayenin de kısaca Türkiye'nin iç sınıfsal iktidarının da kontrolünden çıkmış bu süreç bir büyük yıkımla sona ereceğe benze-

(Devamı Say. 9 Sü. 1'de)

İsmail Cem

Çay-Kur Genel Müdür ve muavini görevden alındı

ANKARA (İSTA)-
Çay-Kur Genel Müdürü Ahmet Karamüftüoğlu, ile Genel Müdür Yardımcısı Mevlüt Kinez görevlerinden alınmışlardır.

Çay-Kur Genel Müdür -

(Devamı Say. 9 Sü. 9'da

Üretici borçlarının ertelenmesi istendi

ANKARA - (ANKA)
CHP Balıkesir Milletvekili Nuri Bozyel, üreticilerin Ziraat Bankası, Tarım Satış Kooperatifleri ile Tarım Kredi Kooperatiflerine güçlendirme ve çevirme kredilerinden oluşan, borçlarının ertelenmesini iste-

(Devamı Say. 9 Sü. 9'da)

DOĞU'DA TERÖR SÜRÜYOR

Jandarmalar tarafından yaylım ateşine tutulan ve isabet eden kurşunlarla iki bacağı kırılan Alaaddin Dere isimli köylü genç tedavi altında bulunduğu hastanede görülüyor.

Jandarmanın yaylım ateşine tuttuğu köylü gencin iki bacağı kırıldı

DİYARBAKIR (İSTA) -
Bingöl, Diyarbakır ve çevre illerde terör havası estirildiği, köylere yapılan jandarma baskınları sırasında köylülerin yaralandığı, tutuklandığı ve göçe zorlandıkları bildirilmektedir.

Bingöl'ün Karlıova ilçesine bağlı Çatak köyünde baskınlarını sık sık yineleyen jandarmalar son olarak da Bahattin Dere isimli bir genci yaylım ateşine tutmuşlar ve iki bacağının kırılmasına neden olmuşlardır.

● Diyarbakır ve Bingöl çevresindeki köylere yapılan baskınlar devam ediyor

8 Ekim tarihli Politika Gazetesi'nde yeralan bir haberde jandarmalar tarafından zincir vurulduğu bildirilen Hikmet Dere isimli gencin akrabası olan Bahattin

(Devamı Say. 9 Sü. 2 'de)

Ecevit, "İstanbul Belediye Başkanlığı için tercihimi söyleyemem" dedi

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, dün İstanbul' da THA muhabirine yaptığı açıklamada, "İstanbul Belediye Başkanlığı için bir tercihim olsa bile bunu söyleyemem" demiştir.

Eniştesi İsmail Hakkı Oktay'ın vefatı nedeniyle dün sabah Ankara'dan İstanbul' a geldiğini ve iki gün burada kalacağını belirten Ecevit, yapılacak Belediye Başkan -

(Devamı Say. 9 Sü. 7'de)

Demirel "Hac yasaklanmayacak" dedi

● DIŞ İLİŞKİLER KONUSUNDA GENEL GÖRÜŞME AÇILACAK

ANKARA (ÖZEL)
AP Meclis grubu dün toplanmıştır. Toplantıda bir açıklama yapan Demirel, haccın yasaklanması için hiç bir neden görmediğini söylemiştir.

AP, TBMM Grubunda söz alan konuşmacılardan Abidin İnan Gaydalı, haccın yasaklanması doğrultusunda görüşünü açıklamıştır. Gaydalı, haccı yasaklamanın döviz sıkıntısının giderilmesinde olumlu bir girişim olacağını söylemiştir.

Demirel toplantıda yaptığı konuşmada haccın yasaklanamayacağını söylemiş, Meclis Başkanlığı konusunda ise CHP'yi suçlamıştır. Demirel, "solun zaferi" olarak tanımladığı CHP iktidarının gerçekleşmesinde hiç bir milliyetçinin sorumluluk alamayacağını öne sürmüştür.

Demirel özetle şunları söylemiştir:

(Devamı Say. 9 Sü. 6'da)

CHP' li Şimşek hac konusunu Meclise getirdi

ANKARA -(A.A)
İçel CHP Milletvekili Süleyman Şimşek, dün Meclis Başkanlığı'na verdiği önergede "hükümetin hac konusunda belirli bir görüşünün olup olmadığını" sormuştur.

Şimşek, Başbakan tarafından "yazılı" olarak cevaplandırılmasını istediği önergesin-

(Devamı Say. 9 Sü. 6'da)

Helsinki Nihai Senedi sonuç verdi

"TAYFUN 77" TATBİKATINA SSCB VE YUNANİSTAN'DAN GÖZLEMCİ KATILIYOR

ANKARA (ANKA)
Bugün başlayacak ve iki gün devam edecek olan "Tayfun-77" tatbikatı için Sovyetler Birliği ve Yunanistan'dan gözlemci çağırılmıştır.

Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı nihai senedinde 25 bini aşkın kuvvetle yapılan tatbikatlara gözlemci çağırılması hükmü getirilmiştir. "Tayfun-77"

(Devamı Say. 9 Sü. 4 'de)

Kira artırma yüzünden katil olan bekçi Teyfik Şengül.

KİRA YÜZÜNDEN BİR BEKÇİ EVSAHİBİNİ ÖLDÜRDÜ

Gültepe'de kira arttırma yüzünden çıkan tartışma sonucunda Beşiktaş Emniyet Amirliğinde görevli bir bekçi ev sahibini öldürmüştür.

Gültepe Talatpaşa Caddesi Yonca Sokak 9 numaralı evde oturan

(Devamı Say. 9 Sü. 3 'de)

Işık "MC Meclisi işlemez hale soktu"

ANKARA -(İSTA) -
CHP Genel Sekreter Yardımcısı Hasan Esat Işık 2. MC Hükümeti'nin ve özellikle AP sorumlularının meclisi fiilen, işlemez hale soktuklarını, bunun tesadüf olmadığını belirtmiş, "bugünkü iktidar özgürlükçü demokratik parlamenter bir düzende iş başında kalamayacağını anlamıştır.. Ben gideceğime parlamento işle -

(Devamı Say. 9 Sü. 5 'de)

İstanbul Bankası Sütlüce şubesi 2.kez soyuldu

Coşkun ARAL

Şeker Bayramı arifesinde kimliği belirlenemeyen üç kişi tarafından silah tehdidi ile soyulan İstanbul Bankası Sütlüce şubesi dün öğleden sonra ikinci kez soyulmuştur.

(Devamı Say. 9 Sü. 6'da)

yazdıkça

Adil Özkol

Yazı İşleri Müdürleri ve Türkeş

Sabah Gazetesi Yazı İşleri Müdürü'nün elleri kelepçelenerek cezaevine yollanması kamuoyunda tepkiler uyandırdı. Konuya sağ-sol ayrımı yapmaksızın, tüm olarak düşünce ve basın özgürlüğü açısından bakan demokrat kesimler kelepçeyi ve daha da önemlisi tutuklanmayı bu yönden eleştirirken kelepçelenen yazı işleri müdürünün sağcı olması dolayısıyla Türkeş ile yandaşları da işe karıştılar. Beyanatlar verip telgraflar çektiler. Kelepçeye karşı olduklarını başkalarının yazılarından dolayı yazı işleri müdürlerinin mahkûm edilmesine de pek taraftar bulunmadıklarını belirttiler.

Sanki kelepçenin vurulması kendi hükümetlerinin sorumluluğunda değilmiş gibi... Sanki 26 aylık ilk MC hükümetinde ve şimdiki MC'de tek maddelik bir yasayla yazı işleri müdürlerinin cezai sorumluluğunu ortadan kaldırmaları mümkün değilmiş gibi.

Diğer bir çok konuda olduğu gibi, Türkeş, burada da sahte bir muhalefet yürütüyor. Başlıca sorumlularından ve ortaklarından biri değilmişcesine MC'nin kamuoyuna sevimsiz gelen davranışlarına görünüşte karşı çıkıyor.

Aynen akaryakıt zammında «ikili tarife uygulatacağız. Özel arabalara pahalı diğerlerine ucuz benzin vereceğiz» deyip sonunun tos çıkması gibi... İkide bir «sömürüye karşı mücadele edeceğiz» diyip veya dedirtip, sömürüyü pekiştirecek «önlemlere» ortak olması gibi.

Zaten düşünce yayma özgürlüğü ile Türkeş'in adını yanyana düşünmek bile olanaksız. MHP liderinin ara sıra yaptığı özgürlükçü görünümlü çıkışlar bu gerçeği örtemez. Hatırlamak gerekir ki sayıları yüzlerle ifade edilebilecek bir çok örneğin arasında Türkiye'de düşünce özgürlüğüne vurulan darbelerin en belirginleri 12 Mart'takilerdir. Bunların en unutulmazlarından biri ise Prof. Mümtaz Soysal'ın Siyasal Bilgiler Fakültesinde ders kitabı olarak okuttuğu «Anayasaya Giriş» adlı yapıtından dolayı aylarca tutuklu kalması, kelepçelenmesi, tokatlanmaya varacak kötü muamele görmesidir.

Prof. Soysal ile birlikte düşünce özgürlüğü, Üniversite özerkliği, kısacası bilim yargılanırken, şimdi fırsatını bulduğunca özgürlük havarisi kesilmeye çalışan Türkeş yoldaşları bazı sivil yargıçlarının birliği. Soysal'ın ve benzeri davaların bazı savcıları, suçlandırılma «milliyetçi toplumcu» görüşü övecek başlıyorlardı. Yani bir bakıma Türkeş iddianamelerin içindeydi ve sanıkların «büyük» suçlarından biri «milliyetçi toplumcu» olmamaktı.

Bu görüşü öven bir savcının Soysal davasında hızını alamayıp Basın yasasının sanık lehindeki hükümlerini eleştirmeye, bunları yok saymaya kadar işi vardırdığını kim unutabilir.

Bütün bunlar gösteriyor ki, Türkeş'in son çıkışlarının ciddi bir anlamı ve içeriği yoktur. Türkeş bu konuda da, esasta baskıcı, görünüşte özgürlükçüdür.

Bunun dışında ister sağcı ister solcu olsun yazı işleri müdürlerine verilen cezalar üzerinde durmak gerekir. Anayasamızın cezaların kişiselliğini öngören 33. maddesi ve madde gerekçesi, yazarı belli olan yazılar için yazı işleri müdürlerinin cezalandırılmaması zorunluluğunu açıkça belirtmektedir. Yazı işleri müdürlerini yargılayan mahkemelerden biri konuyu Anayasa Mahkemesine götürecek olursa Basın Yasasındaki bu Anayasaya aykırı düşen hükmün ayıklanması olanağı doğacaktır.

TEKNOLOJİ TRANSFERİ Mİ? TEKNOLOJİ TİCARETİ Mİ?

Gönen TOPRAK
(İnşaat Yüksek Mühendisi)

Teknoloji, bugün artık bir sömürü aracıdır. Kibarca "teknoloji transferi" denen ama gerçekte teknoloji ticaretinden başka birşey olmayan bu işlemde, satış koşulları, ihraççı ülke tarafından tek yanlı olarak saptanır.

«Ulusal bağımsızlık savaşlarını atom bombası kadar tehlikeli» sayan görüşlerle beraber; günümüzde sömürgecilik (kolonizasyon), askerî güçlerden daha etkili ve kalıcı araçlara yönelmiştir: Gelişmemiş veya gelişmekte olan ülkelerin ulusal yapı ve çıkarlarına ters düşen politik, ekonomik, sosyal sistemler ve kurumlar oluşturmak; bunları ayakta tutacak politik ve askerî güçlerle işbirliğini sürdürmek.

Bu amaca ulaşabilmek için şu yollar izleniyor:

☆ Az gelişmiş veya gelişme yolunda olan ülke önce kendi iç uyumunu yitirecek. Keklâm, moda gibi araçlarla her alanda ve sürekli olarak emperyalist merkezlerin etkisinde tutulan, emperyalist ülkelerdeki yaşamı taklit eden bir azınlık oluşturulacak. Satınalma ve tüketim gücünün yüksek düzeyde olması için, ulusal gelirin büyük bir bölümü bu azınlığın elinde bulundurulacak.

☆ Bu ülkelerde üretim-tüketim ilişkileri, israfa, yok etmeye dayandırılacak. «Tüketim için üretim» ilkesine dayalı ekonomi, her yönden dışa bağımlı olacak. Üretim, gereksinme ve kullanım değeri için değil, kârı en yükseğe vardırma esasına göre düzenlenecek.

☆ Böyle bir ekonomik sistemin doğal sonucu olarak doğa kaynakları hızla tükenecek, doğanın ekolojik dengesi bozulacak; psikolojik bunalımlar, tatminsizlikler artacak, toplumsal patlamalar, askerî darbeler birbirini izleyecektir.

☆ Tüm bunlar yeni yeni bağımlılık süreçleri oluşturarak, emperyalist sömürüyü daha da güçlendirip pekiştirecek.

Bu oluşumun sürekli olarak varlığını korumasında en can alıcı noktanın, gelişmiş emperyalist ülkelerle geri kalmışlar arasındaki gelişim farkının sürdürülmesi olduğu açık. Bunun da en etkin aracı; teknoloji üretme, kullanma, transfer tekelini gelişmiş kapitalist ülkelerin ellerinde bulundurmasıdır.

Teknolojik sömürü ve ulusal bağımsızlık

Teknoloji, emperyalist ülkelerce tek yanlı olarak satılabilen bir sömürü aracıdır bugün. Kibarca «teknoloji transferi» denen ama gerçekte teknoloji ticaretinden başka birşey olmayan bu işlemde satış koşulları, ihraçcı ülkece tek yanlı olarak saptanmaktadır.

Bu ticarette ağırlık başlıca üç öğe üzerinde toplanıyor:

☆ Yatırım anamalı (yabancı sermaye),

☆ Üretim yöntemlerine ait bilgi ve sistemler.

☆ Teknik danışmanlar, teknik elemanlar;

Gnow-How, Royalty, patent vs. gibi birçok bölümlerden oluşan transfer ücreti, çeşitli lisans anlaşmalarıyla güvence altına alınmıştır. Teknolojik buluşlar kullanıldıkça, bu ücretler, artan oranlar şeklinde birbirine eklenmekte, banka faizi gibi hızla artmaktadır.

Teknoloji satan ülke uzun vâdeli çıkarlarını şu güvencelerle korumaktadır:

☆ Teknoloji transferinin gerçekleştirildiği üretim alanlarında, teknoloji satın alan ülkenin ihracat yapması kısıtlanmakta bazan tamamen yasaklanmaktadır.

☆ Yine bu üretim alanlarında kullanılacak hammadde, yarı mamul madde ve çeşitli üretim girdilerinin (makina, yedek parça vs.) lisans veren ülke veya şirketin göstereceği kaynaklardan sağlanması koşulu getirilmektedir. Hatta bazan bunların fiyatları dahi belirtilmektedir.

☆ Anlaşmalarda, lisans alan ülkenin, lisans konusu üretim dallarında bilimsel araştırma - geliştirme çalışmalarında bulunamayacağı koşuluna da rastlanabilmektedir.

☆ Bazı anlaşmalara, anlaşmanın her hangi bir nedenle yürürlükten kalkması hâlinde, lisans alanın edindiği bilgileri kullanarak anlaşma konusu ürünün üretimine devam edemeyeceği maddesi konulmaktadır.

Şartlandırma

Teknoloji ihracatçısının bu ticaretteki güvencelerinden birisi de, teknoloji ithal eden ülke halkının bu ticaretin zorunluğu, kaçınılmazlığı konusunda sürekli olarak şartlandırılmasıdır. Yukarıda belirttiğimiz, satınalma gücü yüksek düzeyde tutulan ve tüketim eğilimi sürekli olarak kamçılanan azınlığın öncülüğünde; toplumda, gelişmiş kapitalist ülkelere karşı aşırı hayranlık yaratılacaktır. Onların teknolojik düzeyine hiçbir zaman ulaşılamayacağı karamsarlığı yaygınlaştırılacaktır. Böylece ulusal tekonolojinin üretimi için gerekli olan psikolojik altyapı, inanç birliği, toplumun kendine güveni ortadan kaldırılmağa çalışılacak...

Türkiye'deki tablo

Teknoloji transferi yönünden ülkemizin durumu da gelişme yolundaki diğer ülkelerdeki gibidir. Yani teknolojik sömürü tüm hızı ile sürüyor.

Türkiye ekonomisinde, ihracat ve iç tüketim sanayilerinde ayrı teknolojilerin uygulanmasında yarar vardır. Bol ve kaliteli ürün ihtiyacıyla ödemeler dengesindeki açığın giderilmesi için, ihracat sanayiinde en son teknolojinin geliştirilmesi zorunludur. İç tüketim sanayiinde uygulanacak teknolojinin ise yoğun emek kullanımına dayanması gerekmektedir. Oysa Türkiye'deki yabancı sermaye her iki alanda tam tersi teknolojileri kullanıyor. Sektörler arası dağılımda yabancı sermaye kuruluşlarının yüzde 80 kadarı imalât sanayiinde toplanmış olup; bunlar ilâç, şampuan, kozmetik, koku, krem, vitamin ve benzeri ürünler üretmektedir (1). Gelişmiş kapitalist ülkelerden satın aldıklarımızın fiyatları sürekli olarak artarken, sayılı ve her yıl alıcı ülkelerce daha düşük fiyat biçilen birkaç tarımsal ürün ve hammadde ihracıyla ödemeler dengemizi sağlama ve kalkınma yolunda; yabancı sermaye bize yardımcı olmak bir yana, yukarıda açıkladığımız nedenlerden dolayı tam tersi bir oluşuma hizmet etmektedir.

1970 - 1975 arasında imalât sanayiinde, çoğu ambalaja, montaja ait 8.7 milyar liralık yabancı sermaye yatırımına karşın aynı dönemde yurt dışına yapılan kâr transferi 8.1 milyar liradır (2).

Ulusallaştırma ve devalüasyon korkusu, yabancı sermayenin «en az yatırım - en çok devir» ilkesine göre teknoloji seçmesine yol açmakta ve teknoloji seçiminde teknik olmayan nedenler ağır basmaktadır.

Tekelci kapitalizm ve yerli işbirlikçileri, ülkemizde, teknoloji transferinde şöyle bir yol izliyorlar:

☆ Çok uluslu şirket ya da uluslararası finans - kapital yöneticilerince, önce yatırımın yeri ve cinsi kararlaştırılmakta, sadece bu yatırım için kredi sağlanabileceği ve teknoloji transfer edilebileceği belirtilmektedir.

☆ Finans - kapitale bağlı politik çevreler derhal harekete geçerek, göze kestirilen ülkede, tasarlanan yatırım konusunda etkili bir propaganda kampanyasına girişmekte, yerli işbirlikçilerle beraber kamuoyu oluşturmakta ve bunun sonucu olarak yetkili organlara yatırım kararını aldırmaktadır.

Bu oyunu Boğaz Köprüsü örneği ile kanıtlamak olası: Uluslararası malî tekeller, «Boğaz'a köprü» için para vereceklerini açıklamışlar, kendilerinin uygun göreceği proje ve inşaat firmalarınca yatırımın gerçekleştirilmesi koşulunu öne sürmüşlerdir.

Bu arzularını yerine getiren, o zamanki yürütme organının başı, sonradan aynı çevreler tarafından «yılın karayolcusu» (!) ünvanıyla ödüllendirilmiştir.

☆ Teknoloji transferi sonucu elde edilecek ürünün, dış pazarlarda yabancı finans-kapitale rekabet olanağı bulunmamasına özen gösterilir. Ürünün kalite düzeyi dışarıya nazaran düşük tutulur. Türkiye'deki otomotiv endüstrisi gibi...

☆ Otomotiv endüstrisi örneğiyle, teknoloji ihracındaki diğer bir amacı şöyle vurgulamak olasıdır:

Küçük burjuvanın tüketim eğilimi, lüks yaşam özlemi arttıkça, ülkenin altyapı (enfrastrüktür) (3) gereksinmesi de artacaktır. Bu aşamada, ülkenin olanak ve koşullarına uygun altyapı yatırımları yerine, dış sermaye çevrelerinin işine gelen aceleci çözümlere bidilebilmesi kolaylaşacaktır. Birçok bölgenin, ilin, ilçenin, köyün doğru dürüst yolu yok iken, veya yılın önemli bir bölümünde kullanılamaz durumdayken, İstanbul - Ankara arasında sekiz şeritli lüks hızyolu (otoban) yapımı gibi... (4) Kitlesel ulaşımın temeli olan demiryollarının bir yana itilerek lüks hava limanları yapımı gibi... Türkiye'de nüfusun yüzde altmışı demiryollarından yararlanırken bu oran havayolları için yüzde birin altındadır. Buna karşın, son yıllarda demiryollarına yapılan yatırım, diğer ulaştırma sektörlerine yapılanların çok gerisinde kalmıştır (5).

☆ Tüm bu açmazlar düşük standartlı yollarda yüksek hız uygulanması sonucu trafik kazalarının kontrol altına alınamaması gibi -, dışa bağımlılığı pekiştiren yeni yeni süreçler oluşturmaktadır.

Ulusal teknolojimizi kurmalı ve yaşatmalıyız

Şüphesiz ki gelişmekte olan her ekonominin, gelişmişlerden alacağı teknik bilgi, teknolojik buluş olacak, onların tecrübe birikiminden yararlanacaktır. Kendi içine kapalı, dış dünya ile bilgi ve tecrübe alış verişinde bulunmayan bir ekonominin başarıya ulaşması çok zor hatta olanaksızdır. Fakat bu; ülkenin olanak ve koşullarına, toplumsal yapısına ters düşen bir tekonoloji yaratılması, teknolojik bağımlılığa düşülmesi biçiminde olmamalıdır.

Emekçimizle, bilinçli yöneticimizle, aydınımızla, teknisyenimizle ulusal teknolojimizi kurmak ve ve yaşatmak zorundayız. Bunun için gerekli koşulların çoğuna (teknik eleman, üniversiteler, araştırma - geliştirme kurumları vs.) sahip bulunuyoruz.

Gelişmiş kapitalist ülkelerin, gelişmemişleri ekonomik sömürü araçlarından biri de, bu ülkelerin ekonomik ve sosyal yapılarına ters düşen teknoloji transferidir. Teknoloji transferi, ekonomik ve politik bağımlılığın hem nedeni hem de sonucudur.

Emperyalist ülkeler, teknoloji transferi üzerindeki hesaplarını, «bu transferin kendilerine sürekli olarak çıkar sağlaması» hesabına dayandırıyorlar. Tüm yöntemler, araçlar hep bu amaca yönelik.

Teknolojik sömürü de sömürünün diğer çeşit ve araçlarıyla birlikte tarihin karanlıklarına gömülüp gidecektir. O günler uzakta değil...

---

(1) DPT yayınları, «Planlama» (1975)

(2) DPT yayınları, «Ekonomik Analizler Raporu».

(3) Enfrastrüktür: Altyapı yatırımları (ulaştırma, enerji, drenaj, çeşitli şehircilik tesisleri vs.)

(4) Bu otobanın 1 km'sinin inşaatı, istimlâk harcamaları hariç normal stabilize yolun yaklaşık olarak 14 katına çıkıyor. (4.7 milyon TL/km' 340 bin TL/km).

(5) Üçüncü Beş Yıllık Plân'da (1973 - 1977) demiryolu yatırımlarının, toplam ulaştırma yatırımları içindeki oranı yüzde beştir.

YORUM
Oya Baydar

Köşeyi Dönemezsiniz

Dikkat edelim, köşeyi dönmekten söz eden bir büyük patron, bir parababası, köşeyi dönme umudunda olan bir burjuva görüyor muyuz hiç! Köşeyi dönmek umut ve hevesinde olanlar, hep yoksul emekçiler, dar gelirliler, yani bu düzenin ezdiği insanlar.

Önemli olan insanlarımızın, tek tek köşeyi dönmelerinin mümkün olmadığını iyice kavramaları. Evet, işçiler, emekçiler, köylüler, dar gelirliler, gençler!.. Sizler, yani köşeyi dönmek lafını ağızlarından düşürmez olanlar; acı ama söylemek gerek: Köşeyi dönemezsiniz. Bu düzen yaşadıkça, bu sömürü, bu zulüm sürdükçe, parababalarının çarkı devlet çarkı oldukça tek tek köşeyi dönmeniz mümkün değil. Televizyonlardaki, gazetelerdeki, radyolardaki o reklâmlar, köşeyi dönenler hakkında uydurulan hikâyeler, hepsi yalan, hepsi afyon, hepsi sizleri kandırmak için araç. Hayır. Köşeyi dönemezsiniz. Çağımızda, insanlar tek tek köşe dönemezler: sınıflar köşe döner veya köşeye sıkışıp kalır.

Burjuvalar köşeyi dönmekten hiç söz etmiyorlar. çünkü burjuvazi sınıf olarak köşeyi dönmüştür, kapitalizmin gelişmesi ile birlikte. Sadece egemen sınıflar ve onların bireyleri dönebilirler köşeyi. Tâ ki karşılarına köşeyi dönen yeni bir sınıf çıkıp onları köşeye sıkıştırana ve kendisi köşeyi dönene kadar.

Çağımızda bireysel kurtuluş yoktur. Sınıf çelişkilerinin böylesine yoğunlaştığı ve sınıf çıkarlarının böylesine çarpıştığı bir çağda ve dünyada, hiç bir kaptan gemisini tek başına kurtaramaz ve tüm koyunlar birbirlerinin bacaklarından asılırlar.

Birey olarak köşe dönmeyi ummayalım. İşçi sınıfı, emekçi halk köşeyi ancak kendi iktidarında, kendi sınıfı köşeyi döndüğünde döner. Aldatmacadır köşe dönme hikâyeleri, afyondur köşe dönme reklâmları.

Türkiye halkı köşeyi tek tek değil, bir bütün olarak dönecektir. Köşeye yerleştirilmiş bütün engellere, köşe başlarını tutmuş bütün hainlere rağmen.

Bugünlerde, sokakta, otobüste, çarşıda, pazarda, halkın ağzından düşmeyen sözlerden biri «köşeyi dönmek»: «Şu işi ayarladık mı köşeyi döneriz». «Piyangodan çıkarsa de ki köşeyi döndük». «Amcan ölüp mirasına konarsan köşeyi dönmen mümkün». «Filanca gazetenin ikramiyelerini kazanırsan köşeyi dönersin» v.s...

Yollarda, yırtık giysili, kir pas içinde, yorgun, yoksul, işsizler görüyorsunuz; bakıyorsunuz köşeyi dönmekten söz ediyorlar. Gencecik delikanlılar, genç kızlar görüyorsunuz; akılları fikirleri köşeyi dönmekte. Hatta yaşlı emekliler, ev kadınları da köşeyi dönmekten söz ediyorlar. Kısaca, bir «köşeyi dönmek» sözüdür gidiyor toplumumuzda.

Televizyon, son zamanlarda terimlerin, espirilerin topluma yaygınlaşmasında en önemli araçlardan biri. «Köşeyi dönmek» teriminin böyle yaygınlaşması da, televizyon reklâmlarının toplumumuza bir hediyesi. Ama köşeyi dönmek hevesinde olanlar, köşeyi dönmek sözcüğünü ağızlarından düşürmeyenler, köşe nasıl dönülür diye kendi kendilerine sordular mı hiç acaba?

Evet, asgari ücretle çalışan, yani eline ayda 1200 lira geçen işçi; 2200 lira aylık alan on yıllık memur, bütün gün evde çalışıp didinen, çarşıya pazara zam kazıklarının korkusu yüzünden yüreği atarak çıkabilen ev kadını; en beğenmediği kümesin aylık kirasının iki bin liradan başladığını gören yeni evli çift, üniversiteye giremeyen, her nasılsa girse bile komando baskısı, ölüm korkusu ile devam edemeyen genç; uluslararası sermayenin IMF gibi üst örgütlerinin tavsiyelerine uyularak düşük tutulan taban fiyatları yüzünden inim inim inleyen küçük üretici, köylülük; yani toplumun yüzde 90'ından fazlası köşeyi nasıl dönecek? Televizyon reklâmlarında izlediğimiz gibi, her vatandaşa bir milyon lira ikramiye çıkamayacağına göre, bu düzende, bu toplumda, emekçi halkın köşeyi dönmesi mümkün mü?

Aslında «köşeyi dönmek» tabiri ve kavramı halkımızın kafasına son derece bilinçli ve amaçlı bir şekilde sokuluyor. Köşeyi dönmek, maddî kurtuluş, maddî durumunu düzeltme ile eş anlamlı. Dilimize bireyin kendisini kurtarmasını esas alan bir düzenin yansımaları olarak geçmiş «her koyun kendi bacağından asılır» «gemisini kurtaran kaptan», vs. gibi sözlerin bir benzeri. Bütün bu sözlerde esas olan ise kişiyi, bireysel kurtuluşun toplumsal kurtuluş dışında mümkün olduğu düşüncesine şartlamak, toplumsal bilinci yok edip, sömürü düzeninin koşullarına uygun bireyci bir bilinç yaratmak.

Politika — OKURLARI YAZIYOR..

Basın tekelleri, küçük bayilerin kazançlarına el koyamaz

Bizler, elinizdeki gazeteleri, dergileri her gün, her hafta çıktığı anda elinize ulaştırmakla görevli, bu işten ekmek parası kazanmaya çalışan binlerce gazete bayiiyiz. Elinizdeki gazeteleri okurken bizlerin ne şartlarda çalıştığımızı ve son zamların küçük esnafı ezmeye işbirlikçi-tekelci burjuvazinin palazlanmasına yönelik olduğunu bilmenizi istiyoruz.

Bilindiği gibi, kâğıt fiyatlarına yapılan son zamdan sonra gazete ve dergi fiyatlarına da yüzde 50-80 arasında zam yapıldı. Gazete ve dergilere yapılan bu zamma karşılık; bölgemiz Bursa'da, Adana v.b. yerlerde, gazete bayii ve satıcılarının kâr oranları artırılacağına düşürüldü. Zam öncesi, her gazeteden aldığımız yüzde 12-14 gibi düşük kazancımız, zamların ertesinde büyük gazete dağıtım tekellerince yüzde 10 olarak donduruldu.

Son gelen zamlar, zincirleme artan hayat pahalılığı ve kâr oranlarımızın düşürülmesi bizleri son derece zor durumlara düşürdü.

Buna karşı biz Bursalı gazete bayii ve satıcıları olarak; Bursa Gazete-Mecmua dağıtıcıları ve Satıcıları Derneği öncülüğünde dev dağıtım tekellerinin bu kararına karşı direnmeye karar verdik. Derneğimize tüm gazete bayii ve satıcıları üyedir. Bursalı 148 bayii olarak; dağıtım şirketlerine isteklerimizi belirttik. Ancak bu dağıtım tekelleri isteklerimizi tartışmasız reddettiler. Bunun üzerine kâr oranlarımızın artırılması için gazete satışını durdurduk. Bu satışı durdurma, gazete, dergi dağıtmama eylemine derneğimiz üyesi 148 bayi ve satıcıdan 138'i kararlılıkla katıldı.

Ancak, bu direnişimizi kırmak amacıyla, dağıtım şirketleri dışardan getirdikleri adamları ile gazete satışını sürdürmek istediler. Bursa Valisi ve Belediye Meclisi'nden destekli bu direniş girişimleri boşa çıktı. Bölge halkımız bu direniş kırıcılarına rağbet etmedi.

Bu yazıyı sizlere yazarken bizler 110 dağıtımcı ve satıcı olarak direnişimizi sürdürmekteyiz. Buna karşı tehditler sürmekte, bizleri bayilikten alacaklarını söylemekteler. Bizler dev tekellerin yüzlerini bu direnişimizle gördük. Sizlerin de bilgilerinize sunuyoruz.

Adı saklı bir gazete bayii

Gençlik birliğini sağlamalıdır

Faşist tırmanışın alabildiğine yoğunlaştığı, demokratik hak ve özgürlüklerin gasbedildiği, gençlerin kurşunlandığı öğrenci eylemlerinin provakasyona getirildiği bir dönemde gençliğin, öncelikle de öğrenci gençliğin birliği sorunu, güncel bir konu olmuştur.

Bugün ülkemizde faşist baskı ve saldırıların namlusu işçi sınıfına ve demokratik güçlere olduğu kadar gençliğe, özellikle öğrenci gençliğe yöneliktir. Bunlardan birincisi, karma bir yapıya sahip olan öğrenci gençliğin örgütlü olmayışı ve bu durumda ortaya çıkan bireysel terörist grupların işçi sınıfının biliminin kabul etmediği eylemlerinden faydalanarak gençliği faşizme basamak yapmak..

İkincisi, toplumsal muhalefetin önemli bir kesimini teşkil eden öğrenci gençlik, işçi sınıfının yanında saf tuttuğu ve mücadelede işçi sınıfının biliminikendisine rehber edindiği için tekelci sermayenin ve onun politik sözcüsü MC nin saldırısına hedef olmaktadır.

Bugün MC Türkiye'sinde ilerici güçler faşizme basamak yapılmak istenen gençliği korumak zorundalar. Bu güncel görevi yerine getirmeyen veya basit bir şeymiş gibi gösterenler tarihin sayfaları arasında eriyip gidecekler. Öğrenci gençlik üzerinde oynanan oyunlara hiç kimse kayıtsız kalmamalıdır. Çünkü bu oyunların asıl amacı demokratik hareketi yoketmektir. Bugün öğrenci gençliğin savaşımına sekte vuran yalnız egemen güçler değildir. Bunun yanında burjuvazinin "sol" kolu olan işçi sınıfının bilimine aykırı maocu goşist unsurlar gençliği ilkesi belli olmayan maceralara sürüklüyor. Tekelci sermayeye ve politik karargahı MC'ye karşı verilen savaşım gençlik içinde tutunmak isteyen maocu, goşist, troçkist, anarşist vb. gibi unsurlara karşı verilen savaşımdan ayrılmaz, işçi sınıfının yolundan yürüyen gençlik kendi birliğini gerçekleştirmeli bozguncu maocu, goşist beslemeleri saflarına ve eylemlerine sızdırmamalıdır.

Gençlik birliğini sağlama yolunda adımlar atabilmek için işçi sınıfının somut eylem biçimleri ile uyum sağlamalı gençlik hareketiyle işçi sınıfı arasında yakın ve organik bağlar kurulmalıdır.

Celal Deniz (Gaziantep)

Bir polis memurunun başına gelenler

Başlıkta belirttiğim polis memuru Antalya ilinin Kumluca kazasından aynı ilin Elmalı ilçesine sürgün edilmiş Ramis Erdoğan isminde üç senelik bir polis memurudur. Bu kişilerin takdir edilmeleri gerekirken ağır cezalarla karşı karşıya getirilmiş olmaları, gerçekte hazin bir olaydır. Cezalandırılan Ramis Erdoğan'ın suçu halka yakın oluşu ve halkla içli dışlı oluşuymuş. Aslına bakılırsa halka yaklaşmak, halkla içli dışlı olmak pisikolojik olarak yapılacak görevi kolaylaştıran etkenlerdendir. Halkla kaynaşmak o topluluğun içindeki iyi veya kötü insanları yakınen tanıma olasılığını sağlar. Böylece görev yapması kolaylaşır. Ramis Erdoğan da bu düşünce ile görevini yürütmeği yeğ saymış. Halk pisikolojisinden anlamayan veya anlamak istemeyen Kumluca polis komiser ve amiri Ramis Erdoğan'ın halka yakın oluşunu sebep sayarak adı geçen polisin Elmalı ilçesine sürgün olarak atamasını yapmışlar.

Yukardaki örnekle Kumluca komiseri 657 sayılı kanunun 125. maddesinin A ve bentlerindeki açıklamalara rağmen Ramis Erdoğan'a uyarma vekınama uyarılarında bulunmadan yetki kullanmıştır. Adından sık, sık bahis ettiğimiz polisi sürgün etmiştir.

Elmalı komiseri ise 657 sayılı kanunun 62. maddesine göre mehil iznini kullandığı ve aynı kanunun 63. maddesi gereği aldığı istirahat raporunu bir belge olarak ibraz ettiği halde, 25 Eylül 1977 gününe kadar bu polisin Eylül maaşını ödememiştir. Ayrıca da aynı kanunun 107. maddesinin de doktora verdiği yetkiyi hiçe sayarak doktor raporunu kabul etmediğini söylemiştir. Böylece yukarıda belirttiğimiz yasaların ümünü çiğnemiştir.

Yukarıda aşağıya doğru sıraladığım bu kanun maddelerini çiğneyenlere şunu söylemek isterim ki, emekli bir öğretmen olarak kişilere haksız işler yapmalarını öğretmedik. Kanımca biz, yasalara uymayı ve insanlığın icabettiği şeyleri öğrettik. Bir daha hatalara düşmemelerini tavsiye ederim.

M.Ali Aydın

KONGRE İLANI:

Derneğimizin 23.10.1977 Pazar günü saat 14.00'de olağanüstü kongresi yapılacaktır.

Yer: Dernek Lokali.

Gündem:

1. Açılış.
2. Divan Seçimi,
3. Tüzük değişikliği,
4. Kapanış.

Adalar Gençlik Kültür Derneği
Yönetim Kurulu

Politika
SAHİBİ
Politika Basın ve Yayın A.Ş. adına Türkiye Devrimci İşçi Sendikaları Konfederasyonu (DİSK)'i temsilen
Kemal TÜRKLER

Genel Yayın Müdürü: Aydın ENGIN
Yazıişleri Müdürü: Aydın ŞENESEN
Müessese Müdürü: Haluk YETİŞ
Teknik Yönetmen: Yavuz KÖSEMEN
Ankara Temsilciliği: İSTA (Süleyman COŞKUN)
Yıl: 5 Sayı: 1560

Senmisin gülen ? / Bidstrup

Ortak Pazar' da yeni bir tartışma

GENSCHER CALLAGHAN' A ATEŞ PÜSKÜRÜYOR

DIŞ HABERLER SERVİSİ –

İngiltere Başbakanı James Callaghan'ın, Ortak Pazar hakkında İşçi Partisi Kongresine gönderdiği mektup, başta Federal Almanya olmak üzere bütün Ortak Pazar ülkelerinin sert tepkilerine yol açmıştır. Ortak Pazar ülkeleri dışişleri bakanlarının toplantısında, İngiltere'nin topluluğa girdiğinden beri karşılaşmadığı biçimde ağır eleştirilere uğradığı bildirilmektedir. Dışişleri Bakanlarının, Belçika'da bir köy otelinde yaptıkları toplantı, bu yüzden oldukça elektrikli bir hava içinde geçmiştir.

Callaghan'ın mektubu özellikle iki noktada eleştirilmiştir. Bunlardan biri, Ortak Pazar'ın, İspanya, Portekiz ve Yunanistan'ın katılmasıyla genişletilmesi sorununa, İngiltere Başbakanı'nın olumsuz bir yaklaşımda bulunmasıdır. Callaghan, bu ülkelerin katılmasıyla Ortak Pazar ülkeleri arasındaki birliğin zayıflayacağını öne sürmektedir. Ayrıca mektubunda, Ortak Pazar'ın geleceğiyle ilgili çizdiği tablonun hiç te umut verici olmayışı, diğer ülke temsilcilerini öfkelendirmiştir. Mektupta eleştirilen ikinci nokta, Callaghan'ın, hükümetin bölgesel ve sosyal kalkınma politikasını denetlemeye kararlı olduğunu açıklamasıdır. Avrupa'da üst politik yetkilerle donatılmış bir Avrupa topluluğuna yanaşması da İngiltere'nin yerilmesine neden olmaktadır.

Eleştirilerin başını çeken Federal Almanya Dışişleri Bakanı Hans Dietrich Genscher İngiltere'nin bir tür neo-Gaullizm'e " yöneldiğini, bu durumda ülkesinin İngiltere'yle işbirliği yapmakta güçlük çekeceğini söylemiştir. Genscher'in bu sözlerle, Münih yerine İngiltere'nin Oxford kenti yakınlarında yapılması kararlaştırılan ortak nükleer araştırmaları kastettiği sanılmaktadır. Genscher daha sonra, Almanya'nın Ortak Pazar'ın bütünlüğü ve güçlenmesi için elinden geleni yaptığını ve yeni katılmaların Topluluğu zayıflatmak değil, tersine güçlendireceğine inandıklarını söylemiştir.

FRANSA'DA ELEŞTİRİLERE KATILIYOR..

Fransa Dışişleri Bakanı Louis de Guirangaut, toplantıya Callaghan'ın mektubu tartışıldıktan sonra katılmasına, rağmen, Genscher'in eleştirilerine katıldığını açıklamayı ihmal etmemiştir. Guiringaut Paris'e dönerken, "buraya geç geldim, fakat Genscher'in söylediklerine bütünüyle katıldığımı açıklamak isterim." demiştir. Luxemburg Dışişleri Bakanı Jules Thorn ise, İşçi Partisi içinde Ortak Pazar tartışmalarının son bulmasının sevinç verici olduğunu, fakat Callaghan'ın mektubunda, Topluluğun genişlemesine, Ortak Pazar'ın dağılmasına gözüyle bakıldığını belirtmiştir. Toplantıya katılan bir başka delege de İngiltere Temsilcisi Owen'a yapılan saldırılardan üzüntü duyduğunu, fakat eleştirilerin de haklı olduğunu ileri sürmüş, Ortak Pazar'ın halâ hükümetler arası işbirliğine dayandığını, uluslarüstü yetkilere sahip organların bir türlü oluşturulamadığını vurgulamıştır. Bunun da uzun vadede Topluluğun gücünü yıpratacağını hatta varlığını tehlikeye sokacağını belirtmiştir.

Dr. Owen'ın kendisine yöneltilen sistematik eleştirilere sinirlendiği, toplantının bitiminden sonra da gazetecilerin sorularını bile cevaplandırmadan, kentten ayrıldığı bildirilmektedir.

Şimşekleri üzerine çeken Callaghan

Genscher, Japonya Dışişleri Bakanı Hatoyama ile birlikte

IKI ÜLKE ARASINDA KARA VE HAVA ULAŞIMI BAŞLADI

Mısır-Libya ilişkileri düzeliyor

Barış yolundaki bu adımın, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yasser Arafat'ın katkısıyla atıldığı açıklandı

ENVER SEDAT

KADDAFİ

DIŞ HABERLER SERVİSİ (İSTA)

Ağustos ayında patlak veren sınır çatışmalarının Mısır tarafından saldırıya dönüştürülmesi sonucu Mısır ile Libya arasındaki çatışmalardan sonra kapatılan sınır kapılarının önceki gün açıldığı bildirilmiştir. Sınır kapılarının açılmasındansonra karşılıklı kara ve hava seferlerinin de başladığı haber verilmiştir.

Libya Radyosu'nun bildirdiğine göre, Mısır ile Libya arasındaki gerginliğin giderilmesi ve bazı anlaşma noktalarının belirmesi, Filistin Kurtuluş Örgütü Lideri Yaser Arafat'ın çabalarının sonucudur. Bilindiği gibi, Yasser Arafat, çarpışmalar sırasında ve daha sonra, iki ülke arasında arabuluculuk yapmıştı.

Öte yandan ilerici Mısır Devlet Başkanı Abdül Nasır'ın 7. ölüm yıldönümü dolayısıyla bir konuşma yapan Libya Devlet Başkanı Kaddafi, Mısır ile Libya halklarının kardeş olduklarını belirtmiştir. Kaddafi İsrail ile çıkabilecek herhangi bir çatışmada Libya'nın Mısır'ın yanında yer alacağını söylemiştir. Libya Devlet Başkanı Amerika ile işbirliği yapan Arap liderlerinin hain olarak nitelendirileceğini de sözlerine eklemiştir.

YASSER ARAFAT

ABD'nin Çin Politikası.

George Bush: "Çin ilişkileri düzelmelidir"

İrtibat Bürosu Eski Başkanı, Teng Hsiao Ping ile görüştü

HONG KONG (AA) –

ABD'nin Pekin'deki irtibat bürosunun eski Başkanı George Bush, Çin-Amerikan ilişkilerinin normalleştirilmesini hükümetine tavsiye ettiğini, ancak bunun mutlaka Çin'in öne sürdüğü şartlarda olamıyacağını söylemiştir.

Başkan yardımcısı Teng Hsiao-Ping ile yaptığı görüşmenin ayrıntıları üzerinde durmayı reddeden Bush, "Teng, Çin-Amerikan diplomatik ilişkilerinin kurulabilmesi için ABD-Taiwan Savunma Antlaşmasının tek yanlı olarak feshedilmesini, Taiwan'la ilişkilerin kesilmesini ve Amerikan birliklerinin tamamen çekilmesini ön şart olarak sürüyor" demiş, Amerika'nın bu noktada kendileriyle anlaşamadığını bildirmiştir.

Çekoslovakya ve Romanya delegeleri Belgrad Konferansında silahsızlanma çağrısı yaptılar

DIŞ HABERLER SERVİSİ – (İSTA) –

Belgrad Konferansında konuşan Çekoslovakya ve Romanya temsilcileri, ülkeleri silahsızlanmaya çağırmışlar ve Batılı ülkelerin "İnsan Hakları" konusunda yapay abartmalara gitmelerini kınamışlardır. Konferansta söz alan Çekoslovakya temsilcisi, tüm delegeleri, ilk olarak, birbirlerine karşı nükleer silah kullanmama konusunda anlaşmaya çağırmıştır.

Sosyalist devletlerin, NATO ve Varşova paktlarının genişletilmemesi yolunda önceki çağırılarını da hatırlatan temsilci, yaşama hakkının insanın temel hakkı olduğunu belirtmiş ve bu hakkın ancak barış koşullarında sağlanabileceğini vurgulamıştır.

Daha sonra söz alan Romanya temsilcisi ise, Helsinki'de kabul edilen Nihai Senet'in bir bütünlük içinde ele alınması gerektiğini söylemiştir.

Romanya delegesi, Batı ülkelerinin, dikkatleri yalnızca belirli ilkeler üstünde toplama çabalarına karşı çıkmış, silahlanma yarışına son verme ve silahsızlanma yolunda etkili önlemler alma çağrısında bulunmuştur.

Mısır' da bir İşçi Partisi kuruluyor

Mısır parlamentosunda bulunan bağımsız millet vekilleri bir araya gelerek parti kurmayı kararlaştırmışlardır.

Parlamenterler, yeni kurulacak partinin adı, Ulusal İşçi Partisi veya Ulusal Cephe Partisi olabileceğini, ancak bunun tüzük ve programın hazırlanmasından sonra belli olacağını açıklamışlardır.

Alınan bilgilere göre parti kurucuları arasında Mısır'ın eski Millî Eğitim Bakanı Muhammed Hilmi Murad ve yine eski bakanlardan Mahmud El Kadi bulunmaktadır.

Enver Sedat Irak Cumhurbaşkanı El Bekir' e gizli bir mektup gönderdi

Mısır'ın Bağdat Büyük Elçisi Cemal Eldin Muhammed Barakat dün saat 11'de Irak Cumhurbaşkanı Ahmet Hasan El Bekir'i ziyaret ederek, Sedat'ın "acil ve gizli" bir mektubunu teslim etmiştir.

Başbakanlık sarayından sızan haberlere göre, mektupta, Sedat Elbekir'e Orta-Doğu'da olan son gelişmeler hakkında bilgi vermiş ve yıl sonuna doğru toplanması beklenen Cenevre Barış Konferansı konusunda Irak yetkililerinin görüşlerini belirtmelerini istemiştir..

ÜLKEDE 40 GÜN YAS İLAN EDİLDİ

Kuzey Yemen Devlet Başkanı ve kardeşi öldürüldü

DIŞ HABERLER SERVİSİ (İSTA)

Kuzey Yemen Devlet Başkanı İbrahim Hamdi (34) ile kardeşi Abdullah Hamdi'nin bilinmeyen kişiler tarafından öldürüldükleri bildirilmiştir.... Devlet Başkanı'nın öldürülmesinden sonra, ülkede yönetime üç kişilik bir Başkanlık Konseyi'nin el koyduğu açıklanmıştır. Üç kişilik Başkanlık Konseyi'nde, Yarbay Ahmet El Gaşmi, Başbakan Abdülaziz Abdülgani ve Binbaşı Abdullah Abdülelalim'in yeraldıkları haber verilmiştir.

Devlet Başkanı'nın öldürülmesinden sonra ülkede 40 günlük yas ilan edildiği, tüm resmi dairelerin de bir hafta süreyle kapatıldığı açıklanmıştır.

Öte yandan Kuzey Yemendeki huzursuzlukların geçen Temmuz ayında zirveye ulaştığı ve bu arada hava kuvvetlerine bağlı uçakların gösteri uçuşuna başladıkları, ülkedeki iktidardan hoşnut olmayanların yönetimle uzun zamandan beri mücadele içinde oldukları da öğrenilmiştir. İbrahim Hamdi'nin merkezi hükümetine karşı çıkan bazı şeyhler, iktidarın genelleştirilmesine ve yaygınlaştırılmasına karşı çıktıkları da gelen haberler arasındadır. Bu olaylar sırasında Suudi Arabistan arabuluculuk yapmış ve askeri hükümet, seçimlere gidilmesini kabul etmişti. Bu arada İbrahim Hamdi'nin Suudi Arabistan'la iyi ilişkiler kurmayı amaçladığı ve bu tavrının da bazı çevrelerce eleştirildiği da kaydedilmektedir.

Bilindiği gibi, İbrahim Hamdi, 1974 yılında gerçekleştirdiği bir darbeyle Devlet Başkanı Abdurrahman El İryani'yi devirmişti.

Üstte ve yanda ki fotoğraflarda öldürülen Kuzey Yemen Devlet Başkanı İbrahim Hamdi Şeyhlerle birlikte görülüyor.

ABD Senatosu SALT-I'e uymaya karar verdi

Onaylanan kararda geliştirilmekte olan silah sistemleri SALT dışında tutuluyor

WASHINGTON-(A A)

ABD Senatosu, Başkan Carter'ın SALT-I anlaşmasına ilişkin kararını onaylayan bir karar tasarını kabul etmiştir. Kararda, Sovyetler Birliği de aynı biçimde davranırsa, süresi 3 Ekimde dolan stratejik silahların sınırlandırılması anlaşmasına ABD'nin uymaya devam etmesi öngörülmektedir. Bilindiği gibi, SALT-I anlaşması 1972 yılında imzalanmıştı.

Fakat 3'e karşı 11 oyla kabul edilen karar metnine, iki de değişiklik önergesi eklenmiştir.

Önergelerden birinde kararın daha önce hazırlanmış, ya da hazırlanmak üzere bulunan silah sistemlerine hiç bir sınırlama getirmediği belirtilmekte, ikincisinde de ABD Başkanından yeni bir SALT anlaşması imzalanması yolundaki görüşmelerde sağlanan gelişmeler konusunda Kongreye yılda iki kez bilgi vermesi istenmektedir.

Warnke: "Nükleer savaşta ölmek, sağ kalmaktan yeğdir"

CENEVRE – (AA) –

Amerikan Silahlanmanın Denetimi ve Silahsızlanma Ajansı Müdürü Paul Warnke, Cenevre'de düzenlediği Amerikan-Sovyet SALT görüşmeleri konusundaki bir basın konferansında, bir atom savaşında sağ kalanlar arasında olmaktansa ölenler arasında bulunmanın daha iyi olacağını söylemiştir.

Varnke, basın toplantısında işinin savaşı önlemek ve silahlanmayı sınırlandırmak olduğunu belirttikten sonra, bir savaş çıkarsa neler olabileceğini kimsenin önceden bilemiyeceğini söylemiştir.

NATO kabul ederse nötron bombası Avrupa'ya mevzilendirilecek

BARİ (AA) –

ABD Savunma Bakanı Harold Brown, İtalya'nın Bari kentinde çalışmalarına, başlayan NATO Nükleer Planlama Grubu toplantısında bir konuşma yapmıştır. Brown, konuşmasında Nötron bombasının NATO" nun Avrupalı üyeleri için hazırlandığını ve yapımının bu üyelerin kabulüne bağlı olduğunu söylemiştir.

Aynı kaynak ABD'nin, karşı olduklarını belirtirlerse NATO üyesi Avrupa ülkelerini Nötron bombasını kabule zorlamak niyetinde olmadığını belirtmiş "Bombayı NATO'nun Avrupalı üyeleri için hazırladığından bu üyeler onaylamazlarsa ABD Nötron bombası yapmıyacaktır" demiştir.

Aynı Amerikan kaynağının bildirdiğine göre, Avrupalı üyelere bu konuda düşünme süresi verilmiştir. Başkan Carter, Nötron bombası yapımı konusunda karar almak için NATO'nun Avrupalı üyelerinin görüşünü öğrenmeyi beklemektedir. Bununla birlikte, Nükleer Planlama Grubu toplantısının ilk günü çalışmaları sonunda Avrupalıların henüz nötron bombasına ilişkin ortak bir tutum belirleyememiş oldukları ileri sürülmektedir.

AVRUPA HÜKÜMETLERİNDEN

Portekiz Kabinesi istifa etmiyor

LİZBON (AA) –

Dışişleri Bakanı Jose Medeiros Ferreira'nın istifa etmesine rağmen, Portekiz kabinesinin Başbakan Mario Soares'i desteklediği açıklanmıştır.

Bazı siyasal çevreler, Dışişleri Bakanı'nın istifasını, diğer bakanlarınkilerin izleyeceğini ve kabinenin toptan istifa etmek zorunda kalabileceğini öne sürmüşlerdi. Ancak bir açıklama yapan Portekiz Hükümet Sözcüsü, Başbakanla kabine üyeleri arasında görüş ayrılığı bulunmadığını belirtmiş, diğer hiçbir bakanın da görevinden istifa etmediğini açıklamasına eklemiştir.

Hollanda' da hükümet hala kurulmadı

LAHEY (AA) –

Hollanda kraliçesi Juliana, yeni bir koalisyon hükümetinin kurulmasını sağlamak amacıyla iki ünlü politikacıyı partiler arasında aracı olmakla görevlendirmiştir.

25 Mayıs seçimlerinden sonra, koalisyonun üç muhtemel ortağı arasında hükümet sandalyelerinin paylaştırılması konusunda çıkan anlaşmazlık sürmekte ve hükümet kurulamamaktadır.

Kraliçe Juliana, Güney Hollanda Sosyalist Bölge Komiseri Maarten Vrolijk ile Utrecht eyaleti Hıristiyan Demokrat Bölge Komiseri Piet Verdam'ı müzakerelerin yeniden başlatılmasında arabulucukla görevlendirmiştir.

Yunanistan Hükümetinde değişiklik yapılacak

ATİNA (AA) –

Yunanistan'da, 20 Kasımda yapılacak olan seçimler dolayısiyle seçim kampanyası başlar başlamaz, Başbakan Karamanlis'in kabinesinde değişiklik yapacağı ve 3 bakanı değiştireceği açıklanmıştır.

Belçika Kralı Auschwitz kampını ziyaret etti

Belçika Kralı Baudouin, Auschwitz toplama kampını ziyaret etmiştir. Kral Nazi toplama kampında öldürülenlerin anısına bir çelenk koymuştur.....

DÜNYA BASININDAN

Madagaskar nereye gidiyor

Joackim Weber

Madagaskar adası üzerindeki gelişmeler, dünya basınında pek de büyük manşetlerle yer almıyor. Sel felâketlerine, tren kazalarına büyük yer ayıran emperyalist basın, Afrika'nın ucundaki bu güzel adadaki gelişmeleri göz ardı etmekte ısrar ediyor.

Madagaskar adasında Eylül başında bir dizi işletme devletleştirildi. Bunların tümü de yabancı şirketlerin elindeydi. Sanayii işletmelerinin yanı sıra ticaret firmaları, maden ocakları da kamu mülkiyetine alınmış bulunuyor.

Madagaskar, sosyalist dönüşüm yolunda. Son seçimlerden sonra işbaşına gelen hükümet, bu konuda daha da kararlı olduğunu ortaya koydu. Ulusal Cephe Hükümeti, seçimlere katılan seçmenlerin yüzde 96 sının oyunu almış bulunuyor. Son seçimlere katılma oranı ise yüzde 90.

Ulusal Cephe Hükümeti'ne bu denli büyük destek gösterildiği Madagaskar adasında, 1977 başlarında tüm banka sistemi, sigorta şirketleri enerji ve su tesisleri, dış ticaretin büyük bir bölümü, iç ticaretin üçte ikisi, sanayii üretiminin üçte biri ve deniz ulaşımının bir bölümü devletleştirilmişti.

Tarım kesiminde Madagaskar bu yıl altın devrini yaşıyor. Havaların da elverişli olması, pirinç ve vanilya üretiminde önemli aşamalar kaydedilmesine yardım etti. Bilindiği gibi Madagaskar, vanilya üretiminde dünya birincisi durumunda. Pirinç üretiminin, yüksek rekoltesi, dışarıya daha ucuza pirinç satma ve böylece de dünya pazarlarında rekabet gücünün artmasına yol açtı.

Madagaskar'daki gelişmelerin sessiz sedasız gerçekleşmesinin elbette nedeni var. Dünya ilerici basını Madagaskar'a büyük yer ayırırken, batılı ajanslar susuyorlar. Çünkü 1975 yılında yapılan referandum sonunda, halkın büyük bir çoğunluğu, ülkenin sosyalist, bir kalkınma yoluna girmesine karar vermişti. Yani çatışma, çarpışma gibi, emperyalist basına malzeme oluşturacak olaylar meydana gelmemişti. Tersine, halk oylamasının sosyalizm yolunda sonuçlanması, dünya kamuoyunun dikkatinden uzak tutuldu. Buna büyük özen gösterildi.

1975 yılındaki halk oylaması, sosyalizm yolunun benimsenmesi sonucunu doğurdu. Fakat ülkedeki gelişmeler, adanın daha da ileri bir raya oturduğunu gösteriyordu 1976 yılında işletmelerin sosyalist tüzüğe göre düzenlenmesi gerçekleştikten sonra, üretimde büyük bir artış kaydedildi. 1977'nin Temmuz ayında ise, köylü kooperatiflerinin kuruluşu ve işleyişi belirleniyor, bu hükümler, köylüler tarafından coşkuyla onaylanıyordu.

Bu tüzüklerin başarısının sırrı neredeydi?

Gerek sanayii işyerlerindeki, gerekse tarım kooperatiflerindeki tüzük hükümlerinin hazırlanmasında ve uygulanmasında işçi ve köylüler aktif bir rol oynamışlardı. Ayrıca yönetim işçilerin ve köylülerin elindeydi. Böyle olunca da, bir kişinin cebini doldurmak için diğer kişiler zararına önlemler alınması söz konusu olmaktan çıkarılıyor, tüm ülkenin toptan kalkınması ve herkesin birlikte gelişmesi ve herkesin refah düzeyinin yükselmesi garanti altına alınıyordu..

Madagaskar örneği neyi göstermektedir?

Madagaskar örneği, gelişmekte olan ülkelerde sosyalist kalkınma yolunun başarısını kanıtlamaktadır. Bugün pek çok gelişmekte olan ülke dış borçlar, yiyecek sıkıntısı, emperyalist baskı altında bocalarken, Madagaskar, bilinçli, kararlı ve sağlam bir yoldan kalkınmaya başlamıştır. Daha dünün hastalıklar, açlık ve sömürü ülkesi olan Madagaskar, bugünün geleceğe güvenle bakan ülkelerinden biri haline gelmiştir.

FKÖ Liderlerinden Kaddumi BM Genel Kurulunda konuştu:

"Filistinliler olmadan Cenevre Konferansı toplanamaz"

NEW YORK (AA) –

Filistin Kurtuluş Örgütü"nün Dışişleri Bakanı kademesindeki Faruk Kaddumi, BM Genel Kurulu'nda yaptığı konuşmada, FKÖ'nün, kendilerine rağmen gerçekleştirilecek bir Ortadoğu barışını bozabileceğini söylemiştir. Kaddumi, "Ortadoğu'da, Filistinlilerin onaylamayacağı bir barış gerçekleştirilemez" demiştir.

İsrail'in FKÖ'ne karşı olan tutumuna da değinen Kaddumi, "Filistinlilerin yasal temsilcisi FKÖ'dür. FKÖ olmadan Filistinliler olamaz" demiş, şöyle devam etmiştir: "Araplar tarafından desteklenen FKO Ortadoğu'da kendisine rağmen gerçekleştirilmek istenen bir barışı bozabilecek güçtedir."

"İSRAİL İSTESE DE İSTEMESE DE CENEVRE'YE GELECEK"

Öte yandan, Mısır Dışişleri Bakanı İsmail Fehmi, resmi bir ziyaret amacıyla bulunduğu Paris'te verdiği demeçte, "İsrail istese de istemese de Cenevre'ye gidecektir" demiştir.

SURİYE KONFERANSI BOYKOT EDEBİLİR

Fehmi, FKÖ'nün de Cenevre Konferansında, şu yada bu biçimde katılması halinde, İsrail'in Cenevre Konferansını boykot edeceğini açıklamış olan Moşe Dayan'ın konuşmasına cevap vermiştir. Suriye Dışişleri Bakanı Abdülhalim Haddam'da, FKÖ'nün katılmayacağı bir Cenevre Konferansının Suriye tarafından da boykot edileceğini söylemiştir.

DİSK'TEKİ GELİŞMELER

CHP lideri Ecevit:"DİSK kendi sorununu kendisi çözecektir"

CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit dün İstanbul'da THA muhabirine yaptığı açıklamada, DİSK içinde meydana gelen olaylara değinmiş ve "DİSK kendi içinde meydana gelen olayları yine kendisi çözecektir," demiştir.

Eniştesinin cenazesi için dün İstanbul'a gelen CHP lideri, THA muhabirine özel bir demeç vermiştir. Çeşitli konulara değinen Ecevit, "DİSK te meydana gelen çekişme konusunda ne diyorsunuz?" şeklindeki bir soruya da "demokrasinin gelişmesi tüm kuruluşları etkiliyor. Bu gelişmeden DİSK'in etkilenmesi de doğaldır. DİSK kendi içinde meydana gelen bu sorunu yine kendisi çözecekdir," şeklinde cevaplandırmıştır.

Çeşitli sendikalar Genel Kurul çağrısını destekliyor

HABER MERKEZİ

DİSK içindeki gelişmeler, dün de sürmüş ve bazı DİSK sendikalarının yaptıkları yeni açıklamalar, DİSK Genel Başkanı Türkler'in çağrısına uygun olarak olağanüstü Genel Kurul'un 21-22 Ekim tarihinde yapılması eğilimin güç kazandığını ortaya koymuştur.

DİSK'in en büyük sendikalarından sonra dün de Baysen, Dev-Maden-Sen, Tek-Ges-İş Sendikaları yayınladıkları bildirilerle Genel Kurul'un 21-22 Ekim'de toplanması için kesin çaba göstereceklerini açıklamışlardır.

Bu sendikalar, bir gün önce, Ankara'dan, on sendikanın ortaklaşa hazırladıkları bildiri şeklinde açıklanan ve özet le yeni bir genel kurul tarihi saptanması için DİSK'teki tarafların anlaşmasını önerengörüşlerle hiç bir ilişkilerinin, bulunmadığını, bu bildirinin, kendi gıyaplarında, haberleri yokken dağıtılmış olduğunu da bildirmişlerdir.

BAY-SEN

Baysen Yürütme Kurulu, dün yayınladığı bildiride 10 sendikanın ortak görüşü şeklinde kamuoyuna açıklanan, bir bildiri ile hiç bir ilişkilerinin bulunmadığını bildirmiştir.

DEV MADEN-SEN

Türkiye Devrimci Maden Arama ve İşletme İşçileri Sendikası Dev Maden-Sen bir açıklama yaparak 10 sendikanın yaptığı öne sürülen açıklama ile ilgisi olmadığını bildirmiş,"11. 10. 1977 tarihli gazetelerde sendikamızın da içinde bulunduğu 10 sendikanın, kamuoyuna 4 maddelik bir açıklamada bulundukları görülmüştür. Açıklamanın içeriği v.b. hiçbir konuda yorum yapılmaksızın kesinlikle belirtelim ki, anılan açıklama ile sendikamızın hiçbir ilgisi yoktur." demiştir.

TEK GES-İŞ

Tek-Ges-İş Sendikası Genel Başkanı Orhan Ulukan, 11 Ekim tarihli gazetelerde 10 sendikanın DİSK'te gelişenolaylarla ilgili bir açıklamasının, yer aldığını, bu açıklamada, Ges-İş'in de adının geçtiğini hatırlatmış, "Sendikamızın bu açıklama ile yakından uzaktan ilişkisi yoktur. Sendikamız, sınıf uzlaşmacısı sendikacıların DİSK'ten sökülüp atılabilmesi için Genel Kurul'un, ertelenmesinden değil, zamanında yani 21-22 Ekim tarihlerindeyapılmasından yanadır." demiştir.

YENİ HABER-İŞ

Yeni Haber-İş Sendikası Genel Başkanı Cengiz Acar, İSTA muhabirine yaptığı açıklamada, 10 sendikanın ortak bildirisi ile hiç bir ilişkileri olmadığını söylemiş ve bu bildiride belirtilen, "Genel Kurul öncesinde bütün tarafların biraraya gelerek görüşmesi" önerisine karşı çıktıklarını söylemiştir. Cengiz Acar, "Kimler biraraya gelecek ? DİSK'i geri bir çizgiye çekmek isteyenlerle UDC'nin yükünü omuzlayanlar mı? Biz Genel Yönetim Kurulumuzun kararında da belirttik. UDC-nin oluşturulması için elimizden gelen çabayı harcayacağız", demiştir. Yeni Haber- İş Sendikası Başkanı, Olağanüstü Genel Kurulun 21-22 Ekim tarihlerinde toplanmasından yana olduklarını da sözlerine eklemiştir.

Öte yandan, dün Ankara'da Devrimci Toprak-İş Sendikası Genel Başkanı Tuncer Kocamanoğlu da, Basın-İş İlerici Deri-İş Hürcam-İş, Keramik-İş, Tek-Ges-İş ve Yeni Haber- İş Sendikaları adına yaptığı ileri sürdüğü açıklamada, önceki gün 10 sendika adına yapılan ve sonradan bazı sendikaların bilgilerinin bulunmadığını açıkladıkları bildirimin 4. maddesinin yanlış anlaşıldığını belirtmiş ve Genel Başkan Kemal Türkler'in çağrısını yaptığı ve 21-22 Ekim tarihlerinde toplanacak olan Genel Kurul'un DİSK içindeki sorunlara çözüm bulacağına inandıklarını söylemiştir.

DİSK Genel Başkanı ve Genel Sekreteri, Yürütme Kurulu'nun dört üyesinin çeşitli kuruluş ve bankalara gönderdikleri yazıların geçersizliğini belirttiler

İSTANBUL (İSTA)

DİSK Genel Sekreteri Mehmet Karaca, DİSK Yürütme Kurulu'nun dört üyesinin son günlerde DİSK örgütleri, Bankalar ve çeşitli kuruluşlara yazı ve talimat göndermeleri konusunda bir açıklama yaparak, bu yazı ve talimatların tüzüğe göre geçersiz olduğunu bildirmiştir.

Karaca'nın açıklaması özetle şöyledir:

Konfederasyonumuz için deki son gelişmelerle ilgili bazı kişiler hiç bir geçerliliği olmayan demeçler yayınlamak ve çeşitli kuruluşlara duyurular göndermek suretiyle bölücü ve DİSK'i yıpratıcı çabalarını yoğunlaştırmaktadırlar. Bankalara yazdıkları bir yazıda DİSK Genel Başkanı'nın temsil yetkisi olmadığını iddia edenler, bile bile DİSK Ana tüzüğünü çiğnemektedirler.

Anatüzüğümüzün 34. maddesi, DİSK'i Anatüzükte başka hüküm olmadığı hallerde, her bakımdan Genel Başkanın temsil edeceğini kesin bir biçimde ortaya koymuş bulunmaktadır. Tüzüğün "Genel Başkanın görev ve yetkileri" başlığını taşıyan 35. maddesinin (C) fıkrası, Genel Başkan'ın, DİSK'i resmi ve özel kuruluşlar karşısında, idari, mali, adli, mesleki hususlarda her bakımdan temsil etme yetkisine sahip bulunduğunu belirtmek suretiyle durumu daha da açıklığa kavuşturmuştur.

Anatüzüğümüzdeki bu hükümlerin ve Genel Başkana ait yetkilerin, Genel Kurul harici, Yürütme ve Yönetim Kurulları tarafından değiştirilmesi veya kaldırılması, mümkün değildir.

Bu nedenle, DİSK Genel Başkanı'nın imzasını taşımayan hiç bir yazı ve talimat DİSK'i bağlamayacağı gibi, bu tür yazılara itibar edilmemesi gerekmektedir.

Bu tür bölücü ve DİSK düşmanlarını sevindirici çabalar, Olağanüstü Genel Kurulun 21-22 Ekim 1977 tarihinde toplanması zorunluluğunu bir kez daha vurgulamaktadır.

● TÜRKLER'İN GENELGESİ

DİSK Genel Başkanı Türkler de DİSK'e bağlı sendikaların işyeri baştemsilcilerine duyurulması isteği ile bir genelge göndermiş, tüzük maddelerini hatırlatarak bu türden kasıtlı yazı ve usulsüz genelgelere itibar edilmemesini istemiştir.

Has-İş'in açıklaması

DİSK'e bağlı Has-İş Sendikası Genel Kurulu'nun geçersiz sayıldığı ve Yönetim Kurulları'nın iptal edildiğine dair Rıza Güven imzasıyla gazetelere haber gönderilmesi üzerine bir açıklama yapan DİSK Genel Yönetim Kurulu üyesi ve Has-İş Sendikası Genel Başkanı Halil Hayta, "Ne Rıza Güven'in ne de yandaşlarının böyle bir karara varma yetkileri olmamakla birlikte şeklen de olsa sendikamız ve yöneticileri, hakkında böyle bir karar almaları Has-İş'in doğru bir çizgide olduğunu kanıtlamaktadır." demiştir.

Sermayenin temsilcileri DİSK'teki olaylarla ilgili görüşlerini açıkladılar

TİSK Başkanı Halit Narin Rıza Güven'i övdü

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'te meydana gelen olaylarla ilgili olarak görüşlerini açıklayan bazı işveren temsilcileri DİSK Genel Başkanı Türkler, Genel Sekreteri Karaca ve Örgütlenme Dairesi Başkanı Işıklar'a karşı çıkan "dörtlü" grubu desteklediklerini belirtmişlerdir.

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu Genel Başkanı Halit Narin, DİSK içindeki muhalefetin başı olarak bilinen Rıza Güven'i "Çok iyi bir sendikacı" olarak tanımlarken, MESS Genel Sekreteri İlhan Lök, Türkiye İşveren Sendikaları Genel Başkanı'nın bu konudaki görüşlerine aynen katıldığını söylemiştir. İstanbul Ticaret Odası Başkanı Celal Umur

● MESS Genel Sekreteri "Dörtler"den yana çıktı

ise, DİSK'in politikayla uğraşmaması gerektiği görüşünü savunmuş ve "UDC nin oluşmasına karşıyız" demiştir.

○ Halit Narin

TİSK Başkanı Narin DİSK içindeki olaylarla ilgili olarak görüşlerini açıklamış ve Rıza Güven'in sendikacılığı en iyi bilen bir kişi olduğunu, gerçekten işçi sendikacılığı için mücadele yaptığını öne sürmüştür. Narin Maden-İş ile sözleşme müzakerelerine DİSK'in eli sopalı militanlarının girdiğini iddia ederek, Kemal Türkler'i sendikacılığı iyi bilmemekle suçlamıştır.

○ Ilhan Lök

DİSK içindeki gelişmelerle ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz MESS Genel Sekreteri İlhan Lök, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu'nun DİSK içindeki bölünmelerle ilgili olarak görüşlerini açıkladığına değinmiş, MESS'in buna ilave edecek birşeyi olmadığını, konfederasyonları ile aynı görüşleri taşıdıklarını söylemiştir.

Hatırlanacağı gibi bir süre önce Çeşme'de gizli bir toplantı yapan TİSK Yönetim Kurulu üyeleri, daha sonra yaptıkları bir açıklama ile DİSK içindeki olayları "Beklenen ve olumlu gelişmeler" olarak nitelemişler, DİSK içinde Genel Başkan, Genel Sekreter ve Örgütlenme Dairesi Başkanı'na karşı tavır alan Rıza Güven, Kemal Nebioğlu, Mehmet Kılınç ve Celal Küçük'ün olumlu bir sendikacılık anlayışına sahip olduğunu bildirmişlerdi

○ Celal Umur

Konu ile ilgili olarak görüşlerine başvurduğumuz İstanbul Ticaret Odası Yönetim Kurulu Başkanı Celal Umur ise, DİSK'in, çalışanların ekonomik haklarını korumak amacıyla var olduğunu ve faaliyetlerini sadece ekonomik mücadele ile sınırlaması gerektiğini söylemiş, bunun dışında düzeni değiştirmeye yönelik politik bir yön taşımasını onaylamadıklarını açıklamıştır. DİSK'in politikayla uğraştığı takdirde esas gayesinden sapacağını sözlerine ekleyen Celal Umur, UDC konusundaki görüşlerini şöyle açıklamıştır:

"-UDC'yi tasvip etmiyoruz. Milliyetçi Cephe'nin karşısına yeni bir cephe ile çıkmak halkı cephelere bölmekten başka bir anlam taşımaz."

○ Ertuğrul Soysal

DİSK içinde gelişen olayları büyük bir ilgi ile izlediğini söyleyen Sanayici Ertuğrul Soysal ise, konu ile ilgili olarak yorum yapabilecek yetkiye sahip olmadığını, ancak DİSK içindeki olayları ekonomik ve kültürel açıdan geri kalmış olan ülkemizdeki demokrasi gelişiminin DİSK'e yansıması olarak gördüğünü açıklamıştır.

IMF Konsültasyon Heyeti 14 Ekim'de Türkiye'deki temaslarına başlıyor

ANKARA (ANKA)

Uluslararası Para Fonu (IMF) Konsültasyon Heyeti 14 Ekim tarihinde Türkiye'deki temaslarına başlayacaktır.

Daha önceki konsültasyonlar 1972-1973 ve 1975 yılları başında yapılmıştı. Daha sonra eski Maliye Bakanı Yılmaz Ergenekon döneminde Fon ile ilişkilerde ortaya çıkan kopukluk, sonucu konsültasyonda aksama olmuş, bu yılın Eylül ayında Türkiye'ye gelen IMF heyetinin temaslarından sonra yeni konsültasyon tarihi 14 Ekim 1977 olarak belirlenmiştir.

Heyet Türkiye'ye gelmeden önce, IMF'nin konsültasyona bir ön hazırlık teşkil etmek için yollamış olduğu Türkiye ekonomisi hakkındaki sorular ve tablolar Maliye Bakanlığı Hazine Genel Müdürlüğü ilgili daire ve kuruluşlara gönderilmiştir. Bu kuruluşlardan alınan cevaplar, heyetin yapacağı konsültasyona esas olacaktır. Bu konuda Fon'a gelişten önce bilgi verilmiştir.

Ayrıca, heyet üyelerinin soruları, ilgili Bakanlık ve kuruluş yetkilileri ile de toplantılar yapılarak karşılıklı görüşme yoluyla tartışılacaktır.

IMF heyetinin görüşmelerine Fonuzmanlarının yanı sıra, Türkiye'nin yeraldığı Grup İcra Direktörü ile İcra Direktör Yardımcısı da katılacaktır. Türkiye, halen 1954 yılında katıldığı Belçika, Avusturya, Lüksemburg, grubunda yer almaktadır.

IMF NEDİR?

Uluslararası Para Fonu (IMF) 1944 yılında Bretton Woods anlaşmasıyla kurulmuştur. Kuruluş anlaşmasında dört maddede toplanan amaçlar şunlardır:

1-Uluslararası para ilişkilerinde iş birliği sağlamak

2-Döviz kurlarında kararlılık sağlamak.

3-Ödemeler dengesi güçlüklerini gidermek.

4-Uluslararası ticaretin dengeli bir şekilde gelişmesini sağlamak.

1974 yılında yapılan bir araştırmaya göre, IMF'nin 126 üyesi bulunmaktadır. Üyeler Fonda sahip oldukları kotalarına paralel olarak söz hakkına ve fonlardan yararlanma hakkına sahiptirler. Türkiye'nin IMF'deki kotası 176 milyon dolar olarak belirlenmiştir. Türkiye Fona girerken bu paranın yüzde 75'ini Türk Lirası olarak yüzde 25'ini de altın olarak, abone bedeli şeklinde ödemiştir. IMF'ye üye ülkelerin buradan, sağlayacağı kolaylıklar çeşitli anlaşmalarla düzenlenmiştir. Bu anlaşmalara göre üye ülkeler IMF'de sahip oldukları kota ile orantılı olarak, borç para, kredi ve bunlara benzer diğer kolaylıklardan yararlanabilirler.

IMF'ye Sosyalist ülkelerden hiçbiri üye değildir.

IMF ile yapılacak anlaşmalar Türkiye ekonomisini kesinlikle dış denetim altına sokuyor

ANKARA (ANKA)

Türkiye'nin uluslararası Para Fonu'ndan, "Telafi edici finansman kolaylığı" ile birlikte birinci "Kredi Transı"nı istediği bildirilmektedir. Türkiye, 14 Ekim'de başlayacak "Olağan" Fon konsültasyonu'nda, birinci kredi transı için, zorunluluk bulunmadığı halde, "Stand-BY" anlaşması yapılacaktır.

Uluslararası Para Fonu'na karşı "İstikrar önlemleri" uygulanacağı taahhüdünü içeren bu Stand-BY anlaşmasının ardından, Türkiye'nin daha ağır koşullar içeren bir anlaşma ile "Genişletilmiş kolaylık" Fonu"ndan da kullanım yapabileceği belirtilmektedir. "Genişletilmiş kolaylık" fonu, uzun vadeli bir istikrar programını içermesi ve programın uygulanmasının denetiminde para Fonu'nun müdahale olanaklarını arttırması nedenleriyle üye ülkelerce ender başvurulan bir yöntemdir. Bugüne değin bu fondan yalnızca Kenya ve Filipinler Kredi almıştır.

Para Fonu'ndan "Telafi edici finansman kolaylığı" adı altında sağlanacak olanak 37,75 milyon SDR (Yaklaşık 43,85 milyon dolar) tutarındadır ve Türkiye'nin ihracatındaki gerilemeye ilişkindir. Daha önce bu kolaylıktan iki kere kullanım yapmış olan Türkiye şimdi son hakkını çekmektedir. Bu son hakkın kullanımı fon tarafından büyük bir doğal afet ya da acillik koşuluna bağlanmaktadır.

Türkiye'nin fondan birinci kredi transı çerçevesinde isteyebileceği yardım 54,75 milyon SDR (Yaklaşık 64 milyon Dolar) düzeyindedir. Üye ülkeler kredi translarından dört defa yararlanabilmektedirler. İlk dilim için zorunlu olmamakla birlikte, daha sonraki dilimlerin kullanımında Stand- BY anlaşmalarında ifadesini bulan ağır baskı koşullarının kabulü kaçınılmazdır.

Uluslararası Para Fonu'nun kurallarına göre, Stand-BY anlaşmaları, anlaşmayı yapan ülkenin izleyeceği Para -Kredi ve gerek iç, gerekse dış ticaret politikaları ile ödeme kısıtlamaları konularında belirli yükümlülükler altına girmesi gerekmektedir. Hatta, dış borçlanma ve uygulanan döviz kuru politikalarına para fonu'"nun müdahale olanağını da içermektedirler.

● MALİYE BAKANI, BÖYLE BIR ANLAŞMA YAPILACAĞINI DOĞRULADI

Maliye Bakanı Cihat Bilgehan'ın düzenlediği basın toplantısında verdiği bilgilerle Türkiye'nin Stand- BY anlaşmaları yapacağı doğrulanmıştır. Bu durumda, Türkiye'nin uluslararası para Fonu ile Stand-BY anlaşmaları yapmak ,1977 bütçesi ve programındaki bulgulara göre bir yıl öncesinden planlandığı anlaşılan son "İstikrar önlemleri"nin ardından yeni paketlerin devreye sokulması sonucunu doğuracaktır. Öte yandan, Stand-BY anlaşmaları uyarınca para Fonu'na üç ayda bir hesap verilmesi gerekeceğinden, her an yeni önlem önerilerinin tehdidi altında bulunulacaktır.

Birinci "Kredi Tansi"için zorunlu olmadığı halde Türkiye'nin Stand-BY yapacak olması, yabancı Ticaret Bankalarınca sağlanması umut edilen borçlarla ilgilidir. Türkiye'nin Para Fonunun onayını almış ve gözetimi altında bir istikrar programı uyguladığı görüntüsünün kapalı kredi musluklarını açacağı düşünülmektedir.

● IŞE YARAYACAĞI PEK KESIN DEĞIL

Ancak, yabancı ticari bankalar sırf uluslararası Para Fonu'ndan kredi sağladığı için bir ülkeye borç vermeye yanaşmamaktadırlar. Borç verecekleri ülkeler için politik ve ekonomik içerikli belirli ölçütler uygulamaktadırlar. Politik durum, iktidarlar ile teknisyenler arasındaki uyum ve ülkenin doğal kaynakları gibi oldukça ağırlık verilen ölçüler yanında, dış finansman koşulları da bütün ayrıntılarıyla değerlendirilmektedir.

Uzmanlar, Türkiye'nin yabancı ticari bankalar tarafından yapılan değerlendirmelere göre bir hayli kötü durumda göründüğünü belirtmekte ve "Sırf Para Fonu'ndan kredi sağlayabileceği için "Ticari bankalardan da büyük borçlar alabileceğinin kesin olmadığını söylemektedirler.

● IMF'NIN ÜYE ÜLKELERDEN ISTIKRAR ÖNLEMLERI

IMF'nin üye ülkelerden alınmasını istediği istikrar önlemeleri ana hatlarıyla aşağıdaki gibidir.

Devalüasyon yapılması,

İç talebin kısıtlanması ve enflasyonun kontrolü,

Ücret artışlarının sınırlandırılması.

Tasarrufu teşvik amacıyla faiz hadlerinin yükseltilmesi.

Bütçe harcamalarının kısıtlanması ve kamu yatırımlarının azaltılması.

Dış borç yükünün azaltılması.

İSTANBUL HABERLERİ

İSTANBUL'DA ÇEKİLMİŞ KAHVENİN FİYATI 332 LİRA

İSTANBUL(İSTA)

İstanbul Belediye Encümeni, kahveye yapılan son zamlardan sonra yeni kahve fiyatlarını belirlemek için dün yapılgı toplantılardan sonra çekilmiş kahvenin kilosunun 332 lira olmasını kararlaştırmıştır.

Öteyandan bilindiği gibi, Ankara Belediye Encümeni de dün aldığı bir kararla kahve fiyatını 325 lira olarak belirlemişti.

Polis motorları çürümeye terkedildi

ÖZDEMİR ÇİFTÇİOĞLU

Karaköy Galata köprüsüne bundan bir sene önce kullanılmak ve çeşitli yerlere dağıtılmak üzere gelen Polis motorları işe yaramaz bir halde çürümeye terk edilmiştir.

Emniyet Genel Müdürlüğü 5. Şube tarafından yapımına başlanan polis motorlarından bir kısmı bundan bir süre önce İstanbul'a gönderilmiş ve Emniyet Müdürlüğünden gelecek bir emirle dağıtılmak üzere Galata köprüsüne bağlanmıştır. Toplam 12 motordan oluşacak bir Deniz Polis Ekibi kurulması için yapımına başlanan motorlardan henüz 5 tanesi yapılmış diğerlerinin yapımına devam edilmektedir.

Yetkililerden aldığımız bilgiye göre bundan bir sene önce İstanbul'a getirilen polis motorlarının boyaları eskidikçe yeniden boyandığı ve bu suretle çürümesini önlemeye çalıştıkları öğrenilmiştir. Ancak bir senedir Haliç'in kirli suları içinde bulunan motorlar çeşitli hava değişimlerinin ve çevre kirliliğinin etkisi ile çürüdüğü belirtilmiştir.

ULUSLARARASI BELEDİYELER BİRLİĞİ İSTANBUL'DA TOPLANACAK

Uluslararası Belediyeler Birliğinin önümüzdeki yıl Mayıs ayı içinde İstanbulda toplanacağı açıklanmıştır. OECD(Kalkınmakta Olan Ülkeler Birliği) tarafından Eylül ayı içinde Paris'te düzenlenen Uluslararası Belediyeler Birliğinin bu toplantısına katılan Bandırma Belediye Başkanı Ahmet Enön, konuyla ilgili olarak bir açıklama yapmıştır. Paris'teki toplantıda Belediyecilerin eğitilmesi ve çağdaş belediyecilik konularının ele alındığını belirten Ahmet Enön, birliğin bundan sonraki toplantısının 1978 yılı Mayıs ayında İstanbul'da yapılacağını, ayrıca 1978 Eylül ayında da yine İstanbul'da Belediyeler eğitim merkezinin kurulacağını söylemiştir.

SSCB İstanbul'da film gösterisi düzenledi

Sovyet Sosyalist Cumhuriyetler Birliği Türkiye Ticaret Mümessili Muavini V. Lelyakin'in İstanbul'da bulunması nedeniyle, SSCB Baş konsolosluğu tarafından Sovyetler Birliğindeki gerçekleştirilen gelişimi anlatan bir film gösterisi düzenlenmiştir.

SSCB'nin İstanbul Baş konsolosluğunda düzenlenen gösteride Sovyetlerde dökümcülük, su motorları ve traktör üretiminde kaydedilen son gelişmelerle, uzay çalışmalarından elde edilen bazı sonuçlar anlatılmıştır.

ULUSLARARASI MİMARLAR BİRLİĞİ EĞİTİM KOMİSYONU TOPLANIYOR

İSTANBUL(İSTA)

Uluslararası Mimarlar Birliği (UIA) Eğitim Komisyonu dün İstanbul"da çalışmalarına başlamıştır.

UIA II. Bölge Sekreteryası olarak, TMMOB Mimarlar Odasının yürüttüğü çalışmalar, İTÜ Mimarlık Fakültesi Konferans salonunda sürmektedir.

Bu çalışmalara UIA II. Bölge ülkelerinden, Bulgaristan, Çekoslovakya, Kıbrıs, Romanya, Türkiye, Macaristan, Suriye, Yugoslavya ve İran'ın resmi mimarlık örgütlerinin delegeleri katılmaktadır.

Hafta sonuna kadar sürecek çalışmalarda "Mimarlık Eğitiminde Çağdaşlaştırma" ve bu amaca yönelik öneriler tartışılacaktır. Bu çalışmalar aynı zamanda 1978 sonbaharında Meksika'da yapılacak olan UIA Dünya Kongresine yönelik olarak önemli katkılar oluşturacaktır.

BİR HAFTA İÇİNDE 57 YANGIN OLDU

İstanbul'da bir hafta içinde 57 yangın olmuştur. Yangınların 47'si başlangıçta söndürülmüş, 2 baca yangını çatıları etkilemeden önlenmiştir. 6 yapı kısmen, 2 yapı ise tamamen yanmıştır. 1977 yılı içinde İstanbul İtfayisenin el koyduğu yangın ve diğer çeşitli olay sayısı 2753'dür. İstanbul Belediyesince yapılan açıklamada İtfaiyenin Cankurtarma çalışmaları da şöyle sıralanmıştır: 26. 9. 1977 günü 5 Evlersemtinde kuyudan 2 erkek cesedi çıkarılmıştır. 29. 9. 1977 günü Mahmutpaşa'da kuyudan bir kişi kurtarılmıştır. Aynı tarihte Feriköy semtinde çöp yığınları altında kalan bir kişi ölmüştür. 3. 9. 1977 günü Şişhane'de bina çökmesiyle 2 kişi yaralanmıştır.

Öte yandan Polis Amirliği özel ve Resmi Sektöre ait 78 iş yerini tetkik etmiş, bunlardan 74 iş yerini ücretli, 4 iş yerinide ücretsiz olarak tetkik etmiş, ücretli iş yerlerinden 108.785 lira gelir sağlanmıştır.

EDİRNE YOLUNDA KAZA: 16 KİŞİ YARALANDI

EDİRNE (THA)

Edirne'ye yedi kilometre mesafede dün sabah meydana gelen trafik kazasında ikisi ağır 16 kişi yaralanmıştır.

39 AR 257 plakalı minibüs aynı istikametten giden 22 AA 339 plakalı trafik otomobiline arkadan çarpmış ve devrilmiştir.

Kaza sonunda trafik otomobili şoförü Abturrahman İncikaya ile ekip amiri Saadettin Şanyürek ağır yaralanmışlardır. Kaza sırasında yol ortasında devrilerek ters dönen minibüsteki yolculardan 14 kişi de çeşitli yerlerinden yaralanmışlardır.

Fotoğrafta, araçların kazadan sonraki durumu görülüyor.

(FOTO:THA)

CHP Yarınını Arıyor

İSMAİL CEM

4

1970' LERİN CHP' Sİ EMEKTEN YANA BİR DOĞRULTUYA GİRMEKTEDİR

Ecevit hareketinin hızla gelişmesinin bir nedeni demokratikleşme yönünde güçlü bir adım olmasıysa, ikinci neden de bu hareketin açık sınıfsal tercihleridir. CHP, uzun tarihi boyunca ilk olarak ciddi biçimde **«işçi sınıfından, köylülükten, toplumun yoksul kesimlerinden»** nasıl oy alabileceğini hesaplamaktadır. Bu hesabın getirdiği ise açıktır: CHP'nin ancak kararlı biçimde kitlelerin yanında yer almasıyla, sınıfsal tercihlerini ortaya koyup somut olaylarda doğru tavır saptaması ve bu kitlelere güven vermesiyle destek sağlanabilecektir.

Gerçekten, 1970'li yıllarda CHP sözkonusu güveni vermiş ve kitlelerden destek bulmuştur. Bu güven nasıl verilmiştir? CHP, bu dönemde, öncelikle emekçilerin yararını savunacağını, kurulacak bir CHP iktidarında amacın işçi ve köylülere, memurlara en büyük payı dağıtmanın olduğunu açıklamaktadır. Ne var ki bu yönelim, sadece sözde kalmamaktadır.

1970'in 15-16 Haziran olaylarından sonra, CHP'nin yeni yöneticileri işçilere arka çıkmakta, sendikal hakların gelişimini savunmakta, işçileri saldırılar karşısında desteklemektedir. O dönemin yaygın toprak işgallerinde jandarmanın ağır tepkisine uğramış köylüleri, yanılmıyorsak Atalan olayında, Ecevit'i aralarında görebilmektedir. Bütün 12 Mart süresince, Ecevit kanadı işçilere ve kitlelere yönelik her girişimin karşısına dikilmekte, klâsik özgürlüklere ve sola, demokrasiye yönelik tüm baskılara elinden geldiğince karşı konmaktadır.

CHP bir yandan yeni sınıfsal dayanaklar ve müttefikler arayıp bunun gereklerini yerine getirirken bir yadan da alabildiğine **«demokrat»** bir tavrı hem **Türkiye düzeyinde** hem de **parti içinde izle**mektedir.

PARTİ İÇİNDEKİ VE PARTİ «DIŞINDAKİ» SOL

Dönem CHP'sinin gelişiminde bir büyük etken, bu «demokrat» tavrın hem parti içindeki hem de partinin dışındaki sola karşı izlenmesidir. CHP, o dönemde, «şu kişi aşırı solcudur, aramızda yer alamaz» gibi, ölçüleri de afakî olan ayırımlardan dikkatle uzak durmuştur. İlerde 12 Mart'ın imzacı ve uygulayıcılarına bile kapıları açabile nbir anlayış, kendi içindeki sola karşı, sadece **«demokratik olmak ve şiddet yöntemlerini kesinlikle reddetmek»** ölçülerini uygulamaktadır. Bu tavır, bir sosyal-demokrat partinin başarılı olmasının evrensel koşulları arasındadır ve Ecevit hareketinin gelişiminde, partililere karşı izlenen bu demokrat tavır hem partiye dinamik unsurların katılmasını sağlamış hem de parti dışındaki ilerici çevrelerin desteğine yol açmıştır.

Aynı demokrat tavır, parti dışındaki ilerici akımlara karşı da izlenmiştir. Demokratik bir siyasal çerçeveyi benimseyen solla, genel olarak çok iyi ilişkiler kurabilmiştir. Parti dışındaki solun hem nitel hem de nicel desteği, CHP'nin başarısına, 1973 ve 1977 seçiminde önemli katkılar sağlamıştır.

CHP'deki Ecevit hareketi, toplumun belli bir tarih kesitinde **sanayileşme ve kentleşme sonucu ortaya çıkan yeni özlem ve ihtiyaçlarına**, tutarlı cevap getirebilmiştir. Hareketin başarıya ulaşmasının temel nedeni budur. Öteki nedenleri ise, Türkiye'nin ve CHP'nin demokratikleştirilmesi işlevine Ecevit hareketinin sahip çıkmasıdır. Hareketin, ittifaklarını Türkiye'nin en dinamik ve en hızla gelişen kesimleriyle kurması, bunda köşeli tercihler yapabilmesi başarının bir başka unsurudur. Nihayet, Ecevit hareketi, parti içindeki ve dışındaki sol karşısında tutarlı bir demokrat tavır alabilmiştir. Bütün bu özelliklerin 1970'ten başlayarak 12 Mart döneminde ve sonrasında uygulamalarla somutlanması partiye kitlelerin umut bağlamasına, umudun büyümesine yol açmıştır.

Böylece, Ecevit hareketinin içtenlikle işçi ve köylü kitlelerini, memuru savunduğu inancı yaygınlaşmış, bu kitlelerin ilk olarak toplu biçimde CHP'ye oy verme eğilimleri belirmiştir.

SINIFSAL YAKLAŞIMLAR

Hareket, herşeyden önce ilerici aydınlara dayanmaktadır. Ne var ki, kendi sınıfsal ittifaklarını işçi sınıfıyla ve yoksul köylü kitleleriyle oluşturmakta; sermayeden gelen sert eleştirilere pek aldırmamaktadır. Gelişen hareket, bilimsel tanımıyla, bir tür **«sol sosyal-demokrat»** niteliğindedir. Kendi geleceğini tekellere ve sermayeye hoşgörünmekte değil, kitlelerin özlemlerinde, işçi sınıfının ve onun sendikal örgütlerinin güveninde aramaktadır. Aynı şekilde, dönemin önemli bir tercihi, bürokratik tezlerin terkedilmesiyle yapılmaktadır. CHP, artık, düzenin **geleneksel sahiplerinden olan yüksek bürokrasinin gözünde akıllı-uslu bir** çocuk değildir. Değildir ama, CHP'nin değişmekte olan tarih ve Türkiye yorumu ona bir zamanlar hiç de iyi gözle bakmamış bazı yığınların ilgisini çekmektedir: İslâmcı-halkçı akımlar açısından, artık, yaygın bir demokratikleşmenin savunucusu CHP başlıca boy hedefi değildir. Öteki sınıf ve zümrelere karşı CHP'nin izlediği bu yeni politika, ilerde kurulacak MSP koalisyonunun da yolunu açmaktadır.

BUNCA BAŞARIDAN SONRA, NEDEN BU ELEŞTİRİLER?

1977 seçiminden sonra CHP çevrelerinde ciddi eleştiriler yükselmiştir. Yer yer huzursuzluktan, kaybolan umutlardan bile sözedilebilmektedir. Bütün bunların bir seçim sonrasında, üstelik CHP'nin çok büyüdüğü bir seçimin ardından oluşması, ilk bakışta şaşırtıcı gelmiştir. İktidar olamamanın kırgınlığına, seçim sonuçlarının sayısal değerlendirmesinde yapılmış yanlışların yarattığı şok etkisine ve benzer geçici nedenlerle yüzeysel yanlışlara bu eleştirilerin bağlanması, eksik ve kolay bir davranış gibi gözükmektedir.

Anlaşılabildiği kadarıyla, CHP, köklü bir sosyal-demokrat partiye dönüşebilmenin sancılarını çekmektedir. Son yılların kimi oluşumu böyle bir adımın atılmasını zorlaştırmış; CHP Ecevit hareketine güç katan kimi özellikten yer yer uzaklaşmıştır. Buna karşılık, Türkiye'deki ve CHP'deki bazı yeni oluşumlar, CHP'de ileri bir adımı, ciddî bir sosyal-demokrat parti olmaya doğru yönelimi kolaylaştırıcı niteliktedir.

CHP'deki Ecevit hareketi, artık on yaşını tamamlamıştır. On yıl, bir «dönem» demektir. Bir dönem dolusu deneyime kritik açılardan yaklaşmak, eksikleri ve sapma eğilimlerini ortaya çıkarmaya çalışmak, CHP'nin kitleler doğrultusundaki bir işlevde güçlü adımlar atabilmesi için ne gibi yaklaşımlara ve yeniden düzenlemelere ihtiyacı olduğunu araştırmak, kitlelerin yararına bir işlevde CHP'ye yardımcı olmaya çalışmak anlamınadır.

Ciddi ve kitlelerden yana bir sosyal-demokrat parti olmanın ne kadar zor bir iş olduğunu inceleyerek, yarınki yazımızla bu konulara eğileceğiz...

YARIN: PARTİ İÇİ DEMOKRASİ

'tırmık,

AYDIN ENGİN

Davul ve tokmağı

Herif nasıl etmiş se etmiş bir birinci lig takımına kapağı atmış. Ardından antrenörü nasıl kandırmış sa kandırmış, takıma da girmiş. Çıkmış onbinlerin toplandığı stadyumun yeşil çimlerinin üstüne. Bir fiyaka, bir çalım. Ardından maç başlamış, ama bizimkinin ne futboldan haberi var, ne futbolculuktan.

Ne yapar bu durumda? Ayıbını, acizini nasıl örter? beceriksizliğinin suçunu kimin sırtına yükler? Takımdaki diğer oyuncuların tabii.

Ayağına bir pas mı geldi, üstelik uygun bir pozisyonda mı, vursa gol olması mı lazım? Vurmaz. Vursa foyası çıkacak meydana. Ne yapar, pası enyakındaki arkadaşına atıp, başından savar. Ama o arkadaşı biçimsiz pozisyonda imiş, olduğu yerden ağzıyla kuş tutsa golü yapamazmış, ne umur. Herifin niyeti foyası meydana çıkmadan 90 dakikayı tamamlamak. Gene "ne futbolcuyum ben be. 1. Ligde top koşturuyorum." diye caka satıp, "değerli" olduğuna çevreyi inandırmak.

Bu tür beceriksiz, aciz, hünersiz, bilimsiz ve yetersiz futbolcuları çok görmüştür futbol seyircisi. Ama galiba yediği haltın suçunu takım arkadaşına değil de karşı takımın bir oyuncusuna yüklemeyi becerecek kadar yüzsüz olanı ve "yavuz hırsız"ını görmemiştir. Siyaset stadyumunda bunu da beceren oyuncuları görüyoruz.

Üç beş komandocu gencin terörüyle ve 12 Mart sonrasının "uygun" ortamından yararlanmak solcağı ele geçiren MHP, Demirel'i kafakola alıp, sonra AP Gençlik Kolları işlevini yüklenip palazlandı. 1. MC'de başlayan tırmanışını 2. MC'de 16 milletvekili ile somutladı. Ardından da hükümete ortak olup üç beş bakanlığı ele geçirdi.

KÖŞEMDEN

Kaya ÖZDEMİR

CHP ve UDC

DİSK içinde oldukça yaygın tartışmalara neden olan UDC çağrısı bay başkanın durumunu ne ölçüde sarsmıştır, yakında göreceğiz.

CHP Genel Başkanı Sayın Ecevit'in açıklaması ile UDC'ye katılma çağrısını reddetmiştir. Daha doğrusu reddetmişti! Şimdi bu cepheleşmede acaba yerini alarak DİSK başkanını güç durumdan kurtarmak mı istemektedir. Hiç sanmıyorum!

«Kemal Türkler işçi sınıfına düşmandır»

ADANA (AA)

DİSK'e bağlı yeni Haber-İş Sendikası Adana Şubesi Başkanı Bekir Bançeci, dün basına ver-

Somuncuoğlu: «UDC'yi kurarak Türkiyeyi bölmek istiyorlar»

Hergün (Ankara Bürosu) Milliyetçi Hareket Partisi Genel Sekreter Yardımcısı ve Devlet Bakanı

isteyen ve Komünist Bizim Radyo ile Türkiye Komünist Partisi'nin

kanalı ile ortaya attığı Türkiye'deki bir

İşverenlerin görüşü

"Türkler'e karşı çıkan sendikacıların tutumu olumludur"

Salim KADIBEŞEGİL-İzmir

Türkiye İşveren Sendikaları Konfederas-

ri içinde bulunan Rıza Güven, Kemal Nebioğlu

"SENİ KİMİN ÖVDÜĞÜNÜ SÖYLE, SANA YANLIŞINI SÖYLELEYİM"

Aman, ne bakanlar ama! Bir Sağlık Bakanı ki "Akud barsak enfeksiyonu"na "Akud barsak konfeksiyonu" diyor. Hac farizasına, "Haç Faraziyesi" adını takıyor. Ve bu engin (!) kültür, Türkiye'de bakanlık yapıyor.

Bir de harika çocukları var MHP'lilerin: Agah Oktay Güner, Ticaret Bakanı. MHP'nin ağır topu. Bir dizi yazıla sözlenmiş ve "Türkiye'nin ekonomisine çözüm getiren (!) bir kitabı bile var. Adam bilimli bir bakan yani.

Gelgör ki sokak terörüyle, faşist ideolojiyle filan bakanlık koltuğuna oturunca, "Ucuzluk, halka hareket, bereket için fabrikaya ortak, milli devlet, güçlü iktidar" filandeyken, zam paketini açmak zorunda kalırsınız. Beceriksizliğiniz, aczinizi, tükürdüğünüzü yalamaya zorlar sizi.

Ne yapılır bu durumda? Agah Oktay Güner bunu yaptı işte. Bundan böyle "fiyat kontrollerini belediyeler yapacaktır" dedi, çıktı işin içinden. Şimdi keşek eti satan kasaba elli liradan fazla ceza yazamayan, dükkanı kapatamayan belediyeler denetleyecek pahalılığı. Fiyatlar yükseliyor mu? Agah Oktay Güner ve adamları basacaklar yaygarayı:

"-Belediyeler, karaborsacılara, vurguncılara engel olmuyor. Vatandaş pahalılıktan eziliyor. Tedbir almak lazım."

Belediyeler... Mesela İstanbul, Kocaeli, Ankara, İzmir, Antalya, Adana Belediyeleri. Ahmet İsvan, Erol Köse, Vedat Dalokay, İhsan Alyanak, Selahattin Tonguç filan yani.

Davul belediyelerin boynunda, tokmak bizim komandocu bakanın elinde. Gördünüz mü bizim palavra futbolcuları. Sokakta terör saçmak başka şey, hükümet etmek başka şey. Çıkarsan sahaya rezil olursun işte böyle. Sonra da suçu karşı takımın sırtına yüklemek için atraksiyona girişirsin ama...

Yemezler....

TIP ve SAĞLIK

Pahalılık, kuyruklar, trafik, düzensizlik sağlığımızı tehdit ediyor

Eksik beslenmeden doğan hastalıklar artıyor

Son dört ayda sinir hastalıklarında yüzde 50 artış var.

Çeşitli hastalıkların yayılma oranında özellikle son 4 ayda büyük artış olduğu, bu arada sinir hastalıklarının yüzde 50 oranında arttığı saptanmıştır.

Tıp yetkilileri son dönemlerde büsbütün çekilmez hale gelen hayat koşulları ve son zamlarla birlikte bir çok insanın satınalma güçlerinin tamamen zayıfladığını, dolayısıyla normal ve sağlıklı bir yaşam sürdürme olanaklarının kalmadığını, bu nedenden ötürü hastaların sayısında çoğalma olduğunu ifade etmişlerdir. Güç yaşam koşullarının insanı fizik yönden olduğu kadar psikolojik açıdan da büyük ölçüde yıprattığını kaydeden yetkililer sinir hastalıklarındaki artışın özellikle büyük kentlerde bu sözlerini doğruladığını savunmuşlardır.

Öte yandan İstanbul'da yapılan bir araştırmada, Cerrahpaşa Tıp Fakültesi Hastanesinde son 4 ayda genel hasta başvurusunda yüzde 30, Sinir hastalıklarında ise yüzde 50 civarında artış olduğu görülmüş, 18 yataklı Psikiyatri Kliniğine bu zaman içinde 3 bin 200 hastanın başvurup tedavi gördüğü tesbit edilmiştir.

DELİ OLMAMAK ELDE Mİ?

Yurttaşlar diyor ki;

Muhittin Ateş, inşaat işçisi (18)

Ücretlerimiz az olduğu gibi, sigortamız da yok. Her an başımıza bir taş düşer ölebiliriz. Aldığımız para beslenmemizi bile karşılamıyor. Ne et yiyebiliyoruz ne meyva. Böyle hasta ve halsiz işe gelip çalışıyoruz. Son zamlar bizi çok zor duruma soktu, bazen düşünüyorum da deli olmamak elde değil yani, ne olacak bizim halimiz, bilmiyorum...

Nemide Öztürkoğlu, ev kadını (52)

Çarşıda pazarda bir şey bulamıyoruz, bulduklarımızı da alamıyoruz. Demirel başbakan oldu mu hep böyle oluyor. Hep kuyruklar, yoklar ve zamlar. Çok sinirleniyorum özellikle Başbakan Demirel'i ve Türkeş'i televizyonda gördüm mü kafamın tası atıyor ve deli olacağım geliyor.

Fikret Köroğlu, kâhya (47)

Zamlar, kuyruklar, yoklar ve gürültü beni deli edecek. Bazen öyle anlar oluyor ki ölmek istiyorum. Eve gidiyorum, sinir, yolda sinir, alış verişte sinir nasıl dayansın sinirlerimiz, bir gün gelecek ve insanlar çıldıracak. Durmadan yatıştırıcı haplar alıyorum doktora da gidemiyoruz.

BIR VATANDAŞ: "BUNCA YOKLUĞUN, KUYRUĞUN ÜSTÜNE TV'DE BIR DE DEMIREL'I, TÜRKEŞ'I GÖRÜNCE DELI OLACAĞIM GELIYOR"

Timur Danış, öğrenci, (21)

İlk defa zamlar beni bu kadar etkiledi, çünkü bu kadar olacağını beklemiyordum. Günde en az 20 sefer sinirleniyorum. Eve gidiyorum herkesin siniri bozuk, suratlar bir karış... Hele bir de televizyondaki programlar berbat ise işte o zaman gel gör evdekilerin halini. Böyle bir havada, herkes erkenden yatmak zorunda kalıyor.

Türk Tabipler Birliği Merkez Konseyi Başkanı Dr. Erdal Atabek ile yapılan konuşma

POLİTİKA — SON ZAMLAR İNSANLARIN YAŞAM KOŞULLARINI ETKİLEDİ Mİ? BU ETKİLERİ TIBBÎ VE BİYOLOJİK OLARAK NASIL DEĞERLENDİRİYORSUNUZ?

ATABEK — Son zamlar aslında uzun bir süreden beri devam edegelen güç yaşam koşullarını giderek daha çekilmez hale getirmiştir. İnsanları her gün biraz daha güç koşullarda yaşama zorunda bırakan besin maddeleri fiyatlarının yükselmesi; konut kiralarının olağanüstü artışları; kentlerde giderek güçleşen ulaşım ve trafik sorunu; kasaba, kent ve köylerimizin çözümlenmeyen su, kanalizasyon çöp, sinek v.b. sorunları; enerji darlığının kötü etkileri sonucu olarak insanlarımız yetersiz ve kötü beslenen, her yıl daha kötü ve sağlıksız konutlarda oturmak zorunda bırakılan, her türlü bulaşıcı hastalığın salgınına uğrayan, bunlardan korunamayan, sinir sistemleri altüst olmuş durumdadır. Böylece çeşitli hastalıklara yakalanma oranı daha da artmaktadır.

POLİTİKA — BU AÇIKLANAN DURUMLAR ÖZELLİKLE HANGİ HASTALIKLARA YOL AÇMAKTADIR?

ATABEK — Kötü beslenme, insanlarda hayvansal proteinden yoksunluk, bazı vitamin ve mineral'erin eksikliği sonucu iştahsızlık, halsizlik, yaşama uğraşında güçsüzlük, çalışma verimi azalması ve mikroplu hastalıklara karşı dirençsizlik yaratır. Kötü beslenmenin yol açtığı kansızlık, baş dönmeleri hareket halinde, halsizlik, sinirlilik yaratarak verimli çalışmayı önler. Kötü, sağlıksız konutlarda oturmak ise, nemli yerlerde mikroplu hastalıkların kolayca oluşması, bir odada çok sayıda insanın yaşaması yoluyla hastalıkların bulaşmasına yol açacağından çeşitli enfeksiyon hastalıklarının yaygınlaşmasını getirir. Dinlenmemek, temizlenmemek ise genel sağlık etkisi yanında sinir sistemi bozukluğu da yaratır ki, bu durum ayrıca bazı hastalıklara neden olmaktadır. Temiz su ve kanalizasyon sorununun çözümlenmemesinin kolera dahil her türlü bulaşıcı hastalığa yol açtığı ise bilinmektedir. Düzensiz kentleşme nedeniyle kentlerde yaşamak zorunda kalan insanların giderek daha sinirli oldukları ve ruh hastalığına yakalandığı ayrı bir gerçektir. Özellikle kültür farklarının olduğu yerlerden gelen kişilerin kent yaşamına uymaları son derece güç ve problemli olmaktadır. Sosyal ve ekonomik bunalım içindeki insanlar son zamlarla artık yaşamlarını sürdüremez duruma gelmişlerdir. Bu durum da ruhsal dengeyi bozarak bunun tıbbî sonuçlarında da bazı hastalıklar meydana getirmektedir. Uykusuzluk, başağrıları, çarpıntılar, sıkıntılara ayrıca psikosomatik dediğimiz türdeki hastalıklar, mide ve duodenum ülserleri, tansiyon yükselmeleri, bronşial astım gibi doğrudan sinir sistemine bağlı hastalıklar artmakta, bu hastalıklara yakalanmış olanlarda yeni krizler yapmaktadır.

POLİTİKA — BU DURUM TOPLUM VE AİLE HUZURUNU BOZUYOR MU?

ATABEK — Toplumda yayılan huzursuzluk özellikle aile içinde, çalışma yerlerinde, alış verişte ve yollarda kendini göstermektedir. Çeşitli bunalımlar içindeki insanlar gerçek çözümü bulamadıkları için birbirlerine kızmakta, en küçük şeyleri bahane edip birbirlerine çatmakta hatta çoğu zaman kavga etmektedirler. Günlük yaşantımızda gördüğümüz ve yaşadığımız bu olayları en çok aile içi çatışmalarında görüyoruz. Dışardan yorgun argın, istediği şeyi evine götüremediği için kızgın, kendi kendini yiyen babayı eve geldiği zaman evdeki kadın da benzer nedenlerle öfkeli beklemektedir. Evin annesi pazar'dan biraz daha az yiyecek almak zorunda kalmakta, yaşamın çekilmez yükü altında bunalmaktadır. Aile içi çatışmalar başlamakta, insanların evde huzuru kalmamaktadır. Aynı nedenlerle işyerleri de huzursuz yaşama alanları olmakta, yüzleri gülmeyen insanlar en küçük olayda kavga etmek için adeta bahane aramaktadırlar. Böylece yaşam koşullarının güçlüğü, gündelik yaşamda da, toplumsal huzursuzluğun kaynağı olmaktadır.

POLİTİKA — SAYIN ATABEK SİZCE, BU DURUM NASIL DÜZELEBİLİR?

ATABEK — Hastalıkların tedavi olanaklarını artırmak gerek, genel tıbbî servislerin, ruh sağlığı hizmetlerinin önemi ortada. Ama, asıl çözüm, hastalıkları meydana getiren nedenleri ortadan kaldırmaktır. Toplumu hastalıklara neden olan koşullardan kurtarmak gerek. Kısaca toplumun sağlık sorunu da diğer temel sorunlardan ayrılmıyor.

Politika

Yeni zamlar belli oldu

YAŞAYABİLİRSEN YAŞA!

UZLAŞTIRMA KURULUNDA ANLAŞMAZLIK ÇÖZÜLEMEDİ

Demiryolları grevinin erteleme süresi 2 gün sonra bitiyor

Sendika yetkilileri, hükümetin DDY grevini tekrar erteleyeceğini söylüyor

İSTANBUL (İSTA)

Devlet Demir Yolları işvereni ile DYF-İŞ sendikası arasında toplusözleşme görüşmelerinde çıkan anlaşmazlık üzerine sendikanın almış olduğu grev kararını erteleyen hükümetin uzlaştırma kurulunda da bir sonuç alınamaması üzerine sendikanın aldığı grev kararını 60 gün daha ertelemek için kararname hazırladığı bildirilmiştir.

DYF-İŞ ile Demiryolları arasındaki toplusözleşme görüşmelerinde çıkan anlaşmazlık ve grev kararının Bakanlar Kurulunca 1 ay süre ile ertelemesinden sonra işçilerin almış olduğu "pasif direniş" kararı tüm yurtta etkisini göstermiş ve tren seferlerinin büyük ölçüde aksamasına neden olmuştur. İşverenin lokavt kararı alması ile gerginleşen duruma daha sonra hükümet müdahale etmiş ve tarafları görüşmeye çağırmıştır.

Devlet Bakanı Seyfi Öztürk'ün Başkanlığında toplanan uzlaştırma kurulunda da bir anlaşma sağlanamadığını bildiren sendika yetkilileri, halen 9 konu üzerinde anlaşmazlık bulunduğunu belirtmişlerdir. Bu 9 konunun "Cumartesi ve Pazar günleri çalışmama, terfi, emek zammı, kilometre tazminatı, fazla mesai zammı, çocuk parası, tatil ödeneği ve yakacak yardımı ile tatil ve bayramlarda işe gelindiğinde verilecek zam" olduğunu bildiren sendika yetkilileri hükümetin erteleme kararından sonra kanuni grev haklarını kullanacaklarını söylemişler "Hükümet kanuni hakkımız olan grevi 60 gün daha ertelemek için kararname bile hazırladı. Ama sonuna kadar hakkımız olanı almak için mücadele edeceğiz." demişlerdir.

İşverenin de sendikanın direnişini kırmak için çeşitli oyunlar içerisinde olduğunu ifade eden DYF-İŞ yetkilileri bu konuda şunları söylemişlerdir:

Sömürüye Karşı

Mehmet BAYSAL

Bölge Çalışma Müdürlükleri DİSK'e karşı

Özellikle İstanbul ve Ankara Bölge Çalışma Müdürlüklerinin DİSK'in işyerlerine ilişkin yetki alma işlemlerini sürekli olarak engellediğini, zaman zaman da işçilerin Bölge Çalışma Müdürlüğünü bastığını gazete haberleri arasında sıkça izlemeğe başladık. Bu olayların basın yolu ile kamuoyu önünde sergilenmiş olmasına karşın yetkililerin bu konuda susmaları, görevlerini yapmayan kişiler hakkında bir işlem yapmamaları, bu yasa dışı uygulamaları tasvip ettikleri görüşünü doğrulamaktadır.

Çalışma Bakanlığının işçi-işveren ilişkilerinde taraf tutmaması ve yasalarda belirtilen çizgilerde görev yapması gerekli olduğu gibi, sendikalar arası rekabete de girmemesi, sendikaların siyasal görüş ve ekonomik isteklerinde farklılıklar olması nedeni ile taraf tutmaması gerekmektedir. Sendikal rekabette Çalışma Bakanlığının alacağı tavır kendi görüşleri doğrultusundaki bir sendikayı tutmak değil, işçileri en çok temsil eden sendikanın gerekli yasal işlemleri tamamlamasından sonra o sendikanın yetkili olduğunu belirlemesidir.

Oysa uygulamada yukarıda da belirttiğimiz gibi bunun çoğunlukla aksi olmaktadır. Ve Bölge Çalışma Müdürleri DİSK'e bağlı sendikaların yetki alma işlemlerini engellemede adeta bir yarışın içine girmişlerdir.

275 sayılı toplu iş sözleşmesi grev ve lokavt kanunun 12. maddesinde sendikanın bir işyerinde yetki alma prosedürünün nasıl yürütüleceği belirtilmiştir. Buna göre sendika bir işyerinde toplu iş sözleşmesi imzalamak istediği zaman çağrı ve bildirim yapmak için kendi iş kolunda kurulu sendikaların ad ve adreslerini o işyerinin bağlı bulunduğu Bölge Çalışma Müdürlüğünden ister. Burada Bölge Çalışma Müdürünün yapacağı işlem, Bölgede hazır olan sendika listesini en geç altı işgünü içinde adres isteyen sendikaya vermektir. Oysa uygulamada Bölge Çalışma Müdürlüklerinin DİSK'e bağlı sendikaların bu tür istemlerini sürekli engelledikleri ve yasal süre içinde bu görevlerini yapmadıkları görülmektedir.

Yine 275 sayılı yasanın 11. maddesinde de çağrı ve bildirimin yapılmasından sonra itiraz olması halinde, Bölge Çalışma Müdürlüklerinin yetki itirazlarını üç işgünü içinde sonuca bağlamaları yasa hükmü olarak belirtilmişken, bu itirazların sonuca bağlanması çoğunlukla geçiktirilmekte ve zaman zaman aylarca sürdürülmektedir. Bu durum yasal gerekliliğin yerine getirilmemesi bir yana Anayasada da belirtilen işçinin sendikalaşma ve bu yolla toplu iş sözleşmesi ve grev hakkını kısıtlamaya yönelik yasa dışı bir uygulama niteliğindedir. Bu zamana değin görevlerini zamanında yapmayan yöneticiler hakkında Çalışma Bakanlığınca herhangi bir işlem yapılmamıştır. Oysa hergün gazetelerde bu tür yasadışı uygulamalar yazılmaktadır. Yine özellikle son aylarda bazı Bölge Çalışma Müdürlüklerince DİSK'e bağlı sendikaların yetkilerini sürekle engelledikleri görülmektedir. Bu engellemeler de bir yana bazı yazışmalarda tarafgir tutumun açık örnekleri de görülmeğe başlanmıştır.

Çalışma Bakanlığının 275 sayılı yasanın gerekli emredici hükümlerini yerine getirmeyenler hakkında yasal işlem yapmaması, bu yasa dışı uygulamaları görmemezlikten gelmesi doğal değildir.

Çalışma Bakanlığının görevini yapmaması nedeni ile, burada görev sendikalara düşmektedir. Örgütlenme toplusözleşme ve grev haklarını engelleyen ve yasal süreleri içinde görevlerini yapmayan Bölge Çalışma Müdürleri hakkında, sürekli olarak görevini ihmalden ceza davası açarak bu yöneticilerin yasadışı uygulamalarına dur demeleri gerekmektedir.

İşçi çıkarmaları ülke çapında sürüyor

Sinop'taki ABD üssünde 14 işçi işten çıkarıldı

SİNOP (İSTA)

Sinop'ta kurulu ABD üssünde çalışan Türk-İşe bağlı Türk Harp-İş sendikasına üye 14 işçinin işveren tarafından işten atıldığı 10 işçinin de çıkarılması için bildirim yapıldığı haber verilmiştir.

Bağımsız Söksa-İş Sendikası Genel Başkanı Murat Erşahin tarafından yapılan açıklamada Amerika'lı işveren Boeing İnc'nin işçileri atmakla, toplusözleşme ile ücretleri artan işçilerin yerlerine asgari ücretle işçi alımına gitmeyi ve fazla kıdem tazminatı ödememeyi amaçladığını ifade etmiştir.

Kemalpaşa'da bir kutu fabrikasında 37 işçinin işine son verildi

İZMİR (THA)

Kemalpaşa İlçesinde OMSAS Oluklu Mukavva ve Kutu Sanayiinde, döviz darlığı gerekçe gösterilerek 37 işçinin işine son verilmiştir.

İşveren temsilcileri döviz darlığı nedeniyle transferlerin yapılamadığını ve fabrikanın revizyona sokulacağını gerekçe göstererek 1475 sayılı iş yasası hükümlerine göre fabrikada tensikata gidildiğini belirtmişlerdir.

Ege'de oto yan sanayi işyerlerinden 400'ü işçi çıkarmaya başlıyor

İZMİR (THA)

Ege Bölgesinde döviz darlığı nedeniyle transfer yapamayan ve oto yan sanayiinde faaliyet gösteren 522 firmadan 400 ünün kapanma tehlikesi ile karşı karşıya bulunduğu öne sürülmüştür.

Egeli sanayiciler, hükümetin döviz sorununa ivedi çözüm bulmalarının zorunlu hale geldiğini bildirirlerken, özellikle otomotiv sanayiinin döviz yokluğundan büyük ölçüde etkilendiğini otomotiv sanayiine yedek parça sağlayan oto yan sanayiininde transferlerin gerçekleştirilemeyişi nedeniyle kapanma tehlikesiyle karşılaştığını belirtmişlerdir.

Ege bölgesinin en büyük otomotiv sanayii olan BMC'de üretimin yarıya düşmesi karşısında, oto yan sanayiinin sorunlarının daha da arttığını kaydeden Egeli Sanayiciler, bu sanayi kolunda etkinlik gösteren 522 işyerinden 400'ünün önümüzdeki günlerde kapanacağını öne sürmüşlerdir.

Sincan Et Kombinası Müdürü keyfi işçi çıkarıyor

ANKARA (İSTA)

Et ve Balık Kurumu Genel Müdürlüğüne bağlı Sincan Et Kombinasının MSP yanlısı olduğu öne sürülen Müdürü Hasan Hayri Sarıkamış'ın keyfi olarak işçi çıkarmaya devam ettiği bildirilmiştir.

Son olarak Ali Eryılmaz, Mehmet Bal ve Ahmet Keskin adlı işçilerin işine son verdiği bildirilen Müdür Sarıkamış'ın görevde bulunduğu bir yılda kişisel ve gereksiz harcamada bulunduğu da öne sürülmüştür.

25 kişilik iş için 2 bin kişi baş vurdu

MARDİN (THA)

Ahmet Fevaz adındaki Libya'lı bir işverenin Mardin'den işçi götürme talebine karşılık iki bin kişi müracaat etmiştir.

Kendisini Libya'lı işveren olarak tanıtan Ahmet Fevaz Mardin'e gelerek Libya'da çalıştırmak üzere 25 işçi götürmek istemiştir. Türk işçilerinin Libya'daki çalışmalarından gurur duyduklarını ifade eden Ahmet Fevaz'ın 25 kişilik işçi talebine bir anda 2 bin kişi başvurmuştur. Beklenmedik bir taleple karşılaşan Libya'lı işveren şimdilik 25 işçi götürmek zorundayım. İleride bu talep artınca mutlaka yine Mardin'den işçi götüreceğim demiştir.

Libya'da çalışmak üzere Ahmet Fevaz'a başvuran işsizler ise biz çalışmak istiyoruz. Bizi çalıştıracak ülke bizce önemli değildir. Yeterki iş versinler bu ülkenin de Libya gibi dost bir ülke olması bizi daha da memnun edecektir" şeklinde konuşmuşlardır.

Dünya çalışanlarından haberler

KIEL LİMANINDAKİ KIBRIS BANDIRALI ŞİLEP İŞÇİLERİ GREVE GİTTİLER

KİEL, PPA-İSTA

Federal Almanya'nın Kiel Limanında demirleyen Kıbrıs Bandıralı "Pantazis Caias" adlı şilepte çalışan işçilerin greve gittikleri bildirilmiştir. Çoğunluğunu Hintli, Pakistanlı ve Filipinlilerin oluşturdukları şilep personeli, dünyanın en düşük ücretli gemi işçileri olduklarını açıklayıp, Uluslararası Ulaşım İşçileri Federasyonundan yardım istemişlerdir.

Kıyı Koruma Muhafızlarının gemiyi abluka altına aldıkları, kimseyi geminin yanına yaklaştırmadıkları öğrenilmiştir. Bu arada bir açıklama yapan Uluslararası Ulaşım İşçileri Federasyonu yetkilileri, geminin bir romorkla uluslararası sulara çıkarılmasından korktuklarını bildirmişlerdir. Gemi Uluslararası sulara çıkarıldığı takdirde, sendikanın müdahalesi geçersiz olacaktır.

İsveç Metal İşçileri Kongresi ve Genel Başkan Bert Lundin

İsveç Metal İşçileri Sendikası Genel Kurulu toplandı

STOCKHOLM-DIŞ HABERLER SERVİSİ

İsveç Metal İşçileri Sendikası (Svenska Metall) Genel Kurulu toplanmıştır. Kongrede konuşan delegeler, işçi sınıfının savaşımının uluslararası bir savaşım olduğunu kaydetmişler ve sendikanın uluslararası faaliyetlerini övmüşlerdir.

Bu arada Genel Kurulda ülke içi sorunlarla ilgili bir karar tasarısı kabul edilmiştir. Tasarıda "Sendikal örgütlenme, işçilere daha iyi bir yaşam sağlamada önemli bir adımdır. Gelirlerin adil dağılımı, çalışma hakkının kullanılması ve çalışma güvenliğinin sağlanması, sendikal hareketin başlıca görevlerindendir" denmektedir.

Cezayir'de işçi ücretleri arttırılıyor

CEZAYİR-DIŞ HABERLER SERVİSİ

Cezayir Devlet Başkanı Huari Bumedyen, ülkede işçi ücretlerine zam yapılacağını açıklamıştır. Devlet Başkanının bu kararı, işçiler ve Cezayir Genel İşçi Sendikaları tarafından büyük bir coşku ile karşılanmıştır.

Bildirildiğine göre, tarım kesimindeki işçilerin ücretleri yüzde 30 sanayi işçilerinin ücretleri de yüzde 20 artış kaydedecektir. Tarım kesimindeki işçilerin ücretlerine daha fazla zam yapılmasının nedeni olarak ülke halkının gelir düzeylerinin eşitlenmesi gösterilmektedir.

IZLANDA'DA GREVLER YAYGINLAŞIYOR

Grev hakkının ancak bir yıl önce tanındığı ve tüm iş kollarında işçilerin hakları ar[illegible]kları bildiriliyor

REYKJAVİK (AA)

İzlanda tarihinde ilk kez, belediyelerde görevli memur ve işçiler süresiz olarak greve gitmişlerdir. Greve katılan işçi ve memur toplam sayısının 9.000'i bulduğu belirtilmektedir.

İzlanda'da 1977 yılında enflasyon hızının %35' e eriştiği, buna karşılık belediye işçi ve memurları sendikasının, ücretlere ortalama % 16 dolayında zam talep ettiği ve süresiz grevin sendika ile işveren arasında çıkan anlaşmazlıktan kaynaklandığı haber verilmektedir.

Öte yandan, İzlanda'da gümrük memurları ve posta hizmetlerinde çalışanların grevi yüzünden ülkenin dışarıyla olan hava ulaşım ve haberleşmesi kesilmiş, kapıcıların grevini protesto eden eğitim görevlileri işlerinin başına gitmemiş, bu arada, özel sektörde çalışan birçok işçi de işlerini bırakmış ya da yavaşlatmıştır.

İzlanda'da grev hakkının sadece bir yıl önce tanınmış olduğunu kaydeden gözlemciler, bu grevlerin bir hafta sürebileceğini belirtmektedirler.

Kısa Kısa

★

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Teknik-İş Sendikası üç işyerinde toplu iş sözleşmesi çağrısı yapmıştır.

Teknik-İş Sendikasının örgütlenme çalışmalarını tamamlayarak sözleşme çağrısı yaptığı Özel Moran Lisesi ve İlk okulu ile İstanbul Ticaret Borsası Canlı Hayvan Et Şubesi işyerlerinde toplam olarak 134 işçi çalışmaktadır.

★

İSTANBUL

DİSK'e bağlı Tekstil İşçileri Sendikası İstanbul'da kurulu Fener Boyahanesi'nde grev kararı almıştır.

17 işçinin çalıştığı Fener Boyahanesi işyerinde bundan bir süre önce Tekstil Sendikası örgütlenerek, toplu iş sözleşmesi çağrısında bulunmuştur.

★

AKSARAY

Aksaray Belediyesi ile Türk İş'e bağlı Türkiye Genel İş Sendikası arasında toplu iş sözleşmesi imzalanmıştır.

Belediye işvereni adına Başkan Takı Tatlıpınar ve Sendika Konya Bölge Başkanı Galip Kadıoğlu ve Sekreter İhsan Zaboğlu tarafından sözleşmeyle işçiler geniş olanaklar kazanmış ve günlüklerine 25 ile 50 arasında değişen zam yapılmıştır.

★

İZMİR

Tez-Büro-İş Sendikasının düzenlediği bölgesel seminer, dün sabah İzmir'de başlamıştır. Beş gün sürecek seminere, Tez Büro-İş'in bölgedeki sendika başkanlarıyla temsilcileri katılmaktadır.

Tez-Büro-İş Sendikası Genel Başkanı Fettah Akkan, seminerlere önümüzdeki yıl da devam edileceğini belirtmiş, "-Amacımız, Türk işçi hareketine yön veren sendikacı arkadaşlarımızı, sendikal konularda daha iyi yetiştirmektir" demiştir.

Seminere, yabancı uzmanlar da katılmıştır.

Maden - iş 900 işçinin çalıştığı Rabak'ta grev kararı aldı

● KOCAELİ KÖSEKÖY VE İSTANBUL SİLAHTAR SEMTLERİNDE KURULU BULUNAN RABAK İŞYERLERİNDE 900 İŞÇİNİN ÇALIŞTIĞI BİLDİRİLDİ.

İSTANBUL (İSTA)

DİSK'e bağlı Maden-İş Sendikası Rabak Elektrolit Bakır Sanayi Tesislerinin her ikisinde de grev kararı almıştır.

Kocaeli Köseköy ve İstanbul Silahtar semtlerinde kurulu bulunan Rabak işyerlerinde 900 işçinin çalıştığı bildirilmiş ve bir süredir devam etmekte olan toplusözleşme görüşmelerinde anlaşma sağlanamaması üzerine grev kararı alındığı haber verilmiştir.

Toplu sözleşme görüşmelerinde parasal konulardan doğan anlaşmazlık üzerine taraflar, Uzlaştırma Kuruluna gitmişler, ancak kurulun kararı Maden-İş Sendikası tarafından kabul edilmemiş ve grev kararı alınarak işyerlerine asılmıştır.

KÖY-KOOP SAMSUN ÇİFTÇİSİNE 525 TRAKTÖR DAĞITTI

SAMSUN (THA)

Köy Koop Samsun ve Sinop İlleri Tarımsal Amaçlı Köy Kalkınma Kooperatifleri Birliği Karadeniz Bölge Temsilciğince çiftçilere 525 traktör dağıtıldığı açıklanmıştır.

KöyKoop Karadeniz Bölge Temsilcisi Mustafa Başalan tefeciyi aradan kaldırdıklarını böylece Romanya'dan ithal edilen traktörlerin köylüye daha ucuza intikal ettirildiğini belirtmiştir.

Traktör dağıtımında çiftçinin 6 milyon liraya yakın bir kârı olduğunu kaydeden Başalan Köy-Koop adına Edirne ve Eskişehir gümrüklerinde 4 bin traktörün beklediğini bildirmiş ve şunları söylemiştir:

"Bölgede birliğimize bağlı bulunan kooperatiflerin ihtiyaç tesbitleri yapılmıştır. Buna göre bu yıl 250 traktör daha dağıtılacaktır. Traktörler en kısa zamanda üretici köylerimizin eline geçecektir.

1917 - 1977 (Fotoğraflarla)

EKİM DEVRİMİ 4

Devrim öncesi Rusya :

Devrim tarihinde dönüm noktası: 1905

1 22 Ocak 1905'de Petersburglu işçiler, Kışlık Saray'a yürüdü. Ellerinde Çarın resimleri vardı. İçinde bulundukları dayanılmaz koşullara son verilmesini istiyorlardı. Fakat Çar, işçilerin isteklerini dinleyeceği yerde, öldürülmelerini emretti. Çok sayıda işçi öldü. Fakat ölen yalnızca işçiler değildi. İşçiler arasında Çar'a duyulan güven de böylece son buluyordu.

2 Kanlı Pazar'dan sonra tüm Rusya, işçi ve köylü eylemleriyle çalkandı. Ekonomik bunalım had safhaya ulaşmış, Çarlık bunu durdurmak ve emekçi yığınların sırtındaki yükleri hafifletmek yerine, sömürü ve baskıyı daha da ağırlaştırmak yolunu seçmişti. 1905 Mayıs'ında, Verç - Issetsk maden işçileri de greve gittiler.

3 1905 yıllarında yeni bir organ oluşmuştu: İşçi Delegeleri Sovyetleri. Bunlar, işçi sınıfı iktidarının ilk işaretleriydi. 1905 yılında oluşan Ivanovo - Vosnessensk İşçi Delegeleri Sovyetleri, bunlardan yalnızca bir tanesiydi.

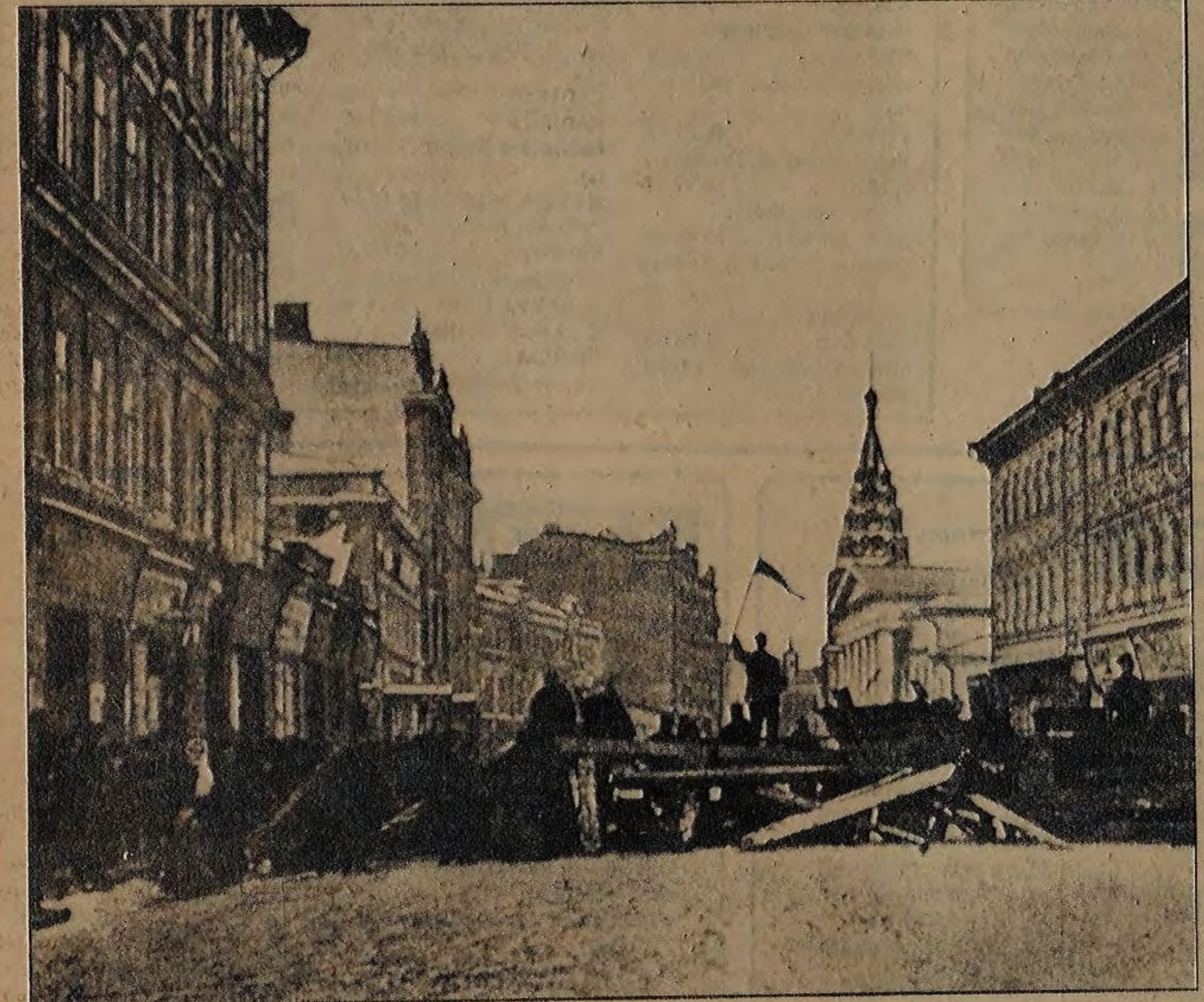
4 İşçiler, kendi aralarında milisler kurdular. Çarın askerlerine ve güvenlik kuvvetlerine güvenmiyorlardı. Moskova sokaklarında o yıl sık sık böyle işçi milisleri dolaşmak aydı.

5 Köylüler, büyük kitle gösterileri düzenlemeye devam ettiler. Rus Sosyal Demokrat İşçi Partisi, bu eylemlere büyük önem veriyor, çoğunu da bizzat düzenliyordu. Letonya'nın Dundaga bölgesindeki gösteri, 1905 Mart'ının en büyük gösterilerindendi.

6 1905 Haziran'ında «Knyas Potemkin Tavriçeski» zırhlısı denizcileri, ayaklandılar. Direğe kızıl bayrağı çektiler ve Çarlığa karşı savaşımda kararlı olduklarını açıkladılar.

7 1905 yılının Aralık ayında Moskova ayaklanması patlak verdi. Böylece 1905 Devrimi, doruk noktasına ulaşmış oluyordu. Ayaklanma birçok bölgeye sıçradı. Moskova'da barikatlar kuruldu.

Devam edecek

Cengiz Aytmatov

DENİZ KIYISINDA KOŞAN ALA KÖPEK

4

Nerelerde yüzüyorsun sen, ey ulu Deniz Kızı?
Sıcak karnın yaşam verdi bize,
Sıcak karnın bizi deniz kıyısında doğurdu,
Sıcak karnın en iyi yer bizim için.
Nerelerde yüzüyorsun sen, ey ulu Deniz Kızı?
Ak memelerin fok başı gibi iri,
Ak memelerin denizde emzirdi bizi.
Nerelerde yüzüyorsun sen, ey ulu Deniz Kızı?
Karnın yeniden çiçeklensin,
Soyun yeryüzünde üresin diye,
Erkeklerin en güçlüsü gelecek sana...

İşte herkes dansedip eğlenirken böyle şarkılar söylenecek şenlikte. Kirisk için bir de büyü yapılacak. Böylece Kirisk'in avcılık yazgısı gökteki yıldızlardan birine bağlanacak delice danseden şaman tarafından. Çünkü her avcının koruyucu bir de yıldızı vardır. Ama Kirisk'in yazgısının hangi yıldıza bağlanacağını kimse bilmez. Yalnız şamanın kendisi, bir de koruyucusu yıldız bilir. Gökte de yıldız öylesine çok ki!

Elbette Kirisk'in annesiyle kızkardeşi herkesden çok coşacak, şarkı söyleyecek, dans edecekler. Babası Emrayin'in şimdi gerçek oğlan babası olduğu duyurulacak oymak halkına; Emrayin bundan övünç duyacak, gurur duyacak. O güne değin baba değildir Emrayin. Hoş, denizde babalık - oğulluk yoktur; herkes eşittir ve avcılar başına bağlıdırlar. Avcı başı ne derse o olur. Babalar karışmaz, oğullar sızlanmaz. Görenek böyledir.

Belki de küçükten beri hep birlikte oynadıkları Muzluk kız da sevinecek bu işe. Şimdilerde onunla daha az oynuyorlar. Ama bundan böyle hiç oynayamayacaklar, şünkü avcılar oyun yonamaz.

Kayık dalgalara bata çıka ilerliyordu. Ala Köpek Koyu gerilerde kalmıştı. Uzun Burun'u geçip açık denize çıkınca, burada dalgaların körfezdekilerden daha küçük olduğunu gördüler. Dalgalar düzgün aralıklarla, aynı boyda kalkıp kalkıp iniyordu. Böylesi bir denizde sandal daha hızlı yüzerdi.

Ulu bir kavak ağacından oyulmuş bulunan kayık çevik, düzgün atılışlarla ilerliyordu. Dümenin yönetimine kolayca uyuyor, dik dalgalarla yan dalgalar arasında yalpalamadan kayıyordu.

Çoktan sönmüş piposunu ağzından düşürmeyen Orhan Dede, sandalın bu sarsıntısız yüzüşünden öylesine hoşnuttu ki, ona sorarsanız yarı yarıya buzlu suya gömülerek ilerleyen sandal değil, kendisiydi; ıskarmozların biteviye gıcırtıları, küreklerin ölçülü vuruşları arasında yüzen oydu; dalgaların çarpışından hafif hafif sarsılarak, kaburgasıyla suyu yararcasına atılıp göğsüyle esnek dalgaları iten oydu. Sandalın devinmeleriyle bütünleşmiştik duygusu aklına tuhaf düşünceler getiriyordu. Hoşnuttu kayığından, hem de çok hoşnut. Beş kişinin baş edemeyeceği ulu bir kavağı el birliğiyle devirmişler, kendisi onu yontup tomruk yapmış, üç yaz kurumaya bıraktıktan sonra içini oymuştu. Yaşamında yaptığı kayıkların en iyisi olacağını daha o zamandan biliyordu. Bir yandan da şöyle bir hüzün kaplamıştı içini. Ya bu kayık yaptıklarının sonuncusu olursa? Yaşamaya doymamıştı daha. Kulakları işittiği, gözleri gördüğü sürece birkaç kayık daha oymak, uzak deniz avcılığına çıkmak istiyordu.

Bu düşünceler arasında içinden kayıkla konuşmaya başladı: «Seni severim, sana güvenirim, güzel kayığım. Denizin huyunu, denizin dilini bilirsin; gücün bundadır senin. Yaptıklarımın içinde en çok değer verdiğim, en beğendiğim sensin, İki denizayısı ile bir de fok sığar içine. Bize şans getiriyorsun, o yüzden seviyorum seni. Yalnız ben değil, avımızın ağırlığı altında ezildiğin, kenarlarına değin suya batarak, içine sular dolarak iskeleye aynaştığın zaman seni hepimiz seviyoruz. Böyle avlar sonunda seni karşılamak için herkes kıyıya koşar.. Ben ölürsem av hayvanı bakımından zengin denizlere açılmaktan hiç bıkma. Ben ölürsem genç, güçlü yiğitlerle çık sefere. Uçta oturan şu delikanlıyı görüyorsun ya, onun büyümesini bekle, onunla birlikte uzak-yakın denizlere git. Şimdi bakma sen ona; karada değil de denizde bulunmasına kızan, bir çırpıda koşup işleri bitirmeye can atan, o yüzden yerinde kıpır kıpır kıpırdanan bu çocuğa aldırma. Toydur daha, bizimle denize ilk çıkışıdır. Ama iyidir, zamanla alışır. Bizden sonra uzun yıllar yaşayacak. Babası Emrayin'e çekerse mankafa değil akıllı bir adam olur. Emrayin şimdikiler arasında belki en iyi avcı. Hamarat, dayanıklı delikanlı Bir zamanlar ben de onun gibiydim. Gerçekten öyle. Kadınlar severlerdi beni, yaşam bitmeyecek sanırdım. Bunun böyle olmadığı sonradan anlaşılıyor; gençlere sorarsan, Emrayin ile Mılgun bile aynı şeyi söylerler. Ne yapalım, günü gelince anlayacaklar. Bak, ne güzel kürek çekiyorlar! Birbiriyle uyumlu, güvenilir, yorulmak bilmez bir çift... Kayık sanki kendiliğinden, kayarcasına yürüyor. Oysa hiç de öyle değildir. İnsan sandalda kollarıyla yürür. Durmadan kürek çekmezsen bitmez bu yollar.

Devam edecek

4

Sanki başka iş mi var ağabey? Dişlerim ölü, ciğerlerim dumanlı da olsa, burada çalışmalıyım gene de

Binlerce emekçinin çalıştığı Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikası'nın kapısı önündeyim. Kesin haber az sonra bildirilecek. Büyük bir olasılıkla, hayır diyecekler. Haberi getirecek arkadaş uzakta görünüyor.

«Üzülme,» diyorum, birlikte yürürken.

«Gezmek neyse ne de, fotoğraf çekilmesini kesinlikle istemiyorlar.»

«Niyeymiş?»

«Türkiye'de hiç bir yerde olmayan makinalar varmış. Korkuları da, bu makinaların bilinmesi.»

Gülümsüyorum. Amacımın, makina değil, insan olduğunu söylüyorum. Makinayı çalıştıran, üretimi yapan emekçiler nasıl olsa bu fabrikadan dışarıya çıkacaklar diye, düşünüyorum sonra. Tutukevi değil ya burası. Gerçi, fabrika içinde bir tutukevinin bulunduğunu biliyorum.

Üç-beş saat sonra, özellikle bu tutukevinin tutuklularıyla konuşmaya başladığımda, ne denli zulüm altında olduklarını bir kez daha öğrenmiş oldum.

İşte bir tutuklu. İsmi. İsmini açıklasam mı? Kırbaçlanır mı, kimin kim olduğu anlaşılırsa? Ama anlaşılırsa ne çıkar? Fabrikada, goble bölümünden başka nereye sürülebilir ki!.. Fabrikanın hücresi değil mi bu bölüm. Tutuklu olmak... Ekmek uğruna tutuklanıp, ateşin, gürültünün, çubuklara üflenen, üflenenin yeniden, hem de bu kez daha başka zehirlerle dolmuş çubukların çekilmesinden kurtulamamak... Soruyorum;

«Arkadaş, hem dişlerim ölü diyor, hem de çıkıp gitmiyorsun. Zincire mi vurulmuşsun?»

İnce, sarı mı, esmer mi olduğu anlaşılmayan, ama bütün cam sanayinde çalışanlar gibi beyaz yüzlü genç gülümsüyor. Gülümsediğinde, yirmi altı yaşın dişleri, özellikle ön dişleri kapkara. Onbir yıldır çalışıyor. İlk kez demir çubukları onbeş yaşında ısırmış.

«Sanki başka iş mi var ağabey?» diyor. «Dişlerim ölü, ciğerlerim dumanlanmış bile olsa, burada çalışmalıyım gene de. Fabrikanın kapısında binlerce gencecik çocuk, işe alınmak için can atıyorlar. Babalarımız bile bile, göz göre göre, başka bir iş bulamayınca, kolumuzdan tutup getirirler buraya. Ece, fabrika da, bunca emeği geçmiş babaların hatırı için, çocukları alır işe. Çıraklığa.»

Babasını mı, yarınki işini mi düşünüp kahırlandı anlaşılmıyor. Gözleriyle, ölü dişlerini görüyor sanki.

«En çok yandığım,» diyor. «Bir zamanlar sevdalandım birisine. Dişlerim çürük diye bıraktı beni. Gel de anlat. Kızdım sonra. Çıktım önüne birgün. Sen dedim, buzu ve ateşi ısırabilir misin? Gençlik işte.»

Yirmi altı yaşındaki Hayri, amcaymış gibi konuşuyor. Gençlik deyip gençliğini bilmiyor.

«Seksenbeş kuruşla girdim çıraklığa. Üç ay bu ücretle çalıştım. Üç ay sonra ıskacı sınavını kazandım.»

Susuyor. Gene gülümsüyor.

«Hayatımda kazandığım ilk ve son sınav oldu,» diyor. «Altı ay geçmeden tezgaha sürdüler körpececik bedenimi. O gün ne kadarsam hala o kadarım. Yok... Boyum uzamadı ya, kilom düştü.»

Hür-Cam İş Sendikasının bulunduğu oda kalabalık. Konuşmalar birbirine karışıyor kimi kez.

«Bardaklar ikiydi, bu yıl altı oldu.»

«Ne bardağı?»

«Yılbaşında 1977 yılınız kutlu olsun diye altı bardak hediye etti fabrika. Eskiden iki tane verirlerdi...»

«Sekiz saat iş gününde yedi saat, yirmi dokuz dakika, otuzaltı saniye, işverene, yirmi altı saniye de kendimize. Bunu da yazmalı.»

«Cam ürünlerinin fiatı neden durmadan yükseliyor? İş dalının tekelleşmiş olmasından.»

Bekliyorum. Konuşmalar kesilsin istiyorum. Ölü dişli adama bakıyorum. Bir şeyler anlatmak istiyor.

«Ağır sanayi...»

«Arkadaşlar. Bir dakika...»

«Evet,» diyorum. «Cam sanayi, ağır sanayi sayılmıyor mu?»

«Alçaklık,» diyor birisi. «Doktordan hafif işte çalıştırılacak, diye rapor alsan, işveren ne der? Bizim hafif işimiz yok. Yallah... Otuz kilo be... Aha şu kollarımla kaldırıyorum. Bir damacana düşün... Otuz kilo madeni alıp havaya dikeceksin. Sonra bir de üfleyeceksin. Makina yapsın da görelim.»

«Ya ben?» diye başka birisi atılıyor.

Ölü dişliye bakıyorum. Sabırsız, birşeyler anlatmak istediği belli. Ellerimle, sabırlı ol gibisine anlaşıyoruz.

«Ya ben?» diyene dönüyorum.

«Evet arkadaş.»

«Beygirin bile çekemiyeceği bir tonluk vagonu kim çekiyor ha? Elli altı kiloluk ben... Demek içeriye bırakmadılar seni arkadaş.»

«İçerisi batsın,» diyorum. «Burada konuştuklarımız içeride olup bitenler değil mi sanki...»

«Arkadaşa, 12730 numaralı işi anlat,» diye sözü, ölü dişli kapıyor.

«Senin anlatacakların bitti mi?» diye soruyorum.

«Biter mi hiç?» diyor. «Midemi de anlatayım istersen.»

«Benim bağırsaklarımı da yaz» diyor, bir başkası. «Çürüyen barsaklarımı.»

«Herkesin midesi sakat... Barsakları çürüyen anlatsın da öğrenelim.»

«12730 numaralı iş?...»

«Benim zamanım dar. Az sonra işbaşı yapacağım. İstersen 12730 zu anlatayım hemencecik...»

Yalnız, saçlarından sarı olduğu anlaşılan un yüzlü burano ustası anlatıyor.

Devam edecek

SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR SPOR

İşte Türk sporuna siyaseti sokan zihniyet!

Beden Terbiyesi Genel Müdürü sorunu MC partileri arasında anlaşmazlık yarattı

Kararı AP Temsilciler Meclisi verecek

Eski Spor Bakanı Şevki Erek tarafından Genel Müdür Yardımcılığına getirilen Refaaddin Şahin' in Genel Müdür yapılmak istenmesi teşkilatı karıştırdı

GÖREVE GELDİĞİ GÜNDEN BERİ AP, MSP VE MHP TARAFINDAN AĞIR BASKI ALTINDA TUTULAN GENÇLİK VE SPOR BAKANI ÖNOL ŞAKAR, ...ONUN KİŞİSEL ÇIKARI MI, YOKSA TÜRK SPORUNUN ÇIKARI MI AĞIR BASACAK?

ANKARA - Refaaddin Şahin'in Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü'ne atanmak istenmesi üzerine spor teşkilatı karıştı. Göreve geldiği günden beri AP, MHP ve MSP tarafından ağır baskı altında bulunan Gençlik ve Spor Bakanı Önal Şakar son sözü 15 Ekim Cumartesi günü yapılacak olan AP Temsilciler Meclisi Toplantısına kadar söylemek zorunda. Önol Şakar hafta sonuna kadar ya Refaaddin Şahin'i genel müdür yaparak baskılara boyun eğecek, ya da Şahin'in atama işlemini yapmayarak partileri karşısına alacak

AP Gençlik Kolları Başkanlığı yapan ve eski bakanlardan Ali Şevki Erek tarafından Genel Müdür yapılmak garantisiyle Müdür yardımcılığına atanan Şahin, iki genel müdürün istifasına neden olmuştu. Zamanın genel müdürleri Mehmet Akzambak ile Talat Akgül, Şahin için "Devlet memurluğu yapamaz" şeklinde sicil vermişler ve imza yetkisini almışlardı. Daha sonra parti çevrelerinden gelen baskıya dayanamayan her iki Genel Müdür de İstifa etmek zorunda kalmışlardı. İkinci MC koalisyonu kurulalı üç ay olmasına rağmen Refaaddin Şahin'in genel müdürlüğe atanmaması üzerine ilk tepki hem AP'li hem de MHP'li Milli Savunma Bakanı Saadettin Bilgiç'ten geldi. Şahin ile yakınlığı çok iyi bilinen Bilgiç daha sonra ısrarından vazgeçti. Ancak MHP çevreleri tüm spor çevrelerine hakim olan Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğünden kolay vazgeçeceğe benzemiyorlardı. Bakan Şakar tarafından Genel Müdürlük için önerilen eski Genel Müdür Talat Akgül'ün atanmasına karşı çıktılar. MSP' de kendine yakın bulduğu Şahin'in atanmasında ısrar ediyordu. Devreye AP, Şahin'in uzun süre görev yaptığı AP Gençlik Kolları da girince işler karıştı. Çok zor durumda kalan bakan Şakar bu kez Şahin'i bakanlık müsteşar yardımcılığına getirmek istedi. Bu defa müsteşar Orhan Bilgin karşı çıktı ve "İstifa ederim" dedi. Spor Teşkilatında çeşitli kademelerinde görev yapmış Bilgin'in istifası teşkilatın karışmasına neden olurdu, Bakan Şakar budurumdan da vazgeçti.

Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğüne bir spor adamının atanmasını isteyen Bilgin Sabahattin Yalınpaya ve Zeki Özyar' a teklif yapılmasını önerdi. Ancak Yalınpala ve Özyar bu görevi yapamayacaklarını belirterek teklifi geri çevirdiler. Kısa süre içinde genel müdürlük konusunda çıkmaza giren Bakan Şakar müdür adaylarını spor içinde aramaya karar verdi. Ancak tüm çabalar boşa gidiyordu. Hafta sonuna kadar mutlak bir aday, bulunması gerekliydi. Ya spor içinden bir aday bulup sporun ve kendisinin kurtulmasını sağlayacak ya da parti çevrelerine "Evet" diyerek hem Türk sporunun hemde kendisinin intiharına sebep olacaktı. Şimdi tüm gözler cumartesi günü yapılacak olan AP Temsilciler Meclisi'ne çevrildi. Refaaddin Şahin'in Genel Müdürlüğe atanması partilerin durumu, atanmaması ise Türk sporunu kurtaracak. Kısa zaman sonra savaşı Şakar'ın mı yoksa Şahin'in mi kazanacağını göreceğiz.

Futbol Federasyonu Başkanı olaylı Fenerbahçe-Altay maçı için olağanüstü toplantı yapıyor

ANKARA (THA) - Futbol Federasyonu Başkanı Dr. İbrahim İskeçe, olaylı maçlar için Federasyon Kurulunu cumartesi günü Ankara'da olağanüstü toplantıya çağırdığını belirtmiş, "Fenerbahçe-Altay maçından sonra meydana gelen olaylar için tarafsızlık ilkesine ve yönetmenliklere uyularak karar verilecektir" demiştir.

Toplantıda olaylı maçlar hakem ve gözlemci raporlarıyla en ince ayrıntısına kadar ele alınacaktır.

Zonguldakspor çalıştırıcısı Tekin Onay:

"Taraf tutan hakemler kaderimizle oynayayamaz"

ZONGULDAK - (THA) - Zonguldakspor çalıştırıcısı Gündüz Tekin Onay "Taraf tutan hakemlerin ligdeki kaderimiz ile oynamasına müsaade etmiyeceğiz. Doğan Babacan'ı Merkez Hakem Komitesi'ne ve Futbol Federasyonu'na şikayet ettik" demiştir.

Türkiye liglerinde hakemlerin formsuz bir dönem içinde bulunduklarını belirten Gündüz Tekin Onay şöyle konuşmuştur: "Bursa'da yapılan müsabakada 1-0 öne geçtikten sonra Doğan Babacan Bursasporlu galip getirmek için ne lazımsa yaptı, penaltı yarattı. Rasim bunu kurtardı bu kez acayip bir karar ile tekrarlattı. Müsabaka içinde oyunun gidişine etki yapacak diğer kararlarıda bir kenara bırakın, sadece bu olay bir takımın mağlup olmasına yeter."

Eczacıbaşı Antrenörü Aydan Siyavuş "Çekleri yeneceğiz" diyor..

Eczacıbaşı-Bronozbrojovka bugün karşılaşıyorlar

İSTANBUL-(THA)

Avrupa Şampiyon Kulüpler Turnuvasında Türkiye'yi temsil eden Eczacıbaşı Basketbol Takımı bu akşam Çekoslovakya şampiyonu Bronozbrojovka takımı ile Spor Sergi Sarayında karşılaşacaktır.

Saat 20.00'de başlayacak müsabakayı Romen Cornel Negulev ile Yugoslav Slave Anastasovski yönetecekler.

Bu akşamki müsakabakadan umutlu olduğunu söyleyen Eczacıbaşı Basketbol Takımı Antrenörü Aydan Siyavuş dün yaptığı basın toplantısında görüşlerini söyle açıklamıştır. Bilindiği gibi Çek Basketbolu son seneler içinde büyük aşama yaptı, şampiyon olan ekipleri Bronozbrojovka Takımı ise gerçekten güçlü bir ekip Milli Takıma üç oyuncu veren bu takımın karşısında işimiz hayli zor. Herşeye rağmen yarın akşam galibiyet için mücadele edeceğiz. Eczacıbaşı genç oyunculardan kurulu ve iyi basketbol oynayan bir ekip. Lig'de oynadığımız iki maçta da takımın bu sezon formda olduğunu ve iyi basketbol oynadığını gördük.

Bu takımı birde Amerikalı oyuncu ile takviye ederek Avrupa Şampiyon Külüpler Turnuvasına katılıyoruz. Amerikalı oyuncumuz Frankcard henüz istediğim formda değil ancak takıma yararlı bir eleman olacağıda kesin, herşey sahada belli olacak amacımız Çekleri yenmek."

Gündüz Tekin Onay

BTGM, maçların TV' de bölümler halinde yayınına izin verdi

ANKARA-(THA)- Beden Terbiyesi Genel Müdürlüğü lig ve kupa maçlarının TV'den bölümler halinde naklen yayınlanmasına şartlı olarak izin vermiştir.

Bu konuda dün Beden Terbiyesi Genel Müdür Vekili Fehmi Dincer in Başkanlığında iki saat süren bir toplantı yapılmıştır.

Toplantıya Futbol Federasyonunu temsilen Genel Sekreter Tolga Yağızatlı, TRT'yi temsilen Spor Sorumlu Müdürü Kemal Deniz, Beşiktaş, Fenerbahçe ve Galatasaray Kulüplerini temsilen de Bülent Savcı ile Yüksel Günay katılmışlardır.

Demokratik Almanya-Avusturya: 1-1

Dünya Kupası grup eleme maçında Demokratik Alman Cumhuriyeti Avusturya ile 1-1 berabere kalmıştır. Bu sonuçla Avusturya Arjantin için büyük avantaj elde etmiştir.

Demokratik Alman Cumhuriyeti'nin 80 bin kişilik Leipzig stadında oynanan maçta ilk gol maçın 43. dakikasında Avusturya'dan gelmiştir. Demokratik Alman Takımı beraberliği ancak ikinci yarının 6. dakikasında attığı golle sağlamıştır. Türkiye'nin de içinde bulunduğu gurupta bu maçtan sonra Avusturya liderliğini korurken Demokratik Alman Cumhuriyeti ikinci, Türkiye'de üçüncü sıradadır.

TRT Dünya Serbest Güreş Şampiyonasını naklen yayınlayacak

ANKARA-(THA)

TRT Televizyonu 14-17 Ekim tarihleri arasında İsveç'in Göteburg Kentinde yapılacak Dünya Greko-Romen Güreş Şampiyonasını günü gününe veye bir gün sonra film olarak yayınlanacaktır.

TRT Spor Sorumlu Müdürü Kemal Deniz'in verdiği bilgiye göre, İsviçre'nin Lozan Kentinde 21-23 Ekim günlerinde düzenlenecek Dünya Serbest Güneş Şampiyonası ise televizyondan naklen yayınlanacaktır.

Bu konuda çalışmalar yapmak üzere üç kişilik bir film ekibi Kemal Dezin' in Başkanlığında bugün İsveç' e gitmiştir...

Eski Fenerbahçeli Osman Balıkesir' de yedek çıkıyor

BALIKESİR - Balıkesirspor'un bu sezon başında Fenerbahçe'den transfer ettiği Osman, kendisinden çok şeyler ümit edilmesine rağmen, halen istenilen futbolu gösterememiştir. Osman maçlara yedek çıkmaktadır.

İSTANBUL

Şehir Tiyatroları

HARBİYE 40 77 20
"Hadi Öldürsene Canikom", Pazartesi dışında her gece: 21.00. Cumartesi, Pazar: 15.30

FATİH 26 53 80
"Yolcu", Pazartesi dışında her gece 21.00, Cumartesi Pazar: 15.00

ÜSKÜDAR 33 03 97
"Yorgun Savaşçı"-Pazartesi, Salı hariç her gece: 21.00, Cumartesi, Pazar: 15.00

KADIKÖY 36 31 21
"Hülleci"-Pazartesi, Salı dışında her gece: 21.00, Cumartesi, Pazar 15.30

Özel Tiyatrolar

G. ÜLKÜ-G. ÖZCAN 46 80 91
"Yalancının Mumu"-Pazartesi dışında her gün: 21.00, Cumartesi, Pazar: 16.00.

ÇEVRE TİYATROSU A. Erbulak-M. Serezli- 25 01 78
"Işıklar Neden Karardı"-Pazartesi dışında her gün 21.15, Çarşamba, Cumartesi, Pazar: 15.00

KADIKÖY İL TİYATROSU
Şaşkın -Salı dışında her gece: 21.30, Çarşamba 15.30, Cumartesi Pazar: 18.30

ANKARA

Tıktık Açık Alınla-Devekuşu Kabare Tiyatrosu Yer: Sinema Bale

Ah Kadınlar Vaah Erkekler-Nisa Serezli ve Tolga Aşkıner. Yer: Eski Ast

18.30 Başkent Ankara

Çocuklara yönelik bu programda 13 Ekim 1923 tarihinde Ankara'nın başkent oluşu konu ediliyor ve Türkiye Cumhuriyeti'nin Kuruluşu sırasında Ankara'nın önemi anlatılıyor. Programda ayrıca Başkent Ankara'nın öteki kentlerden farklılığı devlet idaresi, yürütme organları ve Anayasal kuruluşlar ve bu kuruluşların işleyişlerinden de söz ediliyor.

19.00 Uzun Takip

Dizinin 4. bölümünde John'un şebeke ile sürdürdüğü kovalamaca devam etmektedir. John şehirde dolaşmaya çıktığı bir gün şebekeden bir adama rastlar. Rastladığı kişi ise şebekeyi idare edenlerden biri olan Bowers'ten başkası değildir.. Bowers, John'un kendisi hakkında bir şey bilmediğini anlayınca çeşitli oyunlara başvurarak izlerini kaybettirebilmek için John ve Susan'ı bir mağaraya sıkıştırır.

19.25 Anıtsal çınarlar

Televizyon Kültür Yayınları Şubesi'nce hazırlanan programda Bursa ve çevresindeki 125 kadar tarihi çınardan altısı tanıtılıyor

20.00 Haberler

20.40 Türk Sanat Müziği

21.00 Haber Programı

TRT Haber Merkezi'nin hazırlayacağı programda bir güncel konu ekrana getiriliyor.

22.00 Altın Kupa

Klasik sürekli filmin 4. bölümünde, Bay Verver kızı ile birlikte otururken Şarlok ile prensin isteği üzerine bir hafta sonu tatiline çıkarak birlikte gezer ve eğlenirler.

Elâ Altın 6 şarkı sunuyor

Elâ Altın 6 şarkıyla ekrana geliyor. Sanatçının söyleyeceği parçalar şunlar; Bülbül gibi pür cihan namelerimden, Mani oluyor halimi takdire hicabım, Bir yar sevdim kuş adalı, Leyla bir özgecandır, İçimde kimvardır bir bilebilsem ve İndim Havuz başına.

22.45 Güne Bakış

İSTANBUL

AS 47 63 15
Kiralık Serseri-J. Paul Belmondo (2. Hafta)

ATLAS 44 08 35
Hakanlar Çarpışıyor.

DÜNYA 49 01 66
Hergeleler, H. Silva (2. Hafta)

FİTAŞ 49 01 66
Vahşi Melez, C. Bronson.

KONAK 48 26 06
Otostop (2. Hafta)

YENİ MELEK 44 42 89
Otostop (2. Hafta), F. Nero

AKSARAY

BULVAR 21 35 78
Kızını Dövmeyen Dizini Döver,

İPEK 22 25 13
1. Çırılçıplak. 2. Gördüğün Yerde Vur.

MARMARA 22 38 60
Vahşi Melez

AS 36 00 50
Krallar Çarpışıyor, S. Loren, Ö. Şerif, C. tesi -Pazar:

KADIKÖY

KADIKÖY 37 15 97
Kassandra Geçidi (2. Hafta).

SİNEMA /63/ 55 10 84
Futbolcu Kızlar.

SÜREYYA 36 06 82
Polis Mark, F. Gaspari.

SÜREYYA CEP 36 06 82
Kurt Kanı (2. Hafta).

ÜSKÜDAR 33 24 75
Ya Sev Ya Öldür, T. Yiğit.

AKIN-Lanetliler Gemisi, Yönetmen: Stuart Rosenberg, Oyuncular: Faye Dunaway, Oscar Werner, Orson Welles, Katherine Ross.

ARI-Son Şahit, Oyuncular: Lino Ventura, Marlene Jobert,

Nergiz-Devlerin Öfkesi, Yönetmen: Guiseppe Olivvi, Oyuncular: Terence Hill, Bud Spencer,

BATI-Üç Belalılar, Yönetmen: Bruno Corbucci, Oyuncular: George Gestmanıh, Karin Schubert.

TRT 1

05.00 Açılış
05.05 Türküler, Şarkılar ve Oyun Havaları
06.00 Kısa Haberler
06.02 Günaydın
07.00 Kısa Haberler
07.02 Köye Haberler
07.40 Sabahtan Sabaha
09.00 Kısa Haberler
09.02 Damla Damla
10.00 Kısa Haberler
10.01 Arkası Yarın
11.00 Kısa Haberler
11.05 Okul Radyosu
12.10 Öğle Üzeri
13.00 Haberler
13.15 Oyun Havaları
14.32 Bizden Sesler
15.00 Kısa Haberler
15.01 Sizlerle Birlikte
16.05 Okul Radyosu
17.00 Kısa Haberler
17.02 Akşama Doğru
18.00 Kısa Haberler
18.01 Çocuk Bahçesi
19.00 Haberler
20.15 Köy Dağarcığı
20.45 Din ve Ahlâk Konuşması
20.55 Çocuklar İçin
21.00 Kısa Haberler
21.02 Radyo Tiyatrosu
23.00 Haberler
23.10 Yurttan Sesler
23.40 Tahsin Uslu'dan Şarkılar
24.00 Kısa Haberler
00.02 Gece Yarısından Sonra
00.40 Küçük Konser
00.55 Kısa Haberler
01.05 Gece Yarısı

TRT 2

08.00 Gün Başlıyor
09.00 Haberler
09.30 Önce Söz Vardı
10.00 Hafif Müzik
10.30 Türküler Geçidi
10.50 Şarkılar
11.10 Klasik Batı Müziği
12.00 Hafif Müzik
12.20 Teknik Öğretim
12.40 Türkçe Sözlü Hafif Müzik
13.00 Haberler
13.30 Türküler ve Oyun Havaları
14.00 Şarkılar
14.15 Çağımızın Bilim Öncüleri
15.00 Yabancı Dil Öğrenelim
16.00 Şarkılar
16.20 Arkası Yarın
16.40 Çocuk ve Aile
17.40 Sevilen Sesler
18.00 Atatürk'ten
18.30 Yurttan Sesler Kadınlar Topluluğu
19.00 Haberler
19.30 Oyun Havaları
20.15 Şan Dünyasından
20.45 Şarkılar
21.00 Açık Oturum
22.40 Türküler
23.00 Hafif Müzik
23.15 Bir Romanımız Var
23.30 Haberler
23.35 Türküler Geçidi
23.55 Program ve Kapanış

TRT 3

07.00 Açılış
07.02 Güne Başlarken
07.30 Sabah İçin
08.30 Perşembe Konseri
09.15 Bizden Besteler
10.15 Diskoteğimizden
11.15 İki Solistten Klasik Eserler
11.45 Öğleye Doğru
12.45 Türküler Geçidi
13.15 Müzik Şöleni
14.40 Güfteler ve Söyledikleri
15.00 Türk Bestecilerinden
16.00 Müzik Dünyasından
17.00 Piyano Soloları
18.00 Aldı Sazı Eline
18.20 Oda Müziği
19.00 Anıların Müziği
20.00 İstanbul Devlet Senfoni Orkestrası Konseri
21.00 Türküler ve Oyun Havaları
22.00 Caz Şarkıcıları
22.30 Erkekler Faslı
23.00 Geceden Geceye
24.00 Gece ve Müzik
00.30 Sonat Sanatı
01.01 Program ve Kapanış

İFLAS

(Baştarafı I'de)

mektedir. Bu yıkımın altında kalmamak için ve yıkımdan sonraki oluşumlara etki yapabilmek için, Türkiye'nin tüm ilerici güçlerinin şimdiden hesaplarını ve hazırlıklarını yapması zorunluğu vardır. Başta da belirttiğimiz gibi, yıkım ve sonrası, bir düzen değişimi yaratmayacaktır ama, ortaya yepyeni durumların çıkması kaçınılmazdır.

Bu kritik zaman kesitinde ilerici güçlerin bütünlüğünü zedeleyen girişimlerden, doğal yollarla çözümlenebilecek anlaşmazlıkları kitlelere zarar veren biçimlere sokmaktan dikkatle kaçınmaları gerekir.

Koskoca bir 12 Mart tecrübesinden bile ders alınmamış mıdır?

İsmail Cem

ÇAY'A

(Baştarafı I'de)

lan zamlara ön hazırlık biçiminde yorumlanmaktadır.

ÇAYA ZAM

Çay-Kur Genel Müdürlüğü lüks tipi çaylardan "Kamelya", normal çaylardan da "ekstra" çay hariç olmak üzere öteki çayların kalite ve ambalajları değiştirilerek fiyatlarını arttırmıştır.

Bu ayarlama ile daha önce yarım kilosu 150 liradan satılan hediyelik Rize turist çayının fiatı 200 liraya, 100 gramlık çaylardan poşet çay 15 liradan 20 liraya, Filiz çayı 10 liradan 15 liraya, Kaçkar çayı 15 liradan 20 liraya, kokulu tomurcuk çayı 30 liradan 40 liraya, yuvarlak kutu Rize turist çayı 15 liradan 20 liraya çıkarılmıştır. Bu çayların yeni fiatlarıyla satışlarına dünden itibaren başlanmıştır..

TUZ DA YOK..

Margarin sıkıntısının yanı sıra şimdi de tuz sıkıntısı başlamış, tuza da zam yapılacağı yolunda haberler yoğunlaşmıştır. Yetkililer tuz sıkıntısını, elektrik kısıntıları nedeniyle üretimin düşmesine bağlarken halk arasındaki yaygın kanı tuza da zammın bugünlerde uygulanacağı ve de tuzun tekrar piyasada bulunacağı biçimindedir.

İZMİR'DE ZAMLI EKMEK..

İzmir'de satılan ekmeklerin yeni fiyatları da bugün belli olacaktır.

Ege Bölgesi Ekmek İşverenleri Sendikası Genel Başkanı M. Ali Yolgörmez, İzmir'lilerin yediği ekmeğin fiyatlarının bugün yapılacak İl Koordinasyon Kurulu toplantısında kesinlik kazanacağını söylemiştir.

Yolgörmez, fırıncılar olarak 570 gramlık ekmeği 300 kuruştan satabileceklerini, bunun altında bir fiyatla çalışmalarının mümkün olmadığını da iddia etmiştir.

JANDARMANIN

(Baştarafı I'de)

Dere halen Diyarbakır'da tedavi altındadır.

Edinilen bilgilere göre, bundan bir süre önce Çatak köyü ile komşu köy Bağıllı arasında başgösteren, ancak daha sonra yatışan bir kan davasını gerekçe gösteren jandarma, her iki köye de baskınlar düzenlemeye devam etmektedir. Nitekim Çatak köyünde, Hikmet ve Bahattin Dere'nin yaralanması olayından sonra, Bağıllı köyüne de baskın yapan jandarmalar bu köyden 5 kadını tutuklamışlardır. Köylü kadınların Karlıova karakolunda bulundukları bildirilmektedir.

BASKINLAR DEVAM EDİYOR..

Öte yandan benzeri uygulamaların Bingöl dışında diğer çevre illerde de hüküm sürdüğü, son olarak Diyarbakır'a bağlı Lice'nin köylerinden Pirik ve Çelik köylerine baskınlar yapıldığı haber verilmektedir.

Çelik köyü halkı 1 Ekim günü yapılan jandarma baskınından sonra köyü terketmiştir. Çelik köyünün halen bomboş olduğu bildirilmektedir..

KIRA

(Baştarafı I'de)

Tevfik Şengül isimli bekçi dün gece saat 22.30'da Ahmet Kabakçı isimli ev sahibini çıkan tartışma sonucu tabanca ile öldürmüştür. Evli, iki çocuk babası bekçi Tevfik Şengül Emniyet Müdürlüğünde verdiği ifadesinde iki sene önce 200 lira kirayla girdiği eve daha sonra 500 lira ödemeye başladığını söylemiş, olaydan birkaç ay önce de ev sahibinin kendisini evden çıkarmak için ev kirasını arttırmaya çalıştığını ve [illegible] larda bulunduğunu belirtmiştir. Tevfik Şengül, olay gecesi ev sahibi Ahmet Kabakçı'nın kendisini tehdit ederek evden çıkmasını istediğini bu arada beylik silahını almak için üzerine saldırdığını bildirmiştir. Bu arada meydana gelen boğuşma sırasında ateş alan tabancasından çıkan kurşunla Ahmet Kabakçı'yı vurduğunu söylemiştir. Cinayet Masası ilgilileri olayla ilgili soruşturmaya devam ettiklerini bildirmişlerdir.

"TAYFUN 77"

(Baştarafı I'de)

ise 15 bin kişilik bir asker gücle düzenlenmiş, buna rağmen gözlemci çağırılmıştır.

Türkiye'nin doğu bloku na mensup sınır komşuları ve Yunanistan'dan 13 Ekimli tatbikat için gözlemci çağırdığı Dışişleri Bakanlığınca da doğrulanmıştır.

Dışişleri Bakanlığı Enformasyon Genel Müdürlüğünce bu konuda yapılan açıklama şöyledir:

"Tayfun-77, Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı nihai senedi güven arttırıcı tedbirleri çerçevesinde, 13 Eylül günü, yani tatbikatın başlamasından 30 gün önce Avrupa Güvenlik ve İşbirliği Konferansı (AGİK) ülkelerine diplomatik kanaldan bildirilmiş ve yine aynı yolla bu ülkelerin Ankara'daki askeri ateşeleri tatbikatı gözlemci olarak izlemeye davet edilmişlerdir.

Nihai senet, esas olarak 25 binin üstünde askerle yapılan tatbikatların 21 gün önceden bildirilmesini öngörmektedir. Türkiye ise 15 bin askerle yapılacak olan Tayfun 77'yi 30 gün önceden bildirmiştir.

Türkiye, nihai senedin güven arttırıcı tedbirler konusuna ilişkin hükümlerini, nihai senedin bu şekilde ve ruhuna uygun olarak uygulanmasının, yumuşamanın yerleşmesine verdiği önemin bir göstergesi olduğu inancındadır."

ÜLKÜ

(Baştarafı I'de)

kurt ve Şükrü Sanbal adlı komandolar ifadelerinde, soygunu sempatizanı oldukları Ülkü Ocakları'na silah alabilmek için yaptıklarını belirterek şunları söylemişlerdir:

"Soygun olayından bir süre önce Ülkü Ocakları Derneği'ndeki bir arkadaşımız [illegible] kaybettik. Bu durumu ülkücü arkadaşa bildirdiğimizde kendisi olduğumuz silahın benzerini en kısa zamanda temin etmemizi aksi halde bizi [illegible] bildirdi. Kendisine, silah olmak için paramız olmadığını bildirdiğimiz halde bize kararın kesin olduğunu söyledi. Bu durum karşısında çaresiz kaldık ve postaneyi soyduk. Aldığımız paranın 5000 lirasını aynı gün kendisine verdik."

Hırsızlık Masası ilgilileri olayla ilgili soruşturmaya devam edildiğini iki soyguncunun Adliye'ye sevk edileceklerini bildirmişlerdir.

DİVRİĞİ

(Baştarafı I'de)

"ABD ve onun amaçlarını dünyada gerçekleştiren CIA'nın ülkemizde halen baş rolü oynamakta olduğu, Sivas- Divriği olaylarında bir kez daha görülmüştür" demiştir.

Köylüoğlu Sivas'ın Divriği ilçesinde camiye konulan bomba olayı ile ilgili olarak bir demeç vermiş, kitlelerin uyanışının, gerçek halk iktidarına yönelişin sermaye ile yandaşlarını çeşitli provakasyonlara ittiğini söylemiştir. Türkiye'de camiye bomba koyma, duvarlara orak-çekiç çizme gibi oyunların yeni olmadığını hatırlatan CHP Sivas Milletvekili, Divriği halkının gerici ve bağnazların oyunlarını bozacağını bildirmiştir.

IŞIK

(Baştarafı I'de)

mesin gibi sakat bir zihniyete kapılmıştır." demiştir.

Işık dün verdiği demeçte, seçimden 4 ay sonra AP sorumlularının "Meclis Başkanı koalisyon partileri üyeleri arasından seçilmelidir." dediklerini hatırlatmış, bu iddianın samimi olmadığını belirterek, özetle şunları söylemiştir:

"Bu iddia geçersizdir, samimi değildir. Samimi olsaydı, 4 ay beklenmezdi. Meclis Başkanı seçimi sürüncemede bırakılmazdı. AP milletvekilleri seçimden yorgun çıktılar. Meclise devam edemediler, dinlendiler iddiası da gülünçtür.

Bu iddia geçerli de değildir. Koalisyonlar oluştukları gibi çözülürler de. Bugünkü koalisyon dağılıp Meclis'te yeni bir çoğunluk ortaya çıktığında Meclis Başkanı'nın durumu ne olacak? Bu iddiaya göre, Meclis Başkanı düşürülüp yerine yeni koalisyona mensup bir başkan seçmek gerekecek. İşte AP'nin parlamentoya saygısı, hukuk devleti anlayışı bu kadar hafiftir."

Işık, AP sorumlularının, ortaklarına önce AP'li bir üyenin denenmesini, o kazanamadığı takdirde öteki koalisyon partilerinin adaylarının sırayla aday olmasını önerdiklerini de bildirmiş, bunu "ipe un serme" olarak nitelemiştir.

2. nci MC Hükümeti sorumlularının asıl amacının Meclisi çalıştırmamak olduğunu tekrarlayan CHP Genel Sekreter Yardımcısı Işık, "Meclis denetiminden kaçmak istiyorlar, buna izin verilmeyecektir." demiştir.

DEMIREL

(Baştarafı I. de)

ANKA'nın dizi yazısında Demirel'in Temsilciler Meclisi'ne kadar sonuç almaya çalıştığı, bir yumuşama sağlarsa yerel seçimlere dönük bir yöntem izleyeceğine dikkat çekilmiş ve şöyle denilmiştir:

"Ne var ki, Demirel'in uyguladığı bu yöntemleri artık AP'li milletvekilleri çok iyi biliyor. Bir milletvekili şöyle anlattı:

-Biz grupta da ne yapacağını biliyoruz artık. "Balkan Harbi" der. "Milliyetçilik, sol geliyor, komünizm geliyor, Ecevit geliyor" falan der. Sonunda da, "Ne yani ben mi iyiyim, o mu?" diye sorar. Demirel, insanın yüzüne baktığında, o kişinin yola getirilmesi için hangi yöntemi kullanabileceğini hemen bilir, uygular. En büyük taktiği işi zamana bırakmasıdır."

BAKANLAR DEĞİŞECEK Mİ?

Kamran İnan'ın Enerji Bakanlığını kabul ettiği halde eski düşüncelerinde ısrarlı olduğu belirtilen ANKA'nın dizi yazısında daha sonra şunlar anlatılmaktadır:

"AP'li Bakanlar arasında değişiklik yapılacağı haberleri yaygınlaşırken, bunun gerçekleşip gerçekleşmiyeceği yeni bir yumuşatma taktiği olup olmadığı tartışma konusudur. Demirel'in Bayramda Tuzla'da dinlendiği sırada, son dönemde sert eleştiriler yapan Nuri Bayar'ı çağırıp görüştüğü, kendisine "Bakanlık" vaadettiği belirtiliyor.

Demokratik Partiden gelenler ise kendi aralarında sık sık toplanıyorlar. Saadettin Bilgiç'in Milli Savunma Bakanı olmasından sonra teşkilat işleriyle ilgilenememesi, Demokratikleri tedirgin ediyordu. Bu yüzden, Bilgiç'in bakanlığı bırakması bekleniyor. Demokratik Partiden AP'ye gelen bir milletvekili, "Saadettin Bey ayrılıp da teşkilatın başına geçmezse, bizim arkadaşlardan kopma olur" dedi.

Bilgiç, Milli Savunma Bakanlığı'ndan ayrılırsa yerine Çağlayangil'in getirileceği, Dışişleri'ne ise Kamran İnan'ın atanacağı belirtiliyor:

-Böylece, İnan'a verilen söz de yerine getirilmiş olur..

Bu söz verildi mi, verilmedi mi kesin değil, ama Demirel'in evinde yaptığı gece görüşmelerinde bazı milletvekillerine cazip makamlar sunduğu ifade ediliyor:

-Bir Millet Meclisi başkanlığı, bir meclis başkanvekilliği, altı genel başkan yardımcılığı, iki grup başkanvekilliği, olmazsa bakanlık da olabilir.

Gece toplantılarında cömertçe konuşulan, bol bol dağıtılan makam koltukları bunlar. Dağılımı nasıl olacak.

-Gerçekten dağıtılacak mı? -Bakanların kaçı değişecek, kesinlik yok."

CHP'LI

(Baştarafı I. de)

de, özetle şu soruyu yöneltmiştir:

"Hac bölgesi hükümetlerinin yetkilileri, bölgelerinde kolera salgınının varlığını doğruladıkları halde, ülkemizden gidecek hacı adaylarımızın sağlık durumları nasıl korunabilecektir?"

BANKA

(Baştarafı I. de)

Saat 15.20 sıralarında banka şubesine giren 19-20 yaşlarındaki iki genç ceplerindeki silahlarını çıkararak banka personelini esir almışlardır. Daha sonra vezneye yönelen soygunculardan biri kasada bulunan 368 bin lira ile 200 bin lira değerindeki banka çeklerini almıştır.

DEMIREL HAC

(Baştarafı I. de)

"Hac konusunda bir süreden beri kamuoyunda çeşitli istikamette tartışmalar yapılmaktadır. Hac konusu, hiç bir şekilde döviz tasarrufu açısından değerlendirelemez. Dövizimiz yok, hac yasaklanmalıdır tarzındaki düşünceler tamamiyle yanlıştır.

Cumhuriyet Halk Partisi, kendi gösterdiği adayına grubunun sayısı kadar oy toplayamamıştır. Dün, CHP adayı sadece 178 oy alabilmiştir. Oysa CHP'nin 214 üyesi vardır. Görülüyor ki, bizzat CHP liler kendi adaylarına oy vermemektedirler. Biz, bir aday üzerinde görüş birliği yaparak Anayasanın istediği ayı - da oy toplayabilme çabasını gösteriyoruz.

Türkiye Radyo-Televizyon Kurumu, solun ve CHP'nin aracı halinde Anayasa ile belli edilen görev çizgisinden ayrılmış, tek yönlü propagandasını yürütmektedir. Koalisyon ortakları arasında bir mutabakat sağlanırı sağlanmaz, hükümet programında vaad ettiğimiz şekilde TRT'yi milletin sesi ve devletin radyosu haline getireceğiz."

DIŞ İLİŞKİLER İÇİN GENEL GÖRÜŞME

Dış ilişkiler için bir genel görüşme açılmasını doğru bulurum. Sayın Dışişleri Bakanımız birkaç gün sonra ülkeye dönmüş olacaktır.

Hükümet programı, ortak politikamızı göstermiştir. İcra edilen ortak politikadır. Ancak partilerin ayrı ayrı görüşleri olabilir. Koalisyonların kolay bir idare şekli olmadığını biliyoruz. Ancak, ahenkli bir çalışmayı temin için gayret sarfediyoruz.

ECEVIT

(Baştarafı I. de)

liğı seçimlerinde İstanbul için bir tercihi olup olmadığı yolundaki bir soruya "bu konuda bir tercihim olsa bile bunu söyleyemeyeceğim" şeklinde cevap vermiştir.

Ecevit bu konunun henüz Genel Yönetim Kurulunda görüşülmediğini, ancak illerin görüşlerinin sorulduğunu ve cevapların beklendiğini ifade ederek, "o konuda bir şey söyleyecek aşamada değilim demiştir.

Eşi Rahşan Ecevit ile İstanbul'a gelen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit, İstanbul CHP İl Başkanı Aytekin Kotil ile birlikte sabah kahvaltısı ettikten sonra enişte sinin cenaze törenine gitmiştir.

Pamuktan sonra tütün ihracatı için de vergi iadesi uygulanacak

ANKARA -(İSTA)- Bakanlar Kurulu ihraç edilecek olan Karadeniz Bölgesi tütünleri için yüzde 15, Ege ve Marmara Bölgesi için yüzde 10 vergi iadesi uygulanmasını kararlaştırmıştır.

Bakanlar Kurulu'nun konuya ilişkin bugünkü resmi gazete'de yayımlanan kararnamesine göre, kararnamenin, "ihracaatta vergi iadesinde iade değişikliği yapma yetkisine ilişkin karar "hükümlerince yürütüleceği belirtilmiştir.

ÜRETICI

(Baştarafı I. de)

miştir. Bozyel, çiftçinin ürününe verilen düşük değerin üretici kitleyi perişan duruma düşürdüğünü belirterek "Özellikle ana ihraç ürünlerimizin taban fiyatları ilân edildikten sonra para ve fiyat ayarlamaları adı altında hayat pahalılığını arttıran kararların hububat üreten köylü, zeytin-zeytinyağı, ayçiçeği ve pamuk üreticilerini güç durumda bıraktığı inkâr edilemez." demiştir.

ÇAY-KUR

(Baştarafı I. de)

lüğü'ne Ziraat Yüksek Mühendisi Mehmet Nedim Yılmaz, Genel Müdür yardımcılığına ise Ziraat Yüksek Mühendisi, Mehmet Güzel atanmışlardır.

Gerek görevden alma, gerekse atama işlemlerine ait Bakanlar Kurulu kararnamesi bugünkü Resmi Gazete'de yayınlanmış, Karamüftüoğlu ile Kınaz'ın başka görevlere atanacağı belirtilmiştir.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1- İşçi sınıfının bir mücadele aracı- Halk. 2- Büyük hikâye-TERSİ, Broşür. 3- Öbür yan-Toplumun en küçük birimi-Haberleşme işlerine bakan resmi kurum. 4- Millî Selâmet Partisi'nin ruhanı işlerine yön veren tarikat. 5-Halat ucu-Bağışlar (eski dilde). 6- Buyuran, üst-TERSİ, Yabancı İnce örgü. 7- Sodyumun simgesi-İşçi-Sanı. 8- Gericilerin elinde, bozuk düzeni sürdürmede kullanılan bir araç-Bir hayvan-Borusesi - TERSİ, İlâve.

YUKARIDAN AŞAĞI: 1- İngiltere'nin kuzeyinde bir ada. 2- İzlenen yol-Bir renk (eski dilde). 3- Başkasının sırtından geçinmeyen. 4-TERSİ, Yabani hayvan yakalama işi-Üzüm suyu. 5- Bir erkek adı-Bir nota. 6- Tapınma- 7- Hiç olmazsa, özellikle-Kırmızı. 8- Umuma açık olma. 9- Bir nota-Bir bağlaç. 10- Güzel sesli bir kuş. 11- Bire mir-Bir organ. 12- Arka-Ader.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1	S	A	L	A	Z	A	R	■	İ	R	İ	S
2	A	S	A	L	A	K	L	I	K	■	S	U
3	N	A	Z	A	R	İ	■	S	A	R	İ	H
4	I	■	E	B	■	D	A	■	■	A	M	A
5	K	A	R	A	D	E	N	İ	Z	■	■	R
6	■	Z	■	M	A	■	A	R	A	F	A	T
7	Y	A	M	A	N	İ	■	■	K	A	N	O
8	U	P	İ	■	A	L	A	N	■	S	İ	■

ARTVİN DEVLET HASTANESİ BAŞTABİBLİĞİNDEN

Cinsi	Miktarı	Muhammen Bedeli	Geçici Teminat	İhale Şekli
Süt	2000 Kgr.	18.000.-	1.350.-	Kapalı Zarf
Yoğurt	1500 "	15.00.-	1.125.-	" "
Sığır Eti (Kemiksiz)	3500 "	227.500.-	12.625.-	" "

1-Artvin Devlet Hastanesinin 1977-1978 Mali Yılı Mayıs ayı sonuna kadar ihtiyacı bulunan yukarıda cinsi, miktarı, muhammen bedeli yazılı yiyecek maddesinin 2490 Sayılı Kanunun 31. nci maddesi gereğince kapalı zarf usulu ile eksiltmeye konulmuştur.
2-İhale 31. Ekim. 1977 Pazartesi günü saat 14 de Hastane İdare Binasında yapılacaktır.
3-Bu ihaleye ait liste ve şartnameler her gün mesai saatleri dahilinde bedelsiz olarak Hastanede görülebilir.
4-Eksiltmeye girebilecek isteklilerin 1977 yılına ait Ticaret Odası vesikası, geçici teminat ve usulüne göre hazırladıkları teklif mektupları ihale saatinden bir saat evveline kadar Komisyonumuza vermeleri şarttır.
5-Posta vak'i geçikmeler ve telle müracaatlar kabul edilmiyecektir.
İlan olunur.

Basın:26125-2378

KAĞITHANE BELEDİYE BAŞKANLIĞINDAN

1 - Aşağıda müfredatı gösterilen gayrimenkuller, 2490 sayılı kanunun 31. maddesi uyarınca KAPALI ZARF usülü ile satılacaktır.
2 - İhalesi 3 Kasım 1977 Perşembe günü saat 10.00'da Belediye Encümeni huzurunda yapılacaktır.
3 - İhaleye girebilmek için taliplerin geçici teminat yatırmaları ve usulüne uygun olarak hazırlayacakları teklif mektuplarını ihale saatinden bir saat öncesine kadar İhale Komisyonu Başkanlığına tevdii etmeleri gerekir.
4 - Şartname, mesai saatleri dahilinde Belediye Emlak İstimlak servisinde görülebilir.
5 - Postada vak'i gecikmeler kabul edilmez.

SIRA NO	ADA NO	PARSEL NO	M2. MİKTARI	MUHAMMEN BEDELİ	TUTARI T.L.	ŞAGİLİ	GEÇİCİ TEMİNAT
1		2713	360	410.-	147.600.-	Nezahat Günaç	11070.-
2		2826	177	110.-	19.470.-	Ali Mehmet Sıvacı-Hüsamettin Kanöz	1460.-
3		3434	164	150.-	24.600.-	Belgüzar Yahşi	1845.-
4		3531	190	160.-	30.400.-	Ragıp Eken-Ahmet Eken Sabriye Aydın	2280.-
5		3533	104	160.-	16.640.-	Mahmut Karakaya	1250.-
6		3538	108	170.-	18.360.-	Yusuf Kocaoğlu	1380.-
7		3918	148	160.-	23.680.-	Mehmet Pişkin-Orhan Ellez-Hayrettin Akifoğlu	1780.-
8		4704	116	130.-	15.080.-	Melahat Tabak	1130.-
9		4575	536	135.-	72.360.-	Recep Kara-Asım Okçu	5430.-
10		5124	166	160.-	26.560.-	Ferhat Kartal Varisleri	1995.-
11		5577	244	130.-	31.720.-	İbrahim Şimşek-Turan Deniz	2380.-
12		5853	144	160.-	23.040.-	Hayrullah Durmaz	1730.-
13		6713	63	260.-	16.380.-	Nusret Öner	1230.-
14		7080	152	160.-	24.320.-	Neşet Takmaz	1825.-
15		7112	292	160.-	46.720.-	Nazife Şahin	3505.-
16		10274	146	110.-	16.060.-	Halit Ağakan-Hakkı Kocamangil	1205.-
17		12099	200.50	185.-	37.092.50	Lütfü Bekiroğlu	2785.-
18		12100	200.50	185.-	37.092.50	Osman Kasapoğlu	2785.-
19		12178	120.	150.-	18.000.-	Paşa Bilgin	1350.-
20		12179	140	150.-	21.000.-	Baki Sebat-Ali Rıza Dilbaz-Ferhat Kırkıl	1575.-
21		12094	295	235.-	69.325.-	Adnan Aksoy	5200.-
22	58	11	260	190.-	49.400.-	Mehmet Karamuk	3705.-
23	589	14	255	120.-	30.600.-	Ziya Aydın- Faik Macar	2295.-

(Basın-26429)-2405

İLÂN

Sendikamız,
1 - İstanbul, 4. Levent Oto Sanayi Sitesi Çamlık Yolu No. 19'da kurulu Noramin Norm Melamin Sanayi ve Ticaret A.Ş.
2 - İstanbul, Topkapı Maltepe Demirciler Çarşısı Altay İşhanı Kat. 2'de kurulu Sidem Plastik Ticaret ve Sanayi Limited Şirketi,
3 - İstanbul, Topkapı Maltepe Yeni Yol. No. 24/C'de kurulu Teknik Plastik Gıda ve Ambalaj Sanayi Kollektif Şirketi işyeri işverenleri ile 275 sayılı kanun hükümleri içinde Toplu İş Sözleşmesi yapacaktır.
Keyfiyet kanun hükümleri içinde ilgililere duyurulur.

Türkiye Lastik, Kauçuk ve Plastik Sanayii İşçileri Sendikası
-LASTİK-İŞ-

(Basın-8153)-2422

İstanbul Jandarma Levazım Amirliği 1 No.lu Satınalma Komisyon Başkanlığından

J. Birlikleri ihtiyacı için 3.000 adet siyah kravat 2490 sayılı kanunun 31. nci maddesine göre kapalı zarf usulü ile satınalınacaktır. Muhammen bedeli 36.000.00 lira olup geçici teminatı 2.700.00 liradır. Eksiltmesi 2 KASIM 1977 Çarşamba günü saat 15.00'de İst. J. Lv. A. liği 1 No.lu Sat. Al. Kom. Başk. liğında yapılacaktır. Evsaf ve şartnamesi İstanbul, Ankara ve İzmir J. Sat. Al. Kom. Başk. lıklarında görülebilir. İsteklilerin kanuni şekilde tanzim edecekleri teklif mektuplarını eksiltme saatından en az bir saat önce Komisyon Başkanlığı'na vermeleri şarttır. Her türlü gecikmeler kabul edilmez.

(BASIN : 25986-2392)

MAKİNA VE KİMYA ENDÜSTRİSİ KURUMU
GENEL MÜDÜRLÜĞÜ

(Muhtelif Malzeme Satılacaktır)

Kurumumuza ait olup, aşağıda müfredatı kayıtlı 10 kalem muhtelif malzeme kapalı zarfla teklif almak suretiyle satışa arz edilmiştir.
Şartnameleri Kurum'un Genel Müdürlük Malzeme Satış, Kırıkkale Bölge ve İstanbul Şube Müdürlüklerinden temin edilebilir.
Teklifler ihale günü en geç saat 14.00'de verilir.
Kurumumuz 2490 sayılı kanuna tabi değildir.

Malzemenin cinsi	Miktarı	Bulunduğu yer	Muvakkat Teminat	İh. Tarihi
74-276 Fosfatlama maddeleri.	4.705 Kg	Merkez Ambarı	7.500.-TL	20.10.1977
75-144 Muh. Kimyevi malzeme.	2.603,500 Kg.	Merkez Ambarı	10.000.-TL	"
76-006 Muh. Plastik maddesi.	720 Kg.	Merkez Ambarı	2.500.-TL	"
77-43 Muh. Kırık takımlar(kullanılmış)	2.697 Kg.	Merkez Ambarı	5.000.-TL	"
77-96 Cerreskal (10 Tonluk) ile 7 kalem Muh. Malzeme.	8 Kalem	Merkez Ambarı	7.500.-TL	"
77-194 Muh. İzolatörler.	10 Kalem	Merkez Ambarı	5.000.-TL	"
77-195 [illegible] klor tüpü.	5 adet	Merkez Ambarı	2.000.-TL	"
77-196 Reosta.	3 adet	Merkez Ambarı	5.000.-TL	"
77-197 Selefon bant.	72 Kg.	Merkez Ambarı	1.000.-TL	"
76-166 Yağlı boya ve boya malzemesi.	4.540,500 Kg	Merkez Ambarı.	7.500.-TL	"

NOT : 76-006 Nolu dosyadaki malzeme net olarak. 75-144, 74-276, 76-166 Nolu dosyalardaki malzeme kapları ile birlikte tartılıp dara düşülmeden teslim edilecektir.

(Basın-26478)-2421

Politika'da EKONOMİ

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

FİYAT ARTIŞLARI SON 27 YILIN EN YÜKSEK DÜZEYİNE ULAŞTI

- Son bir yıl içinde perakende fiyatlar yüzde 37 oranında artış gösterdi
- Son zamlar dikkate alınmadan yapılan saptamalara göre, Ağustos 1976-Ağustos 1977 döneminde 11 büyük kentimizde gözlenen perakende fiyat artışları yüzde 27,5 ile yüzde 36,2 arasında değişir

Son bir yıl içinde, perakende fiyatlar yüzde 37 oranında artış göstermiş ve böylece fiyat artışları son 27 yılın en yüksek düzeyine ulaşmıştır. Son zamlar dikkate alınmadan yapılan saptamalara göre, Ağustos 1976-Ağustos 1977 döneminde, 11 büyük kentimizde gözlenen perakende fiyat artışları yüzde 27.5 ile yüzde 36.2 arasında değişmektedir. Temel maddelere yapılan son zamların ve bu zamların öteki maddeler üzerine yansımasının, ancak Ekim ve Kasım ayı hesaplamalarında ortaya konabileceğini söyleyen ilgililer, gerçek fiyat artışlarının yüzde 50'ye ulaştığını belirtmişlerdir.

İstanbul Ticaret Odası tarafından düzenlenen ücretliler geçinme indeksine göre, yalnızca Eylül ayında perakende fiyatlar yüzde 7.6 oranında artış göstermiş ve böylece, son bir yıl içinde İstanbul'da gözlenen fiyat artışları yüzde 36.7'ye ulaşmıştır.

Öte yandan, Devlet İstatistik Enstitüsü'nün, son zamları dikkate almadan yaptığı saptamalara göre, son bir yıl içinde 11 büyük kentimizde perakende fiyatlar yüzde 27.5 ile yüzde 36.2 oranında artış göstermiş ve fiyat artışlarının en yüksek düzeyde gerçekleştiği üç ilimiz, sırasıyla Antalya, Samsun ve İzmir olmuştur. Ağustos 1976-Ağustos 1977 dönemini kapsayan son bir yıllık sürede, perakende fiyatlar Antalya'da yüzde 36.2, Samsun'da yüzde 35 ve İzmir ilinde de yüzde 32.1 oranında artış göstermiştir.

DİE'nin saptamalarına göre, son bir yıl içinde, perakende fiyat artışlarının en düşük düzeyde gerçekleştiği üç ilimiz ise, sırasıyla Ankara, İstanbul ve Ordu olmuştur. İlgili sürede, perakende fiyatlar Ankara'da yüzde 27.5, İstanbul'da yüzde 29.8 ve Ordu ilinde de yüzde 30.4 oranında artmıştır.

1977 yılının ilk sekiz aylık döneminde ise, 11 kentimizde yapılan saptamalara göre, perakende fiyat artışları yüzde 18.2 ile yüzde 27.4 oranında artmıştır. Ocak-Ağustos döneminde perakende fiyatların en hızlı arttığı üç ilimiz sırasıyla Erzurum, Eskişehir ve Antalya olmuştur. İlgili dönemde Erzurum'da perakende fiyatlar yüzde 27.4, Eskişehir'de yüzde 27 ve Antalya ilinde de yüzde 26.8 oranında artmıştır.

Ocak-Ağustos döneminde, üç büyük kentimizde meydana gelen perakende fiyat artışları ise, İzmir'de yüzde 18.2, İstanbul'da yüde 19.2 ve Ankara'da yüzde 19.5 olmuştur.

RESMİ İSTATİSTİKLER, GERÇEK FİYAT ARTIŞLARINI GÖSTERMİYOR

Türkiye'de fiyat artışları, İstanbul Ticaret Odası ve Devlet İstatistik Enstitüsü tarafından hesaplanmaktadır. 1977 yılı Ağustos sonu itibariyle DİE ve Eylül ayı itibariyle de İstanbul Ticaret Odası tarafından saptanan fiyatlar, bazı nedenlerle gerçek fiyat artışlarını tam yansıtamamaktadır. Uzmanların belirttiğine göre, Tekel zamları hariç, temel mallara yapılan zamlar ve bu uygulamanın etkisiyle öteki maddelerde meydana gelen fiyat artışları, DİE'nin Ağustos ayı hesaplamalarında izlenememiştir. İlgililer, son haftalarda gözlenen yüksek fiyat artışlarının ancak Eylül ve Ekim ayı indekslerinde izlenebileceğini belirtmişlerdir.

Öte yandan, İndekslerde yeralan madde sayısının yetersizliği ve kira harcamaları gibi bazı mal ve hizmetlerdeki fiyat artışlarının izlenememesi de, resmi istatistiklerin gerçek fiyat artışlarını olduğundan daha düşük göstermesine neden olmaktadır. Ayrıca, indekslere konu olan malların fiyatları, genel olarak nisbeten ucuz olan Sümerbank ve Et-Balık Kurumu gibi kamu kuruluşlarından izlenmekte ve bu durum, gerçek fiyat artışlarının gözlenmesine olanak vermemektedir. İlgililerin belirttiğine göre, 1977 yılının ilk sekizayındaki gerçek fiyat artışları, en az yüzde 50'ye ulaşmış bulunmaktadır.

1977 yılı bütçesi ilk dört aylık uygulama sonuçlarına göre 16 milyar lira açık verdi

1977 mali yılı bütçesinin ilk dört aylık uygulama sonuçları belli olmuştur. Maliye Bakanlığı'nın resmi verilerine göre Mart Haziran aylarını kapsayan ilk dört aylık dönemde, 1977 yılı Genel Bütçesi 16 milyar lira açık vermiştir. 1977 yılı bütçesinin dört aylık uygulama sonuçlarına göre, 73 milyar 900 milyon lira harcama yapılmış ve buna karşılık bütçe gelirleri 57 milyar 900 milyon lira olarak gerçekleşmiştir.

1977 yılı bütçesinin bu denli büyük açıkla karşı karşıya kalması üzerine, Hazine bütçenin finansmanını sağlayabilmek için Merkez Bankası'ndan 11 milyar 400 milyon lira dolayında borç almıştır. Seçimler nedeniyle Haziran öncesinde ödeneklerin hızla tüketilmesi ve buna karşılık harcamaları karşılayacak gelir olanaklarının yaratılamamış olması nedeniyle, hükümet büyük ölçüde açık finansman yolunu tercih etmiştir. MC hükümeti, son dört ay içinde Merkez Bankası'ndan çektiği karşılıksız 11.4 milyar liranın yanında, hazine bonoları kanalıyla da 3 milyar 800 milyon lira piyasadan borç almıştır.

1977' nin ilk yedi aylık döneminde ihracat gelirlerinin yüzde 88' ini petrole ödedik

İhracatımız yalnızca petrol ve dış borç ödemelerini bile karşılamaya yetmiyor

Maliye Bakanlığı ve Merkez Bankası kaynaklarına göre, 1977 yılının ilk yedi aylık döneminde, Türkiye ekonomisi her yüz liralık ihracatın 88 lirasını petrole ayırmak zorunluğunda kalmıştır. Nitekim, 1977 yılı Ocak-Temmuz döneminde, Türkiye 986 milyon 657 bin dolarlık ihracat yapmış ve bu büyüklüğün yüzde 88'ini oluşturan 869 milyon 864 bin dolarını petrol ithaline ödemiştir.

1977'nin ilk yedi aylık döneminde ithal edilen 869 milyon 864 bin dolarlık petrolün, 689 milyon 683 bin doları ham petrole ve geri kalan 180 milyon 181 bin dolarlık bölümü de petrol ürünlerine ödenmiştir. Öte yandan ilgililerin belirttiğine göre, Ocak-Temmuz döneminde gerçekleştirilen ihracat büyüklüğü, yalnızca petrol ve dış borç ödemelerini bile karşılamaya yetmemiştir. Türkiye ekonomisi, içinde bulunduğumuz yılın ilk yedi aylık döneminde, gerçekleştirdiği 987 milyon liralık ihracata karşılık, aynı dönemde petrol, dış borç ve faiz ödemelerine ayrılan paranın büyüklüğü 1 milyar 40 milyon dolar olmuştur.

Enflasyonun suçlusu bulundu mu?

Özlem ÖZGÜR

Geçtiğimiz hafta sonunda, Türkiye İşveren Sendikaları Konfederasyonu (TİSK) Yönetim ve Yürütme Kurulları, İzmir'in ünlü Altınyunus tesislerinde toplandı. Tekelci sermayenin önde gelen kişilerinin lüks bir turistik tesiste toplanması, elbette kimseyi şaşırtmadı. Ne var ki, zamanlama açısından bu toplantının önem ve anlamı da, kimsenin gözünden kaçmadı.

Her ne kadar, toplantıdan sonra, TİSK Genel Başkanı Halit Narin, basına "yüksek fiyat artışlarının suçlusu bulundu: İşçi ücretlerindeki artışlar" demişse de, herhal de tekelci sermaye durup dururken, enflasyonun nedenini keşfetmek için toplanmadı. Toplantının esas amacı, elbette işçi sınıfıyla yakından ilgili. Ve amaç, işçi sınıfının hızla gelişen ekonomik ve siyasal savaşımını geriletmek, etkisiz hale getirmek, hatta gerekli ortam ve araçlar bulunabilirse bastırıp ezmek...

Bu toplantı, bu araçlardan birini ve belki de en önemlisini oluşturmak için yapıldı. Oluşturmak istenen, yeni bir hükümet modeli. Hiç kuşku yok, CHP-AP koalisyonunda somutlaşan bu yeni model, bir günde ortaya çıkmadı. 1973 yılından beri, tekelci sermaye ve onun sözcüleri, sürekli olası bir CHP-AP koalisyonunu işliyor. Ne var ki, tekelci sermayenin olası bir CHP-AP hükümeti oluşturmak yolundaki girişimleri, son günlerde iyice yoğunlaştı.

Bu isteğin hayata geçirilmesi için, harcanan çabaların son günlerde yoğunluk kazanması, elbette nedensiz değil. Bir yandan, seçimler sonrası, MC hükümeti yeniden iktidara geldi. Ve tekelci sermaye, çözemediği kapitalizmin bunalımlarını, çalışanların sırtına yüklemek için, bir dize ekonomik önlemler getirdi. İlk operasyon, tarım kesimi üzerine yürütüldü. Tarımsal ürünlerin taban fiyatları düşük tutularak, tekelci sermayenin isteklerinden ilki yerine getirildi. Böylece de, tarımdan sanayie önemli bir fon aktarılmış oldu.

Ardından, Tekel maddelerinin ve öteki kamu kuruluşlarınca üretilen temel ürünlerin fiyatları, yaklaşık yüzde yüz oranında artırıldı. Yapılan bu zamlar, iğneden ipliğe, ihtiyaç maddelerinin tümüne hızla yansıdı. Açıkçası, çalışan milyonlarca emekçi kitlenin yaşama koşulları, büyük oranda geriletildi. Tekelci sermayenin, "milletçe tasarruf fikrine alışmalıyız" biçimindeki isteği, onun en gerici iktidarı MC tarafında yerine getirildi.

Yapılan ekonomik operasyonlar bununla da bitmedi. Çok uluslu tekellerin mali kuruluşu Uluslararası Para Fonu'nun (IMF) isteği üzerine, Türk parasının yabancı paralar karşısındaki değeri de yüzde 10 oranında düşürüldü. Açıkçası, tekellerden alacağımız malların fiyatları yüzde 10 yükseltilirken, ihraç ürünlerimizin fiyatları yüzde 10 düşürüldü.

Dahası var. "Büyük Türkiye", "ağır sanayi hamlesi" yutturmacalarına karşın, kamu kesimi yatırımları sınırlandırılıyor. Daha geçtiğimiz hafta, Süleyman Demirel yayınladığı bir genelge ile kamu harcamalarının önemli oranda durdurulmasını istedi. Tüm bunların anlamı, tek tümceyle işsizliğin ve fiyatların daha da artması demek. Artacak olan, salt işsizlik ve fiyatlar değil elbet. Tekelci sermayenin pa ra babalarının kârları da, büyük oranda artırılmış olacak. Tekelci sermayenin karlârın ücretlerini dondurmaktan geçiyor.

Birer gün ara ile hem Maliye Bakanı'nın, hem de TİSK Genel Başkanı Halit Narin'in, enflasyonun nedenini ücret artışlarına bağlaması, elbette raslantı değil. Ne var ki, bugünkü koşullarda işçi ücretlerini dondurmak olası değil. Başta işçi sınıfı olmak üzere, tüm çalışanların ücretlerin dondurulmasına boyun eğmesi mümkün değil. Tekelci sermayenin politik iktidarı 2. MC'nin, tekelci sermayenin bu isteğini gerçekleştirebilecek gücü yok. Bu nedenle de, tekelci sermaye CHP-AP koalisyonunda somutlaşan bir hükümet modelini, bu isteğin karşılanabileceği en uygun yapı olarak görüyor.

Tekelci sermayenin gözünü yıldıran, elbette yalnızca işci sınıfının ve emekçi yığınların, yükselen ekonomik mücadeleleri değil. Tekelci sermaye, ekonomik mücadeleyle birlikte, işçi sınıfının politik ve ideolojik mücadelesinin de yükseldiğinin bilincinde. İşçi sınıfının, salt ücretlerin yükseltilmesi için değil, aynı zamanda, sömürü düzeninin tümden ortadan kaldırılması için de mücadele ettiğini ve bu mücadelenin her geçen gün hızla yükseldiğini, tekelci sermaye biliyor. Tekelci sermayenin, bir CHP-AP koalisyonun peşinde koşmasının asıl kaynaklandığı nokta bu.

Tekelci sermayenin, gelişen işçi sınıfı hareketini geriletebilmek için, düşlediği operasyonlar, elbette yalnız başına CHP-AP koalisyonuyla sınırlı değil. Son günlerde meydana gelen birbiriyle ilişkili bir dize olay, bir rastlantı sayılmamalı. Tümünde de, dolaylı ya da dolaysız, tekelci sermayenin parmağının olduğu bilinmeli. Bunlardan bir kaçını anımsamak yeter: Gelişen işçi sınıfı hareketine karşı, tekelci sermayenin artan saldırıları... Sağ basının hızla artan provakasyonları.. Sözüm ona "sol" geçinen kimi basın organlarının ve kuruluşların, son günlerde tekelci sermaye ile aynı paralele düşmeleri... DİSK içindeki küçükbir grupçuğun, açık ve çok belirgin provakasyonlarla harekete geçirilmesi.

Sonuç şu: Halit Narin, enflasyonun suçlusu, işçi ücretlerindeki artış derken gerçeği söylemiyor. Türkiye'deki yüksek fiyat artışlarının, işçi ücretleriyle yakından ve uzaktan bir ilişkisi yok. Aslında tekelci sermayenin şikayetinin başında işçi ücretleri gelmiyor. Şikayetin kaynağı, gelişen işçi sınıfı hareketinde. Ve bu anlamda işçi sınıfı suçlu. Çünkü, işçi sınıfı tekelci sermayenin ekonomik ve politik gücünü elinden almaya kararlı. Bunda anlaşılmayacak bir yan yok, işçi sınıfının çağımızdaki konumu bu...

Herkesin bilmesi ve görmesi gereken de şu: Tekelci sermaye, tüm uğraşına karşın, işçi sınıfının birliğini ve bütünlüğünü bozamayacak. İşçi sınıfı hareketini geriletemeyecek. CHP-AP koalisyonunu gerçekleştiremeyecek... CHP'yi "Truva Atı" olarak kullanamayacak. CHP'nin içinde, CHP'nin "Truva Atı" olarak kullanılmasına olumlu cevap verebilecekler bulunabilir... Ne var ki, bir siyasal örgütü değerlendirebilmek için, onu yönetim ve tabanıyla birlikte düşünmek gerek...

Ocak-Ağustos döneminde dış ticaret açığı, geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 51 arttı

OCAK-AĞUSTOS DÖNEMİNDE TÜRKİYE' NİN DIŞ TİCARETİNDEKİ GELİŞMELER

(BİN DOLAR)

Yıllar	İthalat	İhracat	Dış Ticaret Açığı
1974	2.219.762	729.055	1.490.707
1975	3.197.786	858.078	2.339.708
1976	3.317.732	1.379.001	1.938.731
1977	4.022.450	1.093.541	2.928.910

İçinde bulunduğumuz yılın ilk sekiz ayında dış ticaret açığı 2 milyar 929 milyon dolara ulaştı

İthalat yüzde 21,2 artarken ihracatımız yüzde 21 geriledi

Devlet İstatistik Enstitüsü'nün dış ticaret istatistiklerine göre, 1977 yılının Ocak-Ağustos döneminde dış ticaret açığı geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 51 artarak, 2 milyar 929 milyon dolara ulaşmış bulunmaktadır. Geçtiğimiz yılın eş döneminde, Türkiye'nin dış ticaret açığı 1 milyar 939 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı.

Dış ticaret açığının geçtiğimiz yıla oranla yaklaşık yüzde 51 dolayında artmasına, ithalat büyüklüklerindeki artışa karşılık, ihracatımızın önemli oranda gerilemesi neden olmuştur. Nitekim, içinde bulunduğumuz yılın ilk sekiz ayında ithalat büyüklüğü geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 21.2 artarak 4 milyar 22 milyon dolara ulaşmıştır. 1976 yılının eş döneminde, Türkiye'nin ithalatı 3 milyar 318 milyon dolar büyüklüğünde bulunmaktaydı.

İthalattaki artışa karşılık, 1977 yılı Ocak-Ağustos döneminde, Türkiye'nin ihracatı geçtiğimiz yılın eş dönemine oranla yüzde 21 gerileyerek 1 milyar 94 milyon dolara inmiştir. 1976 yılı Ocak-Ağustos döneminde, Türkiye'nin ihracatı 1 milyar 379 milyon dolar olarak gerçekleşmişti.

Öte yandan, Türkiye'nin dış ticaret açığı son üç yıl içinde yaklaşık iki kat artmış bulunmaktadır. Nitekim, CHP'nin iktidar olduğu 1974 yılı Ocak-Ağustos döneminde, 1 milyar 491 milyon dolar olan dış ticaret açığı, son üç yıl içinde yüzde 96.5 oranında artarak 2 milyar 929 milyon dolara ulaşmıştır. İlgili dönemde, ithalat yüzde 81.2 oranında artarak 2 milyar 220 milyondan 4 milyar 22 milyon dolara yükselmiştir. İthalat büyüklüklerinde gözlenen hızlı artışlar, ihracat kalemlerinde gerçekleştirilememiştir. İlgili dönemde ihracatımız yüzde 50 oranında artarak 729 milyon dolardan 1 milyar 93 milyon dolara yükselmiştir.

Gatt, Türkiye'nin dış ticaretini gözden geçirecek

Kısa adı GATT olan Ticaret ve Gümrük Birliği Anlaşması (örgütü) ile Türkiye arasında dış ticaret sorunlarının ele alınacağı iki yıllık olağan toplantı kasım ayı içinde yapılacaktır.

Ticaret Bakanlığı yetkililerinden alınan bilgiye göre, Türkiye, toplantıya dış ticaretine ilişkin bir rapor sunacak ve son yıllarda Türkiye'nin ticaret açığındaki gelişmelere ilişkin bilgi verecektir. İki yılda bir tekrarlanan toplantılarda, üye ülkelerin ekonomilerini korumak üzere aldıkları gümrük önlemleri üzerinde de durulmaktadır.

İspanya, Portekiz ve Yunanistan'ın üyeliği AET tarım ticaretini altüst edecek

İspanya, Portekiz ve Yunanistan'ın Avrupa Ekonomik Topluluğu'na (AET) kabul edilmeleri halinde, topluluk içi tarım ticaretinin alt üst olacağı öne sürülmüştür. Bir Fransız ekonomisti tarafından yapılan araştırmada, üç ülkenin üyeliklerinin, AET'ye yılda 700 milyon sterline malolacağı savunulmuştur. Araştırmaya göre, AET üye sayısının 9'dan 12'ye çıkmasıyla, bugünkü üyeler arasındaki sebze ve meyve ticaretinde bir "KAOS" başgösterecektir. Bilindiği gibi, özellikle İtalya ve Fransa, tarım ürünlerini koruma ve tarımsal ürün ticaretinde rekabet gücünü düşürmek için, yeni üyelerin kabulüne karşı çıkmaktadırlar. Birer Akdeniz ülkesi olmaları nedeniyle, İspanya ve Yunanistan AET pazarında tarım ürünleri alanında tehdit edici nitelik göstermektedir. Bu iki ülke tarım ürünlerinin topluluğa gümrüksüz girmeleri halinde, Fransız ve İtalyan tarımının büyük zararlar görmesi, "kaçınılmaz" olarak nitelenmektedir.

Türkiye'nin döviz varlığının yeniden "sıfır" noktasına indiği belirtiliyor

Türkiye'nin döviz darlığının yeniden "sıfır" noktasına indiği belirtilmiş ve yurt dışındaki muhabir bankaların Merkez Bankası adına 220 milyon dolar büyüklüğünde karşılıksız ödeme yaptığı öne sürülmüştür. Merkez Bankası'nın Kambiyo Risk Durumları'nın Eylül ayı verilerinden edinilen bilgilere göre, 220 milyon dolar büyüklüğündeki karşılıksız yapılan ödemeye karşılık, Merkez Bankası'nın elinde ancak 80 milyon dolarlık kullanılabilir döviz varlığı kalmıştır.

Öte yandan, Merkez Bankası'nın muhasebe oyunlarıyla gerçek döviz varlığını olandan 350 milyon dolar daha fazla gösterdiği ileri sürülmüştür.

Kambiyo Risk Durumları ile Merkez Bankasının Resmi Gazete'de yayınlanan verileri arasındaki farklılık, ithalata ilişkin yaklaşık 350 milyon dolar büyüklüğündeki döviz ödemesinin kayıtlara geçirilmemesinden ileri gelmektedir. Böylece, fiilen ödendiği halde 350 milyon liralık bir büyüklük, elde varmışçasına döviz birikimi içinde gösterilmektedir.

Sanayileşmiş ülkelerde tüketici fiyatları artıyor

Sanayileşmiş ülkelerde, tüketici fiyatlarının Ağustos ayında yüzde 0,4 oranında artış gösterdiği bildirilmektedir. Temmuz ayına göre değişiklik göstermeyen bu oran, Haziran ayına göre yüzde 0,6, Mayıs ayına göre yüzde 0.7 artışı ifade etmektedir. Son bir yıllık süre itibariyle tüketici fiyatlarındaki artış oranı ise yüzde 9,1'e ulaşmıştır. Ekonomik İşbirliği ve Kalkınma Örgütü (OECD) tarafından yapılan değerlendirmelere göre bütün 1976 yılı için gerçekleşen oran yüzde 8,6 olmuştur.

DPT' ye göre özel sektör önemli yatırımlarında gelişmeler olacak

Devlet Planlama Teşkilatı tarafından yapılan bir ankete göre, imalat sanayiinde çalışan özel sektör firmalarının 1978 yılı içinde yapacakları sabit sermaye yatırımları toplamının, 1977 yılına oranla yüzde 17 oranında düşüş göstereceği ileri sürülmüştür. İçinde bulunduğumuz yıl, söz konusu firmaların yapmış oldukları yatırım toplamının, 20 milyar 649 milyon lira olarak gerçekleşmesi beklenmektedir. Anket sonuçlarına göre, önümüzdeki yıl yatırımlar 3 milyar lira azalarak, 17 milyar 175 milyon lira olarak gerçekleşecektir.

Öte yandan, önümüzdeki yıl içinde yapılması beklenen sabit sermaye yatırımlarının, çoğunlukla dokuma sanayiine yönelik olacağı yapılan anket sonucu ortaya çıkmıştır. Yapılacak toplam yatırımların yaklaşık yüzde 20'sine yakın bir bölümünü oluşturan dokuma sanayiinde, gelecek yıl 3 milyar 266 milyon liralık yatırım yapılması beklenmektedir.